

9. Міністерство енергетики та захисту довкілля

Ціль 9.1. Менша кількість українців перебуває за межею енергетичної бідності та підвищено енергоефективність економіки

Впроваджено енергоефективні заходи:

➤ продовжено реалізацію механізмів стимулювання населення, ОСББ та ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання “негазових” котлів та енергоефективного обладнання та/або матеріалів в рамках Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010–2020 роки.

Так, за період з вересня по грудень 2019 року видано 1512 кредитів на загальну суму понад 285 млн. грн., в тому числі на придбання:

- “негазових” котлів – 98 кредитів на суму 3,6 млн. грн.;
- енергоефективного обладнання та/або матеріалів для фізичних осіб – 447 кредитів на суму 15,5 млн. грн.;
- енергоефективного обладнання та/або матеріалів для ОСББ/ЖБК – 545 кредитів на суму 266,2 млн. гривень.

Довідково: у 2019 році видано 21,2 тис. кредитів на загальну суму 1,4 млрд. грн., в тому числі на придбання:

- “негазових” котлів – 1049 кредитів на суму 35,8 млн. грн.;
- енергоефективного обладнання та/або матеріалів для фізичних осіб – 17 683 кредитів на суму 600,2 млн. грн.;
- енергоефективного обладнання та/або матеріалів для ОСББ/ЖБК – 2508 кредитів на суму 727,7 млн. грн.;
- у 2019 році із державного бюджету відшкодовано понад 545,8 млн. грн. учасникам програми “теплих кредитів”.

Загалом, за період з вересня по грудень 2019 року Урядом відшкодовано 335 млн. грн. (60 % від річної суми державної підтримки), при цьому відшкодування здійснювалось в тому числі за кредитами, взятими в період з початку року до вересня 2019 року.

➤ проведено комплексне дослідження результативності та економічної ефективності реалізації Програми у 2015–2018 роках (підготовлено Фондом ім. Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі, Держенергоефективності та ГО “Український центр соціальних реформ”).

Довідково: за результатами дослідження було зроблено наступні висновки:

- в цілому за три опалювальні періоди ОСББ / ЖБК скоротили обсяги споживання електроенергії в середньому на 899 кВт•год в місяць або на 8,6 %.

Це становить близько 951 грн. на місяць в розрахунку на одне ОСББ / ЖБК при середньомісячній оплаті за спожиту послугу 11 062 грн. в цінах березня 2018 року;

- ОСББ / ЖБК за три опалювальні періоди скоротили споживання тепла на 20 %. В грошовому еквіваленті середня економія становила близько 21 824 грн. на місяць в розрахунку на одне ОСББ/ ЖБК при середньомісячній оплаті за спожиту послугу 109 670 грн. в цінах березня 2018 року;

- протягом 2015–2018 років абсолютні обсяги споживання послуг з газопостачання ОСББ / ЖБК скоротилися на 275 куб. метрів або на 10,0 %. В грошовому еквіваленті обсяг економії послуг з газопостачання ОСББ/ ЖБК за три опалювальні періоди становив близько 1855 грн. на місяць в розрахунку на одне ОСББ / ЖБК при середньомісячній оплаті за спожиту послугу 18 554 грн. в цінах березня 2018 року;

- домогосподарства протягом трьох опалювальних періодів економили природний газ на рівні 21–31 % залежно від напрямку кредитування;

- результати здійснених оцінок показали, що програма “тепліх кредитів” покращує комфорт в будинках та сприяє скороченню обсягів споживання енергії.

➤ здійснено стимулювання місцевих органів влади до прийняття місцевих програм співфінансування “тепліх” кредитів для населення та ОСББ. Такі програми дозволяють отримати більший розмір компенсації (додатково 10–50 % до державної компенсації) та впроваджувати більш комплексні енергоефективні проекти. Зокрема, організовано та проведено регіональні конференції для посадових осіб відповідних областей, районів, міст та об’єднаних територіальних громад щодо ефективності поєднання державної та місцевої підтримки на впровадження енергоефективних заходів за “теплими” кредитами, а також продовжено оперативну комунікацію безпосередньо з місцевими органами влади;

➤ у 2019 році за сприяння Уряду було запроваджено 174 місцевих програм, на реалізацію яких з місцевих бюджетів виділено 219 млн. гривень. Такими програмами у 2019 році скористались майже 36 тис. позичальників “тепліх” кредитів, отримавши (крім державної компенсації) 174 млн. грн. додаткового відшкодування з місцевих бюджетів на впровадження енергоефективних заходів. З них понад 2,5 тис. ОСББ отримали компенсацію на суму майже 800 млн. грн. (що в 1,6 разів більше ніж у 2018 році). Додаткова місцева підтримка дозволяє ОСББ впроваджувати більш комплексні енергоефективні проекти.

Реалізовано механізми енергосервісу:

➤ для підвищення енергоефективності бюджетних установ реалізуються механізми енергосервісу (ЕСКО). Протягом вересня – грудня 2019 року укладено 82 ЕСКО-контрактів на загальну суму близько 370 млн. грн. (в цілому у 2019 році укладено 200 ЕСКО-договорів на суму понад 640 млн. грн., що в 2,5 рази більше ніж за 3 попередні роки разом за загальною сумою ЕСКО договорів);

➤ у жовтні 2019 року проведено вибіркову оцінку ефективності реалізації 130 ЕСКО-договорів 17 міст, в результаті якої встановлено, що за даними договорами досягнуто економії (за останні 2,5 роки) близько 3 млн. куб. метрів газу або 40 млн. грн. на оплаті енергоносіїв. В середньому економія енергоресурсів становить 35 %, що в 1,8 разів більше від запланованої договорами (20 %);

➤ реалізовані ЕСКО-компаніями енергоефективні рішення дозволили підняти на 2–3 градуси (до рівня санітарних норм) температурний режим на об'єктах соціальної сфери. ЕСКО-компаніями забезпечується не тільки економія енергоресурсів, а й підвищується комфортність перебування відвідувачів на об'єктах соціальної сфери.

Подальші заплановані дії

- Реалізація заходів Національного плану дій з енергоефективності на період до 2020 року, що будуть здійснюватися у побутовому секторі, секторах послуг, промисловості та транспорту.

- Продовження реалізації механізмів стимулювання населення, ОСББ та ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання “негазових” котлів та енергоефективного обладнання та/або матеріалів та реалізація існуючих 67 місцевих програм співфінансування “тепліх” кредитів для населення та ОСББ (на які з місцевих бюджетів вже виділено 123 млн. гривень). Запровадження у пілотному режимі “зелених” кредитів на підтримку підприємств, енергосервісних компаній, розбудови електромобільної інфраструктури та акумуляції зеленої енергії.

- Розроблення та супроводження проекту Закону України “Про енергетичну ефективність” в рамках імплементації Директиви 27/2012/ЄС про енергоефективність (виконання зобов'язань України в рамках Енергетичного Співтовариства).

- Прийняття нового національного плану дій з енергоефективності до 2030 року (виконання зобов'язань України в рамках Енергетичного Співтовариства), як окремого документу або як складової частини інтегрованого Національного плану з енергетики та клімату.

- Розроблення та схвалення нової Державної цільової економічної програми з енергоефективності на 2021–2025 роки (з урахуванням включення “зелених” кредитів).

- Поширення використання механізмів енергосервісу для впровадження енергоефективних заходів в бюджетній сфері (законодавчі зміни з метою поширення використання та оптимізації процедур публічних закупівель енергосервісу).

- Прийняття змін до законодавства щодо модифікації екологічного податку (в частині оподаткування двоокису вуглецю (CO_2)) для забезпечення сталого фінансування енергоефективних заходів та розроблення механізму фінансування впровадження енергоефективних заходів для суб'єктів господарювання.

- Визначення вимог з екодизайну та енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів (виконання зобов'язань України в рамках Енергетичного Співтовариства).

- Визначення заходів, необхідних для спрощення процедури приєднання до електромереж зарядних станцій для електротранспорту.

- Проведення інформаційних заходів з метою підвищення обізнаності споживачів енергії щодо наявних механізмів державної підтримки та інших заходів державної політики у сфері енергоефективності.

Ціль 9.2. Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливую ціну за якісні енергетичні товари

Для забезпечення діяльності оператора газотранспортної системи у відповідності з вимогами Третього енергопакета ЄС:

➤ Урядом визначено модель анбандлінгу НАК “Нафтогаз України”, що дало змогу продовжити реформування ринку природного газу з метою досягнення його лібералізації, ефективності, прозорості та подальшої інтеграції з ринком Європейського Союзу (постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 840). Завдяки створенню незалежного оператора газотранспортної системи України, організаційна та операційна модель його роботи стане прозорою, зрозумілою і такою, що відповідає європейським правилам роботи газового ринку. Для належної реалізації моделі анбандлінгу, Верховною Радою України прийнято Закони України:

- “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу” від 31 жовтня 2019 р. № 264-IX;

- “Про внесення зміни до Закону України “Про публічні закупівлі” у зв’язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу” від 14 листопада 2019 р. № 300-IX;

- “Про внесення зміни до розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо створення умов для забезпечення виконання зобов’язань України з відокремлення діяльності з транспортування природного газу” від 3 грудня 2019 р. № 314-IX.

➤ відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 791 Мінфіну передано повноваження з управління корпоративними правами держави щодо АТ “Магістральні газопроводи України”;

➤ 1 січня 2020 року між АТ “Укртрансгаз” і АТ “Магістральні газопроводи України” підписано Акт приймання-передачі частки ТОВ “Оператор

газотранспортної системи України” до договору купівлі-продажу частки в статутному капіталі;

➤ внесено відповідні зміни до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань щодо складу учасників ТОВ “Оператор газотранспортної системи України” і відповідно повністю завершено процес анбандлінгу (відокремлення діяльності з транспортування газу від постачання та видобутку). Таким чином новий оператор газотранспортної системи України отримав незалежність не лише від поточного власника – НАК “Нафтогаз України”, але й від будь-яких інших впливів з боку виробників та постачальників природного газу, зокрема через вертикаль органів державної влади. Це дозволить, з одного боку, далі розвивати прозорий та конкурентний ринок газу, а з іншого – забезпечити сталість та безперебійність роботи газотранспортної системи України, як для внутрішніх, так і зовнішніх споживачів послуг транспортування;

➤ ТОВ “Оператор газотранспортної системи України” підписано технічні угоди з операторами газотранспортної системи Польщі, Угорщини, Румунії, Молдови, Словаччини та Росії і з 1 січня 2020 року розпочато транспортування природного газу для споживачів України та ЄС.

Створено умови для формування справедливої ціни на природний газ

У січні 2019 року ціна на газ для населення дорівнювала 6263 грн. за тисячу куб. метрів без ПДВ, а для промисловості – 9019 грн. за тисячу куб. метрів без ПДВ, а з січня 2020 року – ціна на газ для населення становить 4650 грн. за тисячу куб. метрів без ПДВ (5580 грн. з ПДВ), а для промисловості – 5500 грн. за тисячу куб. метрів без ПДВ (6600 грн. з ПДВ). Відтак, українські споживачі у січні 2020 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року сплачують природний газ на 25 % менше.

Зниження ціни на газ стало можливим, завдяки здешевленню вартості газу на ринку в Європі, що є наслідком підписання договору про транспортування газу територією України. У зв’язку з цим, Урядом було прийняте рішення відмовитися від гарантованої ціни на газ (6600 грн. за тисячу куб. метрів з ПДВ без транспортування) та внесено відповідні зміни до Положення про покладання спеціальних обов’язків на суб’єктів ринку природного газу для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (постанова Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 17).

Відповідно до прийнятого Урядом рішення, вартість газу залежатиме від щоденної середньоарифметичної ціни природного газу (Day-Ahead and Weekend) на нідерландському газовому хабі (TTF) за період з 1 до 22 числа місяця. Ціна визначатиметься щомісячно та залежатиме від щоденної середньоарифметичної ціни природного газу на нідерландському газовому хабі (TTF). Це є прозора формула, за якою ціна буде розраховуватись щомісячно та відображати поточну ситуацію на ринку.

Нова, знижена ціна природного газу застосовуватиметься автоматично, громадянам не потрібно звертатися і оформлювати будь-які документи, незалежно від того, яку ціну вони раніше обрали на січень 2020 року: гарантовану (квартальну) чи щомісячну. Клієнти, які раніше придбали газ на умовах пропозиції від НАК “Нафтогазу України” “Газовий запас” можуть розраховуватись за поточне споживання газу за зниженою ціною, а залишок коштів повернеться на рахунок споживача.

Для розвитку вітчизняного видобутку енергоносіїв, створення умов для залучення приватних інвесторів у видобуток газу та нафти:

➤ переможцями конкурсу на укладення угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянок Угнівська, Зінківська, Русанівська, Варвинська, Іванівська, Бузівська, Берестянська, Софіївська, Балаклійська подано до Мінекоенерго перший варіант проектів Угод про розподіл продукції;

➤ Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про видобуток бурштину та інших корисних копалин” від 19 грудня 2019 р. № 402-IX внесено зміни до Закону України “Про угоди про розподіл продукції” в частині удосконалення роботи Міжвідомчої комісії з організації та виконання угод про розподіл продукції та встановлення норм щодо прийняття рішення у разі, якщо конкурс не відбувся. Також уточнено процедуру погодження проектів угод із заінтересованими органами виконавчої влади та відмінено погодження проектів місцевими радами;

➤ оновлено склад Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 904). Створена Робоча група з опрацювання проектів Угод зі складу представників заінтересованих центральних органів виконавчої влади та експертів. На засіданнях робочої групи Міжвідомчої комісії 17 та 20 грудня 2019 року було опрацьовано всі зауваження до 9 проектів Угод про розподіл продукції та підготовлено узагальнені зауваження та пропозиції. Відповідно до Рішення Міжвідомчої комісії від 27 грудня 2019 р. зауваження до проектів угод про розподіл продукції направлено інвесторам на опрацювання. За результатами узгоджувальних нарад з інвесторами планується підписання проектів Угод.

Створено умови для формування справедливої ціни на електричну енергію – відповідно до Закону України “Про ринок електричної енергії” з 1 липня 2019 р. в Україні запроваджено новий ринок електричної енергії. За європейським досвідом на першому етапі дії конкурентного ринку тариф на електричну енергію для населення зростає на 30–70 %. З метою збереження ціни для населення Урядом прийнято постанову від 9 грудня 2019 р. № 1003 “Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов’язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії”.

Анбандлінг в енергетичній сфері

Завершується процес перетворення ДП “НЕК “Укренерго” на приватне акціонерне товариство, 100 % акцій якого належать державі. Для реалізації державою своїх корпоративних прав та забезпечення незалежності як оператора передачі (анбандлінг в енергетичній сфері для уникнення конфлікту інтересів виробництва електроенергії та видобутку газу) Мінфін продовжує бути уповноваженим органом управління НЕК “Укренерго”. Перетворення НЕК “Укренерго” на акціонерне товариство дозволить забезпечити компетентний та неупереджений контроль за діями менеджменту з боку держави, що суттєво підвищить ефективність управління. Крім того, перетворення свідчить про невідворотність виконання Україною міжнародних зобов’язань щодо інтеграції української енергосистеми у європейський енергетичний простір та забезпечить виконання зобов’язання перед ЄБРР, за кошти якого фінансується будівництво високовольтних ліній з Рівненської АЕС до ПС “Київська” та з Запорізької АЕС до ПС “Каховська”.

Завдяки перетворенню, 7 жовтня 2019 р. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг постановою № 2094 ухвалила попереднє рішення щодо сертифікації Укренерго, як незалежного оператора системи передачі. Це перший крок для інтеграції українського ринку електроенергії до європейських ринків.

З метою збільшення частки електричної та теплової енергії, виробленої об’єктами відновлюваної електроенергетики:

➤ Урядом прийнято ряд ключових нормативно-правових актів, необхідних для організації та проведення “зелених” аукціонів та для реалізації положень Закону України від 25 квітня 2019 р. № 2712-VIII “Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії”. Зокрема, прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1175 “Про запровадження конкурентних умов стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії”, яка включає в себе Порядок проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, Порядок відбору операторів електронних майданчиків для забезпечення проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки та визначення ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” адміністратором електронної системи, у якій будуть проводитися “зелені” аукціони;

➤ завершується робота щодо прийняття наказу Мінекоенерго “Про затвердження Типового договору про проведення електронних аукціонів з розподілу квоти підтримки між замовником аукціону та оператором електронного майданчика” та розпорядження Кабінету Міністрів України щодо встановлення річних квот підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки планується здійснити у березні 2020 року.

У 2019 році загальна потужність об'єктів відновлюваної електроенергетики, яким встановлено “зелений” тариф збільшилась у 3 рази і станом на 1 січня 2020 р. становить близько 6800 МВт.

Довідково: у 2019 році отримали “зелений” тариф близько 4500 МВт (у 5 разів більше ніж у 2018 році – 848 МВт), з них:

- об'єкти вітроенергетики – 637 МВт;
- об'єкти сонячної енергетики – 3537 МВт;
- сонячні електростанції приватних домогосподарств – 245 МВт (прогнознi);
- об'єкти біоенергетики – 71 МВт;
- об'єкти малої гідроенергетики – 4 МВт.

У будівництво близько 4 500 МВт потужностей об'єктів відновлюваної електроенергетики інвестовано біля 3,7 млрд. євро.

В регіонах реалізовано 154 проекти із заміщення природного газу під час виробництва теплової енергії альтернативними джерелами енергії загальною потужністю 161,27 МВт:

- у бюджетній сфері впроваджено 129 проектів загальною потужністю 72,15 МВт;
- у теплокомуненерго впроваджено 16 проектів загальною потужністю 52,12 МВт;
- у промисловості впроваджено 9 проектів загальною потужністю 37 МВт.

Реалізація цих проектів дозволила замінити близько 50 млн. куб. метрів природного газу.

Трансформація енергетичної та кліматичної політики

В умовах суттєвої трансформації підходів до розвитку енергетики у світі з особливою увагою до проблем боротьби зі зміною клімату та сталого розвитку економіки (у контексті схваленого Європейською комісією нового “зеленого” енергетичного переходу до кліматично нейтрального розвитку ЄС до 2050 року за програмою “Європейська Зелена Угода” (European Green Deal), а також у рамках підготовки Інтегрованого плану з боротьби зі зміною клімату та розвитку енергетики до 2030 року) підготовлено проект Концепції “Зеленого” енергетичного переходу України до 2050 року. Проведено обговорення проекту Концепції з представниками органів виконавчої влади та з представниками приватного бізнесу.

Подальші заплановані дії

• Проведення узгоджувальних нарад з інвесторами з метою підписання Угод про розподіл продукції відповідно до вимог Закону України “Про угоди про розподіл продукції”, яким визначено, що протягом трьох місяців від отримання зауважень інвесторами, проводиться робота щодо узгодження пропозицій та зауважень до

проекту, шляхом проведення переговорів та нарад між інвесторами та уповноваженим органом.

- Удосконалення механізму укладення угод про розподіл продукції шляхом внесення змін до нормативно-правових актів у цій сфері.

- Забезпечення прийняття Закону України щодо удосконалення умов підтримки виробників електричної енергії за “зеленим” тарифом з метою збалансування дефіциту кошторису ДП “Гарантований покупець”.

- Забезпечення регулярного проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки відповідно до Закону України “Про альтернативні джерела енергії”.

- Подання на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України щодо розвитку ринку твердого біопалива та створення єдиної електронної платформи торгівлі твердим біопаливом.

- Поступове зменшення фінансового навантаження на учасників ринку електричної енергії, на яких покладені спеціальні обов’язки, шляхом прийняття рішення щодо поетапного підвищення цін на електричну енергію для населення та доведення їх рівня до тарифів для непобутових споживачів.

- Підготовка та затвердження Інтегрованого плану з боротьби зі зміною клімату та розвитку енергетики до 2030 року.

- Завершення перетворення ДП “НЕК “Укренерго” в приватне акціонерне товариство.

- Перетворення Державного підприємства “НАЕК “Енергоатом” в акціонерне товариство.

- Утворення наглядової ради на ДП “НАЕК” “Енергоатом”.

Ціль 9.3. Українцю не загрожують ризики залишитись без енергозабезпечення

Підписано контракт на транзит природного газу територією України до країн Європейського Союзу:

- за результатами тристоронніх переговорів між Україною, Європейським Союзом та Російською Федерацією щодо умов транспортування природного газу з Російської Федерації транскордонними газопроводами з 2020 року, 30 грудня 2019 року Україна і Росія підписали новий договір про транспортування природного газу територією України. Угоду укладено на 5 років з можливістю пролонгації ще на 10 років на аналогічних умовах;

- завдяки підписаному контракту було досягнуто наступних цілей:

- стабільність на газовому ринку Європи – це потенційне зменшення ціни на газ для кінцевого споживача;

- ПАТ “Газпром” сплатив 2,918 млрд. доларів США державній компанії НАК “Нафтогаз України” згідно з рішенням Стокгольмського арбітражу;
- протягом наступних 5 років Україна гарантовано отримає за транзит приблизно 7,2 млрд. доларів США або більше, в залежності від фактичних об’ємів прокачки;
- міста України, такі як Вовчанськ, Могилів-Подільський, Троїцьке та Воєводське будуть забезпечені газом цієї зими (при зупинці транзиту вони б залишилися без газу через особливості приєднання до мережі);
- тенденції до зменшення та стабілізації ціни на газ та отримання щорічних надходжень до бюджету позитивно вплинуть на економіку України;

➤ анбандлінг та створення за європейською практикою незалежного оператора газотранспортної системи України дало змогу підписати новий транзитний договір з ПАТ “Газпром” відповідно до положень європейського законодавства.

Залучення інвесторів з метою збільшення видобутку вітчизняних енергоносіїв

З метою створення сприятливих умов для залучення інвестицій у видобуток нафти і газу Урядом схвалено законопроекти:

➤ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного розвитку нафтогазоносної галузі” (реєстраційний номер 2821 від 30 січня 2020 р.), який передбачає внесення змін до Кодексу України про надра, Законів України “Про угоди про розподіл продукції”, “Про нафту і газ”, “Про оцінку впливу на довкілля”. Удосконалюється процедура проведення конкурсів на укладення угод про розподіл продукції, критерії визначення переможця конкурсу, встановлюється мінімальна площа ділянок нафтогазоносних надр, мінімальна частина прибуткової продукції держави, збільшуються строки прийняття конкурсних заявок. Закріплюється загальне правило аукціонного продажу спеціальних дозволів на користування надрами, передбачається резервування земельних ділянок для потреб надрокористування, виключається погодження з Держгеонадра правил технічної експлуатації, проектів і планів розробки родовищ та переробки мінеральної сировини щодо нафти і газу. Припиняються повноваження обласних рад та органів місцевого самоврядування на погодження надання у користування надр загальнодержавного значення;

➤ “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр” (реєстраційний номер 2807 від 27 січня 2020 р.), що спрямований на боротьбу зі “сплячими ліцензіями”. Запроваджується щомісячна плата за користування ділянками нафтогазоносних надр якщо не розпочато видобування вуглеводнів після спливу трьох років з дати його видачі. Розмір плати за користування залежить від розміру площі та дати видачі дозволу і стимулюватиме користувачів нафтогазоносними надрами прискорювати проведення геолого-розвідувальних робіт, розробку та подальше видобування вуглеводнів, а у разі виявлення недоцільності або неспроможності – добровільно відмовлятися від частини невикористаних ділянок.

Якщо інвестор не сплачує плату за користування ділянками нафтогазоносних надр понад три місяці спеціальний дозвіл анулюється в судовому порядку;

➤ “Про внесення змін до статті 29 Бюджетного кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр” (реєстраційний номер 2808 від 27 січня 2020 р.), що передбачає включення плати за користування ділянками нафтогазоносних надр до дохідної частини загального фонду Державного бюджету України.

Крім того, прийнятим Верховною Радою України Законом України від 19 грудня 2019 р. № 402-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про видобуток бурштину та інших корисних копалин” (проект якого подано Кабінетом Міністрів) передбачено удосконалення порядку надання надр у користування на умовах угод про розподіл продукції: виключено необхідність погодження проектів угод з органами місцевого самоврядування, внесено зміни в частині проведення оцінки впливу на довкілля, визначено підстави визнання конкурсу таким, що не відбувся. Також запроваджується на постійній основі проведення електронних онлайн-аукціонів щодо продажу спеціальних дозволів на користування надрами, запроваджується електронний кабінет заявника-надрокористувача для електронного подання документів на отримання, продовження спеціальних дозволів, їх переоформлення, внесення до них змін. Передбачено особливі умови розпорядження земельними ділянками для сприяння провадженню діяльності з видобування корисних копалин.

Проходження осінньо-зимового періоду 2019 / 2020 року

З метою підготовки та сталого проходження осінньо-зимового періоду 2019 / 2020 року:

- сформовано та затверджено відповідні накази щодо ремонту обладнання електростанцій та забезпечення надійності роботи електричних мереж;
- накопичено станом на 1 листопада 2019 р. запасів вугілля в цілому на теплових електростанціях та теплоелектроцентралях 1776 тис. тонн, що більше від показника гарантованого запасу;
- в підземні сховища газу станом на 1 листопада 2019 р. було закачано 21,8 млрд. куб. метрів природного газу;
- запаси мазуту на складах ТЕС та ТЕЦ станом на 1 листопада 2019 р. становили 31,5 тис. тонн, у тому числі 16,5 тис. тонн – на ТЕС та 15 тис. тонн – на ТЕЦ.

Для забезпечення сталого проходження осінньо-зимового періоду 2019 / 2020 року в Мінекоенерго щотижня проводяться наради стосовно вирішення проблемних питань із забезпечення постачання енергетичного вугілля на електростанції.

Держенергонаглядом проведено огляд 8376 або майже 30 % дошкільних, навчальних та лікувальних закладів з питань готовності їх енергетичного

обладнання до роботи в опалювальний період. За результатами проведених оглядів було підписано 8376 актів їх готовності до роботи в опалювальний період.

Станом на 30 січня 2020 р. під час проходження осінньо-зимового періоду 2019 / 2020 року графіки аварійних відключень споживачів та графіки погодинного відключення роздрібних та промислових споживачів не застосовувались.

Спорудження нових балансуючих потужностей:

➤ Дністровська ГАЕС (виконувалися роботи у відповідності до затверджених програм будівельно-монтажних робіт по об'єктам I черги (гідроагрегати № 1, № 2 та № 3) та II черги (гідроагрегат № 4);

➤ Канівська ГАЕС (виконано проектні роботи з розроблення містобудівної документації з планування території; розроблено Інвестиційний проект "Будівництво Канівської ГАЕС", який проходить державну експертизу для подальшої участі у відборі інвестиційних проектів, для яких надається державна підтримка);

➤ Ташлицька ГАЕС (гідроагрегат № 3) – здійснено підняття рівня води в Олександрівському водосховищі до відмітки 16,0 м, виконані будівельно-монтажні роботи по релейному залу в обсязі гідроагрегату № 3, розроблено звіт з оцінки впливу на довкілля за проектом з поетапним підвищенням нормального підпірного рівня Олександрівського водосховища до позначки +20,7 м, для забезпечення фінансування будівництва ведеться робота щодо залучення кредиту МФО (Європейського інвестиційного банку);

➤ Каховська ГЕС-2 – розроблено Інвестиційний проект "Будівництво Каховської ГЕС-2", за яким у подальшому буде проведено державну експертизу. Будівництво Каховської ГЕС-2 (встановлена потужність – 250 МВт) дозволить збільшити середньобагаторічний виробіток електроенергії.

Введення зазначених об'єктів в експлуатацію дозволить покрити існуючий попит на пікову потужність в об'єднаній енергетичній системі України. Потужності ГАЕС, як аварійний та частотний резерв, будуть задіяні при інтеграції енергосистеми України в європейську енергосистему для покриття попиту на маневрову електроенергію із забезпеченням вимог щодо якості електроенергії.

Технічний розвиток, реконструкція, модернізація енергетичних об'єктів:

➤ завершено реконструкцію гідроагрегату № 2 Київської ГАЕС, що дозволить підвищити надійність енергопостачання, а також – надійність та безпеку експлуатації обладнання ГАЕС, стабільне задоволення потреби в електроенергії в пікові години графіку навантажень, підвищення якості виробленої електроенергії, гнучкості та мобільності функціонування енергосистеми України в цілому, інтегрованості українського енергоринку в енергетичний ринок ЄС;

➤ введено в дію 429 км ліній електропередачі (0,4–150 кВ); 54,1 мВА трансформаторної потужності; 19,93 км волоконно-оптичних мереж зв'язку.

Підвищення рівня фізичного захисту ядерних об'єктів:

➤ комісіями перевірено відповідність здійснених підприємствами організаційно-правових та інженерно-технічних заходів щодо забезпечення фізичного захисту об'єктів вимогам чинного законодавства;

➤ реалізовано заходи, передбачені у 2019 році Планом заходів з технічного переоснащення та реконструкції інженерно-технічних засобів систем фізичного захисту атомних електростанцій державного підприємства “Національна атомна енергогенеруюча компанія “Енергоатом”.

Диверсифікація поставок ядерного палива для вітчизняних АЕС

Компанія “Westinghouse” сьогодні є єдиною альтернативною компанією – постачальником палива для реакторів типу ВВЕР АЕС України у рамках диверсифікації постачання ядерного палива.

Роботи з впровадження ядерного палива виробництва компанії “Westinghouse” виконуються відповідно до Виконавчої угоди між Урядами України і США щодо Проекту кваліфікації ядерного палива для атомних електростанцій України, підписаної 5 червня 2000 року (з доповненнями), передбачено постачання ТВЗ-WR виробництва компанії “Westinghouse” на період до 2025 року.

У 2019 році виконано постачання 6 партій по 42 ТВЗ-WR. На даний час 746 ТВЗ-WR виробництва компанії “Westinghouse” експлуатуються в складі активних зон шести енергоблоків. Енергоблоки № 5 ВП “Запорізька АЕС” і № 3 ВП “Южно-Українська АЕС” повністю завантажені ядерним паливом виробництва компанії “Westinghouse”. На 2020 рік заплановано постачання 6 партій ТВЗ-WR.

Крім того, між ДП “НАЕК “Енергоатом” та компанією “Westinghouse” 2 вересня 2019 р. підписано “Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю в ядерно-енергетичній галузі щодо питань впровадження палива компанії “Westinghouse” для реакторів ВВЕР-440 ВП РАЕС.

На даний час ДП “НАЕК “Енергоатом” та компанія “Westinghouse” виконують роботи з техніко-економічної оцінки впровадження ТВЗ ВВЕР-440 компанії “Westinghouse” на енергоблоках № 1, 2 ВП РАЕС та НТК “ЯПЦ” ННЦ ХФТІ розробляє техніко-економічне обґрунтування циклу для реакторів ВВЕР-440.

Держатомрегулювання 28 грудня 2019 р. погоджено технічне рішення стосовно переведення ядерного палива виробництва компанії “Westinghouse” (ТВЗ-WR) в промислову експлуатацію на енергоблоці № 3 ВП “Южно-Українська АЕС” (за результатами експлуатації протягом першої паливної кампанії з використанням виключно палива “Westinghouse”).

Продовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій:

➤ 26 грудня 2019 р. Держатомрегулювання переоформлена ліцензія ДП “НАЕК “Енергоатом” № ЕО 000064 на право провадження діяльності на етапі життєвого

циклу “Експлуатація ядерних установок Южно-Української АЕС” в частині експлуатації енергоблока № 3 ВП “Южно-Українська АЕС” у понадпроектний період. Дата наступної періодичної переоцінки безпеки енергоблока № 3 ВП “Южно-Українська АЕС” – 10 лютого 2030 року.

Подальші заплановані дії

- Продовження роботи з будівництва I черги Дністровської ГАЕС для завершення її реалізації у 2022 році та II черги з метою введення у 2020 році гідроагрегату № 4 в експлуатацію, роботи з повного дослідження об’єктів археологічної спадщини в зоні будівництва Канівської ГАЕС та розроблення робочої документації на першочергові об’єкти.

- На Ташлицькій ГАЕС - виконання монтажу обладнання генераторної схеми, закупівля обладнання з тривалим терміном виготовлення та у грудні 2021 року, при достатньому фінансовому забезпеченні, завершення будівництва гідроагрегату № 3.

- Проведення громадського обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля проекту “Будівництво Каховської ГЕС-2”. Виконання робіт з розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок в постійне та тимчасове користування під будівництво Каховської ГЕС-2.

- Здійснення реконструкції об’єктів ГЕС (ГАЕС), розроблення технічного завдання на продовження реконструкції за наступними напрямками: реконструкція гідроагрегатів Дністровської і Дніпровської ГЕС (III черга); реконструкція гідротехнічних споруд Дніпровської ГЕС.

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до статті 29 Бюджетного кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр”.

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр”.

- Супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного розвитку нафтогазоносної галузі”.

- Запровадження стимулюючих ставок рентної плати за користування надрами для видобування нафти та конденсату з нових свердловин.

- Зменшення ставок рентної плати за користування надрами для видобування нафти та конденсату з діючих (старих) свердловин до 29 % та 14 % в залежності від глибини покладів.

- Запровадження стимулюючих ставок рентної плати за користування надрами для видобування нетрадиційних скупчень вуглеводнів (до рівня не вище 5 %).

Ціль 9.4. Українець живе у сприятливому та чистому навколишньому середовищі

З метою запобігання, зменшення та контролю промислового забруднення розроблено проект Закону України “Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення”, який оприлюднено на веб-сайті Мінекоенерго для проведення громадського обговорення.

Законопроектом пропонується запровадити систему інтегрованого дозволу, який видається для ряду об’єктів у сфері енергетики, виробництва металу, хімічної промисловості, які є найбільшими забруднювачами. Прийняття законопроекту дозволить здійснити модернізацію підприємств-забруднювачів відповідно до вимог найкращих доступних технологій та методів управління. Законопроектом також визначаються основні вимоги до інтегрованого дозволу, перелік видів діяльності, які вимагають отримання інтегрованого дозволу, процедура видачі інтегрованого дозволу, підстави відмови у видачі інтегрованого дозволу, підстави та порядок зупинення та анулювання інтегрованого дозволу, підстави та порядок внесення змін до інтегрованого дозволу, вимоги до реєстру інтегрованих дозволів, особливості моніторингу викидів та контролю суб’єктів господарювання, які отримали інтегрований дозвіл. Реалізація закону сприятиме покращенню рівня екологічної безпеки регіонів за рахунок впровадження комплексного підходу до запобігання, зменшення та контролю промислового забруднення та впровадження найкращих доступних технологій та методів управління, створенню передумов для покращення стану, подальшого зміцнення та збереження здоров’я населення.

За порушення природоохоронного законодавства:

- складено 14 101 протокол про адміністративні правопорушення (за вересень-грудень 2019 року), що на 11 % більше ніж у відповідному періоді 2018 року;

- накладено штрафні санкції на 12 378 порушників природоохоронного законодавства, що на 12 % більше ніж у аналогічному періоді 2018 року, на загальну суму 3 млн. 833 тис. гривень, що на 38 % більше ніж у аналогічному періоді 2018 року, до Державного бюджету стягнуто 3 млн. 943 тис. гривень (з урахуванням раніше накладених штрафних санкцій), що на 43 % більше ніж у 2018 році.

Здійснено заходи для забезпечення прийняття в установленому порядку в експлуатацію об’єкта “Пусковий комплекс 1 нового безпечного конфайнменту”:

- 27 вересня 2019 р. підписано Акт готовності єдиного цілісного пускового комплексу 1 нового безпечного конфайнменту (ПК-1 НБК) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 305 “Про затвердження Порядку прийняття в експлуатацію об’єкта “Пусковий комплекс 1 нового безпечного конфайнменту”;

- 5 грудня 2019 р. отримано Сертифікат відповідності єдиного цілісного комплексу ПК-1 НБК;

➤ підготовлено та направлено документи для отримання окремого дозволу Держатомрегулювання на дослідно-промислову експлуатацію ПК-1 НБК.

Подальші заплановані дії

- Подання до Верховної Ради України та супроводження проекту Закону України щодо інтегрованого запобігання, зменшення та контролю промислового забруднення.

- Створення робочих груп для розроблення нормативно-правових актів, що містять перелік Найкращих доступних технологій та методів управління (Додаток 1 Директиви 2010/75/ЄС).

- Розроблення та прийняття проектів актів після прийняття проекту Закону України щодо запобігання, зменшення та контролю промислового забруднення.

- Отримання окремого дозволу Держатомрегулювання на дослідно-промислову експлуатацію ПК-1 НБК.

- Початок дослідно-промислової експлуатації ПК-1 НБК.

- Гарантійне обслуговування ПК-1 НБК СП “НОВАРКА” до кінця квітня 2020 року.

Ціль 9.5. Українці менше страждають від накопичення відходів

Забезпечено супроводження у Верховній Раді України законопроектів у сфері управління відходами, основні положення яких підготовлено Мінекоенерго з метою вдосконалення законодавства у цій сфері. Зокрема, проекту Закону України “Про управління відходами” (реєстраційний номер 2207-1 від 16 жовтня 2019 р.), яким у національне законодавство впроваджуються основні принципи та положення європейського законодавства у сфері управління відходами – запровадження ієрархії управління відходами та розширеної відповідальності виробника, системи довгострокового планування управління відходами на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Також, Мінекоенерго бере активну участь у засіданнях робочої групи з питань реформування системи управління відходами, створеній Комітетом Верховної Ради України з екологічної політики та природокористування за участю народних депутатів України, представників, Європейської Комісії, громадськості та експертів, з питань обговорення проекту “Про управління відходами”.

Здійснюється постійна координація створення регіональних планів управління відходами обласними державними адміністраціями, які мають закласти основи для створення інфраструктури управління відходами на місцях.

Подальші заплановані дії

- Супроводження у Верховній Раді України законопроектів, спрямованих на запровадження в Україні нової системи управління різними видами відходів, зокрема “Про відходи електричного та електронного обладнання” (реєстраційний номер 2350 від 30 жовтня 2019 р.) та “Про батареї і акумулятори” (реєстраційний номер № 2352 від 30 жовтня 2019 р.).

- Підготовка та затвердження регіональних планів щодо управління відходами згідно з п’ятиступеневою ієрархією відходів та програм щодо попередження утворення відходів (Глава V Директиви № 2008/98/ЄС), що обумовлено необхідністю створення та забезпечення ефективного функціонування системи управління відходами на інноваційних засадах, а також впровадження на регіональному рівні стратегічного планування, що передбачатиме виконання ряду заходів, спрямованих на реформування та удосконалення системи управління відходами.

- Запровадження інформаційної системи управління відходами, яка дасть змогу значно спростити систему обліку та звітності, подання декларацій та здійснення дозвільних процедур у сфері управління відходами.

- Запровадження Європейської класифікації відходів шляхом гармонізації вітчизняної практики класифікації відходів з європейськими стандартами та створення переліку найкращих доступних технологій операцій поводження з відходами.

- Реформування системи державного екологічного контролю в Україні з метою створення ефективної державної системи запобігання екологічним правопорушенням та належного контролю за порушенням екологічного законодавства.

- Забезпечення внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення екологічного законодавства з метою створення дієвої системи притягнення до відповідальності за порушення природоохоронного законодавства.

Ціль 9.6. Українці більш ефективно та ощадливо використовують природні ресурси

Забезпечення онлайн-доступу громадян до інформації про надра та законного використання корисних копалин (зокрема, бурштину)

Для реалізації урядової політики open door policy у сфері розробки надр, на офіційній веб-сторінці Держгеонадра з 6 грудня 2019 року почав діяти

“Інвестиційний Атлас Надрокористувача” <http://www.geo.gov.ua/investicijni-atlas-nadrokeristuvacha/>.

Інвестиційний Атлас Надрокористувача – це постійно діючий сервіс ведення переліку ділянок надр, які пропонуються суб’єктам господарювання для придбання шляхом електронних торгів.

Всі об’єкти в Атласі розподілено за видами корисних копалин у шість кошиків: вуглеводнева сировина, неметалічні корисні копалини, металічні корисні копалини, підземні води, горючі тверді корисні копалини, дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння. На даний час інвесторам пропонують близько 100 ділянок, але їх перелік постійно оновлюється, а кількість пропозицій збільшується.

Потенційний покупець може ініціювати проведення аукціону по об’єктах, запропонованих Держгеонадра лише заповнивши просту форму. Водночас, якщо бажаної ділянки в Атласі немає, її можна номінувати на електронні торги, дотримавшись нескладної процедури.

Створено “data-room” геологічної інформації, що забезпечує реалізацію новел законодавства стосовно відкриття доступу до геологічної інформації згідно з кращими світовими практиками. Відтепер ознайомитися з усіма матеріалами по ділянках вуглеводнів, наприклад, які пропонувались Урядом в рамках механізму Угод про розподіл продукції (Охтирська, Грунівська та Ічнянська), можна у спеціально відведеному приміщенні (м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, кім. 204), де зібрано усі необхідні матеріали для того, щоб інвестор міг прийняти рішення про участь у конкурсі. Також створена онлайн-data-room <http://www.geo.gov.ua/data-room/> для забезпечення дистанційного доступу до геологічної інформації.

Відбулась низка зустрічей із представниками іноземних компаній, інвестиційних фондів, дипломатичних установ та міжнародних торгових місій. Держгеонадра та лідер постачання технологій для видобувної галузі міжнародна сервісна компанія “Schlumberger” підписали Меморандум про взаєморозуміння. Документ передбачає обмін досвідом з метою втілення кращих світових практик у діяльність Держгеонадра в контексті підвищення інвестиційної привабливості сфери надрокористування України.

Проведено відкриті, конкурентні та якісно підготовлені аукціони та конкурси на право користування надрами на державному рівні з метою залучення інвестицій та провідних практик розробки багатой мінеральної бази України. За 2019 рік проведено 8 електронних аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. Загальна сума, яка надійшла до Державного бюджету від організації та проведення електронних аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, становить 504 млн. гривень. 4 лютого 2020 року Мінекоенерго розкрило конкурсні пропозиції на укладення угод про розподіл продукції на Грунівській, Ічнянській і Охтирській нафтогазових ділянках. На участь у конкурсі подали заявки п’ять компаній.

Припинено незаконне видобування бурштину, врегульовано відносини щодо користування надрами з метою видобування бурштину, а також створено сприятливі умови для забезпечення охорони навколишнього природного середовища під час видобування бурштину та рекультивації порушених земель. Незаконний видобуток бурштину призводить до порушення цілісності геологічних пластів, збіднення бурштиноносних надр, знищення лісів, трав'яного покриву і родючого шару ґрунту. А серед економічних наслідків – недоотримання митних зборів, загальнодержавних та місцевих податків.

Тому, Урядом підготовлено, а Верховною Радою України 19 грудня 2019 р. прийнято Закон України № 402-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про видобуток бурштину та інших корисних копалин”.

Крім того, з метою закріплення на законодавчому рівні передумов для впровадження додаткових стимулюючих факторів суб'єктам господарювання для провадження законної діяльності з видобування бурштину, виведення даної діяльності з “тіні” та, відповідно, збільшення податкових надходжень, Верховною Радою України 4 лютого 2020 р. прийнято Закон України “Про внесення зміни до статті 252 Податкового кодексу України щодо упорядкування розміру ставки рентної плати за користування надрами для видобування бурштину” (реєстраційний номер 2241, поданий Кабінетом Міністрів України), що передбачає зниження ставки рентної плати на видобуток бурштину з 25 % до 10 %.

З метою вирішення проблеми “сплячих” спеціальних дозволів на користування надрами Урядом схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр” (реєстраційний номер 2807 від 27 січня 2020 р.).

Однією із найважливіших проблем, що стримує розвиток газовидобувної галузі, є обмеженість пропозиції доступних на продаж ділянок нафтогазоносних надр, які могли б зацікавити потенційних інвесторів (вітчизняних та іноземних), а також досить низький рівень розробки існуючих ділянок. На даний час майже 30 % від усіх виданих спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами можна віднести до категорії “сплячих”, тобто таких, що не використовуються ефективно.

Тому, з метою ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр, проектом Закону пропонується запровадити щомісячну плату за користування площею ділянок нафтогазоносних надр залежно від розміру площі та строку з моменту отримання відповідного спеціального дозволу, яка нараховуватиметься після спливу 3 років з дати його видачі та до моменту початку сплати рентної плати за видобування вуглеводнів, що відповідає світовому досвіду та застосовується в ряді країн, таких як Азербайджан, Велика Британія, Норвегія, США, Хорватія тощо.

Прийняття зазначеного законопроекту також потребує внесення змін до Бюджетного кодексу України, тому розроблено та подано до Верховної Ради

України проект Закону України “Про внесення змін до статті 29 Бюджетного кодексу України щодо стимулювання ефективного користування ділянками нафтогазоносних надр” (реєстраційний номер 2808 від 27 січня 2020 р.).

Забезпечення законного обігу деревини, моніторингу обігу деревини та заходів з проведення інвентаризації лісів

Запроваджено обов’язкове ведення електронного обліку деревини всіма лісокористувачами України, що дозволяє здійснювати моніторинг внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і забезпечити контроль за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених на основі систематизації та узагальнення інформації про їх походження, заготівлю та реалізацію.

Так, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 4 грудня 2019 р. № 1142 “Про затвердження Порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених”, що дозволить зменшити обіг незаконно заготовленої деревини та наблизити діяльність вітчизняних лісокористувачів і деревообробників до європейських стандартів у сфері раціонального використання і збереження лісових ресурсів.

За інформацією Держлісагентства 414 лісокористувачів приєдналось до системи електронного обліку деревини, з них за організаційно-правовою формою: 2 виробничих кооперативи, 7 державних організацій (установ, закладів), 316 державних підприємств, 85 комунальних підприємств, 1 приватне акціонерне товариство, 2 приватних підприємства, 1 товариство з обмеженою відповідальністю.

З метою забезпечення прозорості ринку деревини та справедливого ціноутворення, Урядом прийнято постанову від 4 грудня 2019 р. № 1178 “Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення електронних аукціонів з продажу необробленої деревини”, якою встановлено, що з 1 лютого 2020 року вся необроблена деревина усіма лісокористувачами, у тому числі і комунальними, що реалізується в Україні, має продаватись лише через електронні аукціони. Це забезпечить відхід від практики укладання “прямих договорів” поза аукціонами, при яких держава не розуміла ціноутворення та обсяги реалізованої деревини іншими (крім підприємств Держлісагентства) лісокористувачами.

Також з метою відкриття доступу до актуальної інформації про природні ресурси та проведення інвентаризації лісів, у Верховній Раді України супроводжується проект Закону України “Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів” (реєстраційний номер 2379 від 5 листопада 2019 р.), який 5 лютого 2020 р. прийнято в першому читанні.

Запровадження конкурентних механізмів у сфері спеціального використання водних біоресурсів та спрощення процедури надання водних об'єктів у користування через конкурентні та прозорі механізми

З метою залучення до здійснення промислового рибальства більшої кількості суб'єктів рибного господарства, створення можливості для планування їх економічної діяльності, формування прозорих конкурентних умов серед суб'єктів рибного господарства та забезпечення розвитку ефективного бізнес-середовища прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 1139 “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) шляхом електронних торгів”. Постановою відкрито доступ до використання 15 % резерву водних біоресурсів в рамках промислового вилову. Прогнозовано це забезпечить збільшення доходів суб'єктів господарювання на 2,8 млн. доларів США.

Також для запровадження прозорого та конкурентного механізму з продажу права на спеціальні товарні рибні господарства прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 1138 “Про реалізацію експериментального проекту із запровадження порядку здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах та проведення аукціонів з продажу режимів рибогосподарської експлуатації водного об'єкта шляхом електронних торгів”, якою запроваджено аукціони з продажу права на спеціальні товарні рибні господарства, зокрема, запроваджено реалізацію 100 % режимів спеціалізованих товарних рибних господарств через електронні аукціони. На даний час доступно для виставлення на аукціони 323 водні об'єкти площею понад 50 тис. га, на яких можна здійснювати діяльність у спеціалізованих товарних рибних господарствах.

З метою спрощення процедури надання водних об'єктів у користування та посилення захисту прав вітчизняних сільськогосподарських виробників у Верховній Раді України супроводжується проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення порядку передачі в оренду водних об'єктів у комплексі з земельними ділянками” (реєстраційний номер 0853 від 29 серпня 2019 р.).

Подальші заплановані дії

- Розповсюдження конкурентних способів видачі дозволів на всі надра, шляхом внесення змін до законодавчих актів.
- Створення електронного кабінету надрокористувача для комфортних умов інвесторів та забезпечення прозорого механізму дистанційного подання заяв з пакетами документів для отримання, продовження, внесення змін до спеціальних дозволів на користування надрами, а також для участі в електронних аукціонах з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. Протягом 2020 року 10 % надрокористувачів мають використовувати онлайн-кабінет.

- Створення національного репозитарію геологічних даних, створення каталогу геологічної інформації, оцифрування геологічної інформації, створення інтерактивних data-room.

- Боротьба зі “сплячими” спеціальними дозволами на користування надрами.

- Створення нової системи моніторингу підземних вод та небезпечних геологічних процесів.

- Розроблення та прийняття прозорих та рівних правил торгівлі деревиною, а також її продажу на електронних торгах (на рівні Закону).

- Забезпечення впровадження Єдиної державної системи електронного обліку деревини. Підключення 100 % лісокористувачів до системи електронного обліку деревини.

- Проведення інвентаризації лісів.

- Створення єдиного електронного лісового порталу, який передбачає онлайн-карту рубок, видачу лісорубних квитків в електронному вигляді, перевірку походження деревини, систему електронного обліку деревини, реєстр лісорубних квитків, проведення аукціонних торгів, реєстр сертифікатів походження деревини.

- Підвищення біологічної стійкості лісів.

- Підвищення відповідальності за порушення законодавства щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування та запровадження кримінальної відповідальності за купівлю незаконно заготовленої деревини.

- Прийняття стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2024 року, з метою забезпечення конкурентоспроможності та нарощування інвестиційного потенціалу рибної галузі України.

- Запровадження системи дистанційного моніторингу суден флоту рибної промисловості.

- Збільшення плати за спеціальне використання водних біоресурсів.

- Проведення перерахунку розміру орендної плати за водні об'єкти.

- Створення ESO Platform управління спільними обмеженими ресурсами, що буде включати наступні блоки: відкритий доступ до інформації про природні ресурси, електронні послуги, електронна простежуваність, електронна звітність, екологічне інспектування, екологічний моніторинг, Feedback Window. Дана платформа буде включати створення електронної системи управління рибною галуззю (E-Fish) та запровадження системи простежуваності походження водних біоресурсів.

Ціль 9.7. Українці зберігають природні екосистеми для нащадків

Забезпечено доступність на Публічній кадастровій карті України інформації про 271 територію Смарагдової мережі Європи площею близько 6 млн. га на території України.

Довідково: території були включені до всеєвропейської природоохоронної мережі ще у 2016 році, але до цього часу інформацію про них можна було знайти лише на інформаційному ресурсі Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) або за окремим письмовим запитом у Мінекоенерго.

Наявність окремого шару про території Смарагдової мережі України на Публічній кадастровій карті України допоможе зберегти природу, забезпечити баланс між охороною природи і розвитком бізнесу та зменшити втрати або ризики втрат при плануванні господарської діяльності на територіях Смарагдової мережі.

106 нових українських територій включено до Смарагдової мережі Європи. Завдяки включенню нових українських територій до Смарагдової мережі Європи, Україна забезпечує збереження видів флори і фауни та природні оселища, що охороняються на європейському рівні.

Створено національний природний парк “Кремінські ліси” (10 вересня 2019 року), загалом станом на 1 січня 2020 року в Україні функціонує 52 національні природні парки.

Розпочато створення транскордонного біосферного резервату в межах Прип'ятського Полісся (створено українсько-білоруську робочу групу та узгоджено план її діяльності на 2020 рік, яким передбачено підготувати концепцію цього біосферного резервату).

Підготовлено проекти наказів Мінекоенерго щодо створення та діяльності регіональних центрів порятунку та реабілітації диких тварин, які вилучені з природного середовища з метою надання допомоги таким тваринам та внесення змін до Порядку утримання та розведення диких тварин, які перебувають у стані неволі або напіввільних умовах.

Забезпечено сучасним обладнанням та облаштовано приміщення трьох вимірювальних лабораторій сучасними приладами для вимірювання пріоритетних забруднюючих речовин згідно з вимогами європейських директив:

- лабораторія моніторингу вод Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів (м. Слов'янськ);
- лабораторія моніторингу вод Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ (м. Вишгород);
- лабораторія моніторингу вод Дністровського басейнового управління водних ресурсів (м. Івано-Франківськ).

Підготовлено попередню редакцію проекту концепції щодо єдиного державного водного кадастру України.

Створено та наповнюється геопортал “Водні ресурси України”.

Здійснено заходи щодо збільшення лісистості України:

- з відтворення лісів на площі 42,0 тис. га, що становить 105 % від площі суцільних зрубів 2018 року, в тому числі заходи з лісорозведення – створення нових лісів на земельних ділянках, де раніше ліси не зростали на площі 2,2 тис. га;

- з сертифікації лісів згідно з вимогами FSC на добровільній основі. Станом на 1 січня 2020 р. сертифіковано 133 державні лісогосподарські підприємства загальною площею 4040,9 тис. га, що становить 43 % від їх загальної кількості та 53 % загальної площі.

Вищезазначені заходи сприятимуть збільшенню лісистості України та дозволять забезпечити ведення лісового господарства у сертифікованих підприємствах не тільки відповідно до українського законодавства, а і з урахуванням міжнародних вимог. Проведення відповідних заходів буде поновлено весною, після настання сприятливих умов для здійснення робіт з висаджування дерев та проведення польових робіт із сертифікації лісів.

Започатковано процес проведення інвентаризації земель Чорнобильської зони, що дасть можливість врегулювання земельних питань розвитку альтернативної енергетики з урахуванням особливого режиму території та потреб збереження Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника (опрацьовано відповідний проект розпорядження Кабінету Міністрів України).

Забезпечено у співпраці з Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування підготовку пропозицій щодо досягнення природоохоронних цілей в процесі реформування земельних відносин та децентралізації влади, зокрема щодо проектів Законів України:

- “Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин” (реєстраційний номер 2194 від 1 жовтня 2019 р.);

- “Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель” (реєстраційний номер 2280 від 17 жовтня 2019 р.).

Внесено зміни до посадового складу Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1065).

Подальші заплановані дії

- Виконання програми діагностичного моніторингу для басейнів Дністра, Дунаю та Вісли, виконання програми операційного моніторингу для басейну Дону.
- Створення нової лабораторії моніторингу вод у Басейновому управлінні водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю (м. Одеса).
- Визначення хімічного стану масивів поверхневих вод басейну Дону.
- Розроблення програми діагностичного моніторингу для басейнів Дніпра, Південного Бугу, Приазов'я та Причорномор'я.
- Встановлення референційних умов для басейнів Дністра, Дунаю та Вісли.
- Долучення басейнових рад до розподілу фінансових ресурсів.
- Створення Digital Platform управління та комунікації в заповідній справі, що буде включати наступні блоки: відкриті дані про об'єкти природно-заповідного фонду України, науковий, природоохоронний, туристичний, еколого-освітній, онлайн-моніторинг статусу збереження рідкісних та зникаючих в Європі видів дикої флори і фауни та природних оселищ.
- Створення окремого інформаційного шару Державного земельного кадастру (Публічна кадастрова карта) територій та об'єктів природно-заповідного фонду.
- Створення відкритої бази даних Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.
- Створення окремого інформаційного шару Державного земельного кадастру (Публічна кадастрова карта) щодо територій Смарагдової мережі Європи в межах України.
- Встановлення меж існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду у натурі.
- Створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, створення природоохоронних територій міжнародного значення.
- Створення візит-центрів в установах природно-заповідного фонду.
- Розширення мережі маршрутів в національних природних парках та біосферних заповідниках, у тому числі з використанням інтерактивних методів та інфраструктурою для осіб з інвалідністю.
- Забезпечення активної та ефективної участі установ природно-заповідного фонду у соціальних мережах.
- Забезпечення організації та проведення інформаційних кампаній серед населення щодо цінності територій та об'єктів природно-заповідного фонду (екосистемні послуги, у тому числі: попередження зміни клімату, збереження генофонду тваринного і рослинного світу, ландшафтів тощо).
- Створення механізму управління територіями Смарагдової мережі Європи на державному рівні.

- Початок створення системи моніторингу статусу збереження рідкісних та зникаючих в Європі видів дикої флори і фауни та природних оселищ.
- Запровадження системи оцінки ефективності управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду.
- Оптимізація оподаткування земельних ділянок природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення.
- Реформування діяльності служби державної охорони природно-заповідного фонду України за європейським зразком, зокрема щодо попередження правопорушень.
- Забезпечення видання четвертої редакції Червоної книги України (тваринний світ), четвертої редакції Червоної книги (рослинний світ), другої редакції Зеленої книги України.
- Вдосконалення нормативно-правового регулювання використання та збереження об'єктів тваринного і рослинного світу.
- Запровадження міжнародних правил та процедур у галузі відповідальності і відшкодування, пов'язаних з генетично модифікованими організмами відповідно до вимог Нагойсько-Куала-Лумпурського додаткового протоколу про відповідальність і відшкодування до Картахенського протоколу про біобезпеку.
- Запровадження справедливого і рівноправного розподілу вигід від використання генетичних ресурсів відповідно до вимог Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття.
- Вдосконалення структури земель країни, зменшення розораності та підвищення лісистості території, відновлення антропогенно змінених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель.
- Врегулювання питань збереження прибережних територій.

Ціль 9.8. Українець усвідомлює наслідки глобальних змін клімату, вживає заходів для їх запобігання, проте готовий до них адаптуватись

З метою запровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та виконання Україною взятих на себе зобов'язань за Угодою про асоціацію щодо поступового наближення національного законодавства до законодавства ЄС, зокрема, в частині створення системи моніторингу, звітності та верифікації відповідно до Директиви 2003/87/ЄС, здійснено супроводження у Верховній Раді України законопроекту “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”. Верховною Радою України прийнято Закон України від 12 грудня 2019 р. № 377-IX “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”.

З метою забезпечення узгодженості дій органів виконавчої влади щодо формування і реалізації державної політики у сфері зміни клімату та збереження озонового шару, виконання міжнародних зобов'язань України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про Міжвідомчу комісію з питань зміни клімату та збереження озонового шару”.

Забезпечено активну співпрацю з Європейським банком реконструкції та розвитку з метою розробки другого Національно-визначеного внеску України до Паризької угоди.

Здійснено супровід перевірки міжнародними експертами Рамкової конвенції ООН про зміну клімату Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990–2017 роки. За результатами зазначеної перевірки дані Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990–2017 роки визнано такими, що відповідають міжнародним зобов'язанням України за Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату та Кіотським протоколом до неї. Згідно з цими даними Україна входить до трійки лідерів серед 44 країн-Сторін Додатку I до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату щодо досягнутих загальних скорочень викидів парникових газів у порівнянні з базовим 1990 роком.

Українська делегація взяла участь у Кліматичному саміті ООН, що відбувся 23 вересня 2019 року у м. Нью-Йорк (Сполучені Штати Америки), та підтримала приєднання України до міжнародних ініціатив “Досягнення безпечної якості повітря та приведення у відповідність до 2030 року політик щодо зміни клімату та забруднення повітря”, “Підтримання справедливого екологічного переходу шляхом формування відповідного національного плану та створення гідних “зелених” робочих місць” та “Сприяння гендерній рівності в кліматичних питаннях та розширення прав і можливостей жінок і дівчат”.

Забезпечено підготовку розпорядження Президента України від 12 грудня 2019 р. № 501 “Про делегацію України для участі у Конференції Організації Об'єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 25 сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 15 сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та другої сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди”.

На виконання зазначеного розпорядження делегація України взяла активну участь у Конференції ООН зі зміни клімату, що відбулась з 2 по 13 грудня 2019 року у м. Мадрид (Королівство Іспанія) під час проведення якої вдалось:

- не допустити прийняття Конференцією рішень, що могли б інтерпретуватися як пряме або непряме визнання будь-якої зміни статусу Автономної Республіки Крим та м. Севастополя;

- зберегти прийнятні для України положення в проектах текстових рішень щодо ринкових та неринкових механізмів статті 6 Паризької угоди;

- запровадити процедуру ротації представників Східноєвропейської групи до Бюро РКЗК ООН відповідно до української пропозиції;
- вдвічі збільшити кількість українських експертів в робочих органах РКЗК ООН, Кіотського протоколу та Паризької угоди;
- погодити проекти дворічних бюджетів РКЗК ООН, Кіотського протоколу та Міжнародного журналу транзакцій на 2020–2021 роки, згідно з якими загальна сума щорічних внесків України буде зменшена на 28 % у порівнянні з 2019 роком.

Делегації України також вдалось досягти прогресу у вирішенні так званого “російського питання” та залучити делегацію ЄС до підтримки позиції України.

Протягом 2019 року здійснювалась активна реалізація проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій, що призводять до скорочення викидів парникових газів, у вересні – грудні 2019 року забезпечено фінансування та моніторинг реалізації зазначених проектів. За результатами проведеної роботи, в I кварталі 2020 року планується завершення та введення в експлуатацію чотирьох проектів за напрямками енергозбереження та відновлювальних джерел енергії, а саме:

- Капітальний ремонт (термомодернізація) корпусів № 1, № 2, № 4, № 5, № 6 Державної установи “Інститут нейрохірургії ім. акад. А. Ромоданова Національної академії медичних наук України”, за адресою: вул. Платона Майбороди, 32, м. Київ;
- Капітальний ремонт фасаду будівлі УКРНДІЕП, розташованої по вул. Бакуліна, 6 в м. Харкові;
- Капітальний ремонт покрівлі будівлі Науково-дослідної установи “Український науково-дослідний інститут екологічних проблем” з встановленням сонячних панелей по вул. Бакуліна, 6 в м. Харкові;
- Реконструкція асфальтно-бетонного майданчика шляхом влаштування фотоелектричної станції у м. Чорнобиль, вул. Радянська, 1-А, Іванківський район, Київська область.

Забезпечено супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами”, який прийнято Верховною Радою України 12 грудня 2019 р. № 376-ІХ. Закон регулює правовідносини щодо виробництва, імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами, товарами та обладнанням, які їх містять або використовують, що впливає на озоновий шар та на рівень глобального потепління.

З метою виконання міжнародних зобов’язань за Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар забезпечено контроль видачі ліцензій на імпорт / експорт озоноруйнівних речовин в межах визначеної у 2019 році квоти (16,42 тонни озоноруйнівного потенціалу). Передбачено розрахунковий рівень для

споживання у 2020 році озоноруйнівних речовин – 0,821 ОРП-тонн для сервісних цілей (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 року № 1109 “Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2020 рік”).

Підготовлено та направлено до Озонового Секретаріату щорічний звіт про споживання озоноруйнівних речовин (відповідно до вимог Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар).

Продовжується співпраця з ПРООН щодо реалізації проекту “Початкова реалізація прискореного вилучення з обігу гідрохлорфторвуглеців (ГХФВ) у регіоні країн з перехідною економікою (КПЕ)”, в рамках якого здійснюються заходи спрямовані на зменшення обсягу використання гідрохлорфторвуглеців (озоноруйнівних речовин), а саме реалізуються інвестиційні проекти на підприємствах “Хімпостачальник” та “Едванс” з переводу на озонобезпечні технології. Опрацьовуються можливості залучення коштів Глобального екологічного фонду для реалізації проектів заміни технологій та обладнання в сервісному секторі.

Подальші заплановані дії

- Прийняття нормативно-правових актів щодо впровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.
- Підготовка Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990–2018 роки та подання до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.
- Розроблення та прийняття другого Національно-визначеного внеску України до Паризької угоди, в якому показник скорочення обсягу викидів парникових газів є амбітним та справедливим у контексті довгострокового соціально-економічного розвитку України.
- Затвердження складу та положення про Міжвідомчу комісію з питань зміни клімату та збереження озонового шару.
- Забезпечення участі делегації України у Конференції Організації Об’єднаних Націй зі зміни клімату, яка включатиме проведення 26 сесії Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об’єднаних Націй про зміну клімату, 16 сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Кіотського протоколу, та третьої сесії Конференції Сторін, яка є нарадою Сторін Паризької угоди.
- Продовження реалізації проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій, за рахунок коштів отриманих від продажу одиниць (частин) установленної кількості викидів парникових газів.
- Розроблення нормативно-правових актів для реалізації положень Закону України від 12 грудня 2019 р. № 376-IX “Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами”.
- Проведення оцінки споживання фторованих парникових газів в Україні.

10. Міністерство розвитку громад та територій

Ціль 10.1. Українці живуть у комфортних містах та селах

Розроблено та запущено в дослідну експлуатацію Електронний кабінет забудовника (1 черга, автоматизовано 9 послуг щодо об'єктів з незначним класом наслідків (СС1)), який дозволяє:

- отримати в онлайн-режимі доступні та зручні послуги у сфері будівництва;
- відстежувати та отримувати актуальну інформацію про статус розгляду поданих через електронний кабінет електронних документів на отримання послуги у сфері будівництва;
- автоматизувати процес перевірки повноти даних у поданих документах з питань декларативних процедур у будівництві.

Удосконалено 9 існуючих будівельних норм з метою надання можливості проєктувальникам застосовувати у проєктуванні сучасні досягнення науки і техніки, їх гармонізації з міжнародними нормами та правилами створення безпечного середовища для здоров'я та життєдіяльності людини:

- зміна № 2 ДБН В.2.2-18:2007 “Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення”;
- зміна № 1 ДБН В.2.6-160-2010 “Сталезалізобетонні конструкції. Основні положення”;
- зміна № 1 ДБН В.2.6-98-2009 “Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення”;
- зміна № 1 ДБН В.1.2-2-2006 “Навантаження і впливи. Норми проєктування”;
- зміна № 1 ДБН В.1.2-6-2008 “Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість”;
- зміна № 2 В.2.2-25-2009 “Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)”;
- зміна № 2 ДБН Б.2.2-5-2011 “Благоустрій територій”;
- зміна № 2 ДБН В.2.4-2-2005 “Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проєктування”;
- зміна № 1 ДБН В.2.5-76:2014 “Автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення”.

Усунуто регуляторні бар'єри щодо необхідності коригування затвердженої проєктної документації на будівництво об'єктів на етапі отримання документів дозвільного характеру у зв'язку з введенням в дію нових нормативних актів, а також передбачено можливість розроблення проєктної документації на будівництво об'єктів із застосуванням BIM-технологій (зміни до Порядку розроблення проєктної

документації на будівництво об'єктів затверджені наказом Мінрегіону від 17 грудня 2019 р. № 314, що зареєстрований в Мін'юсті 28 грудня 2019 р. за № 1311/34282).

Довідково: 30 листопада 2019 р. Мінрегіоном підписано Меморандум про співпрацю у сфері розвитку будівництва та архітектури щодо запровадження BIM-технологій в Україні та дорожню карту до нього, якою визначено першочергові кроки. Запровадження в Україні такої технології дасть змогу скоротити терміни проектування об'єктів будівництва, витрати на будівництво та експлуатацію будівель, терміни реалізації проекту, координацію та узгодження функцій усіма учасниками реалізації проекту тощо.

З метою підвищення публічності управління у сфері містобудівної діяльності та зменшення корупційних ризиків у будівництві розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції публічного управління у сфері містобудівної діяльності та затвердження плану заходів з її реалізації”.

Для забезпечення зв'язку між питаннями просторового планування територій та соціально-економічним розвитком, широкого залучення мешканців громад та заінтересованих сторін до розроблення містобудівної документації та уникнення незбалансованості розвитку територій розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції запровадження інтегрованого розвитку громад та затвердження плану заходів з її реалізації”.

З метою зменшення кількості тимчасових споруд, що не відповідають технічним та санітарним нормам експлуатації та утримання, а також удосконалення механізму їх розміщення розроблено проект наказу Мінрегіону “Про внесення змін до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності”.

Крім того, розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій уповноважених органів містобудування та архітектури” з метою забезпечення розподілу повноважень між структурними підрозділами районних державних адміністрацій і органами містобудування та архітектури у всіх сільських, селищних, міських радах.

З метою вдосконалення сфери паркування транспортних засобів розроблено:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Правил паркування транспортних засобів”.

Подальші заплановані дії

- Розроблення нової Генеральної схеми планування території України.

- Створення публічного порталу для перегляду стану документів у сфері будівництва та отримання автоматизованих консультацій в рамках Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

- Розширення функціонального наповнення електронного кабінету для автоматизації послуг за класами наслідків СС2, СС3 (доступ фізичної особи, суб'єкта господарювання, атестованих осіб до інформації про об'єкти будівництва, статус пов'язаних документів, ліцензії, кваліфікаційні сертифікати, містобудівні умови та обмеження, проекти та результати експертизи, плани перевірок та штрафів).

- Розроблення 18 проектів державних будівельних норм та змін до них (актуалізація близько 16 % чинних державних будівельних норм із застосуванням параметричного методу нормування у будівництві).

- Створення умов для усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС, що блокують вихід української будівельної продукції на європейський ринок, та залучення в Україну міжнародних інвестицій шляхом прийняття Закону України, який імплементує норми Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 305/2011 від 9 березня 2011 р. щодо гармонізованих умов реалізації будівельних продуктів та про скасування Директиви Ради 89/106/ЄЕС, що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів.

- Забезпечення прозорості та доступної для сприйняття інформації з питань містобудування шляхом створення 100 % містобудівних кадастрів на обласному рівні.

- Створення та інтеграція містобудівного кадастру на державному рівні з іншими кадастрами та реєстрами (Державним земельним кадастром, Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Адресним реєстром тощо).

- Забезпечення актуалізації не менше 75 % (щорічний перегляд не менше 15 %) державних будівельних норм відповідно до міжнародних методів нормування у будівництві із застосуванням параметричних вимог до об'єктів будівництва.

- Створення містобудівних кадастрів на базовому рівні (у 100 % обласних центрів, 50 % міст обласного значення).

Ціль 10.2. Українці, що мешкають в “депресивних регіонах”, мають достатні можливості для розвитку

Завершено роботи на 3259 проектах регіонального розвитку та з покращення інфраструктури об'єднаних територіальних громад на суму 4,1 млрд. грн. (з 1 вересня 2019 р.), серед яких: нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, реставрація (548 шкіл та садочків, 226 закладів медицини, 89 спортивних закладів, 194 заклади культури, 581 проект дорожньо-транспортної інфраструктури,

1223 проекти з благоустрою (у тому числі закупівля спецтехніки), 156 проектів водопостачання та водовідведення, 72 проекти з розбудови ЦНАПів, 43 проекти з планування територій, інше – 127 проектів).

Проведено аналіз стану реалізації 707 проектів державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) та процедури відбору проектів Всеукраїнського громадського бюджету на предмет ефективності використання бюджетних коштів. За результатами аналізу було виключено 24 проекти на суму 224,0 млн. грн. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2019 р. № 935) та ініційовано внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо перерозподілу 500 млн. грн. (по яким була загроза невикористання до кінця 2019 року) на державну підтримку забезпечення доступним житлом громадян.

Проведено вибіркову перевірку 21 проекту у 19 областях з будівництва амбулаторій у сільській місцевості щодо кошторисної частини проектів (враховуючи, що вартісні показники матеріалів та робіт мають становити не більше середніх по регіону). За результатами перевірки встановлено порушення при проведенні експертизи проектів нового будівництва експертними організаціями в частині завищення вартості проектів на суму 35,6 млн. гривень. Мінрегіон направив до Держархбудінспекції лист з вимогою перевірити діяльність відповідних експертних організацій. У разі виявлення за результатами перевірки порушень щодо дотримання вимог нормативно-правових та нормативно-технічних актів у сфері містобудівної діяльності експертними організаціями, робочою групою Мінрегіону буде розглянуто питання виключення таких організацій з переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва.

Здійснено фінансовий аудит Державною аудиторською службою України 147 проектів нового будівництва амбулаторій та виявлено завищення вартості будівельних робіт на суму 7,8 млн. гривень. За результатами відповідної перевірки замовниками усуваються зауваження.

Вказані заходи сприятимуть ефективному використанню коштів державного бюджету при реалізації проектів нового будівництва амбулаторій.

За результатами аудиту Рахунковою палатою України використання субвенцій на сільську медицину, з метою ефективного використання цих коштів, прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 21 “Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров’я у сільській місцевості”, якою передбачено, що у 2020 році рішеннями відповідних облдержадміністрацій, за погодженням з Мінрегіоном та МОЗ, може здійснюватися перерозподіл субвенції між проектами і заходами.

Надано державну фінансову підтримку на реалізацію проектів транскордонного співробітництва обсягом 10 млн. гривень. Спеціально утвореною комісією при

Мінрегіоні відповідно до Порядку та умов надання у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів транскордонного співробітництва (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 р. № 937), відібрано та рекомендовано до фінансування за рахунок коштів державного бюджету 3 проекти транскордонного співробітництва, які реалізуються у Івано-Франківській та Львівській областях. Відповідний розподіл обсягу субвенції затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1196 та погоджено Бюджетним комітетом Верховної Ради України. Кошти успішно освоєні регіонами у 2019 році.

Затверджено Державну програму розвитку регіону українських Карпат на 2020–2022 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2019 р. № 880), яка забезпечить створення необхідних організаційних, правових та фінансових передумов для сталого розвитку гірських територій українських Карпат (715 гірських населених пунктів), підвищення їх конкурентоспроможності, поліпшення якості життя та економічного благополуччя населення, що на них проживає.

На виконання Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Danube – CCI 2014TC16M6TN001), яка надала можливість українським партнерам брати участь у конкурсі проектів в рамках Дунайської транснаціональної програми загальним обсягом 5 млн. євро, прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 1038 “Про запровадження системи управління та контролю за виконанням Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Dunabe – CCI 2014TC16M6TN001)”, якою:

- затверджено порядок функціонування системи управління та контролю за виконанням зазначеної Угоди;
- створено Національний контактний пункт Дунайської транснаціональної програми, виконання функцій якого покладено на Мінрегіон.

Створено онлайн-платформу для подання проектів в рамках конкурсного відбору проектів, що фінансуватимуться за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку та секторальної бюджетної підтримки ЄС (цифровізація подачі проектів та проектної документації для участі у конкурсі та оцінка проектів виключно на платформі).

Розпочато реалізацію експериментального проекту “Агенція регіонального розвитку “Офіс євроінтеграції” Херсонської області”, що сприятиме зростанню економіки та розвитку інфраструктури регіону завдяки залученню інвестицій та фінансової допомоги ЄС, налагодженню міжнародних бізнес-контактів вітчизняних виробників, розвитку культурних та освітніх проектів.

Здійснено координацію процесу розроблення у всіх регіонах регіональних стратегій розвитку на новий плановий період 2021–2027 років на засадах смарт-спеціалізації відповідно до методики, розробленої Мінрегіоном (проведено

Всеукраїнську нараду та онлайн-наради з представниками облдержадміністрацій). Станом на 15 січня 2020 р. у 9 регіонах (Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Львівська, Хмельницька, Чернігівська, Полтавська та Херсонська області) рішеннями обласних рад затверджено регіональні стратегії розвитку.

Проведено II Форум регіонів України та республіки Білорусь за участю Президента України та Президента Білорусі, в результаті чого:

- підписано 120 угод про економічну співпрацю;
- підписано контрактів на 500 млн. доларів США;
- прийнято рішення щодо поліпшення судноплавства на річці Дніпро в рамках проекту з відновлення міжнародного водного шляху.

Подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до статті 24¹ Бюджетного кодексу України (щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку)” (реєстраційний номер 2202 від 2 жовтня 2019 р.).

Розроблено проекти нормативно-правових актів Уряду:

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження плану заходів з реалізації експериментального проекту щодо утворення та забезпечення функціонування установи “Агенція регіонального розвитку “Офіс євроінтеграції” Херсонської області”;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 р. № 827” (щодо порядку використання коштів та проведення конкурсного відбору проектів, які фінансуються за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС), що дозволить:
 - залучити незалежних експертів до оцінювання проектів, що фінансуються за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС;
 - впровадити електронну форму подання проектів, що фінансуються за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС;
 - розширити коло заявників проектів що фінансуються за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС;
- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року”.

Крім того, розроблено проекти Законів України:

- “Про стимулювання розвитку регіонів”;
- “Про внесення змін до Закону України “Про засади державної регіональної політики”.

Проведено засідання Українсько-Польської Міжурядової Координаційної Ради з питань міжрегіонального співробітництва.

Призначено голову Української частини Українсько-Словацької міжурядової комісії з питань транскордонного співробітництва, Українсько-Угорської міжурядової змішаної комісії з питань транскордонного та прикордонного співробітництва та Спільної Українсько-Польської координаційної міжурядової ради з питань міжрегіонального співробітництва (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1098).

Подальші заплановані дії

- Затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, а також розроблення плану заходів з її реалізації на 2021–2023 роки та програм регіонального розвитку.
- Забезпечення цільового фінансування реалізації Державної стратегії регіонального розвитку, зокрема шляхом сприяння прийняттю проекту Закону України “Про внесення змін до статті 24¹ Бюджетного кодексу України (щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку)” (реєстраційний номер 2202 від 2 жовтня 2019 р.).
- Затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021–2027 роки.
- Реалізація експериментального проекту щодо створення Агенції регіонального розвитку “Офіс євроінтеграції” Херсонської області.
- Проведення другого конкурсного відбору проектів в межах секторальної бюджетної підтримки ЄС.
- Здійснення державної підтримки розвитку регіонів шляхом супроводження бюджетних програм та субвенцій, за якими Мінрегіон визначено головним розпорядником коштів у обсязі 12,9 млрд. грн. (бюджетна програма “Державний фонд регіонального розвитку” – 7,5 млрд. грн., субвенція на формування інфраструктури об’єднаних територіальних громад – 2,1 млрд. грн., субвенція на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку територій – 2,0 млрд. грн., субвенція для реалізації проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – 1,3 млрд. грн.).
- Створення ефективної системи стимулювання розвитку регіонів та проблемних територій на державному та регіональному рівнях шляхом:
 - визначення критеріїв та переліку проблемних територій, що потребують державної підтримки;
 - розроблення та забезпечення реалізації державних програм розвитку територій, що потребують державної підтримки (з основним акцентом на підтримці малого та середнього бізнесу на таких територіях);

- поширення на всі регіони дії експерименту щодо створення офісів євроінтеграції на базі діючих агенцій регіонального розвитку, що забезпечуватимуть координацію та об'єднання зусиль з упровадження європейських стандартів щодо розвитку територій;
- створення Національного проектного офісу (проектний аналіз та проектний менеджмент інвестиційних проектів національного та міжрегіонального рівнів в рамках Державної стратегії регіонального розвитку).
- Створення єдиної інтегрованої системи моніторингу розвитку громад та територій.
- Удосконалення системи моніторингу регіонального розвитку та оцінки державної регіональної політики.
- Запровадження порядку повернення українськими бенефіціарами неналежно витрачених коштів / або невикористаної їх частини в рамках Дунайської транснаціональної програми.
- Відновлення міжурядового транскордонного співробітництва з Угорщиною та Румунією.
- Проведення засідань міжурядових рад, комісій та робочих груп з питань транскордонного та міжрегіонального співробітництва.
- Участь України у створенні та імплементації нової Макрорегіональної стратегії ЄС для Карпатського регіону та програм підтримки, які діятимуть в її рамках.

Ціль 10.3. Українці мають реальну можливість впливати на організацію свого життєвого простору як мешканці спроможних громад

З 1 вересня 2019 р. утворено 78 об'єднаних територіальних громад, що на 42 % більше ніж за відповідний період 2018 року (всього утворено 1029 об'єднаних територіальних громад), визнано спроможними 10 об'єднаних територіальних громад.

Довідково: до кінця лютого 2020 року ще 38 новоутворених об'єднаних територіальних громад буде визнано спроможними (всього буде визнано спроможними 876 об'єднаних територіальних громад). Додатково 174 об'єднані територіальні громади перейдуть на прямі міжбюджетні відносини у 2020 році (всього близько 980 об'єднаних територіальних громад).

Розроблено стандарти послуг для формування оптимальної мережі соціальної інфраструктури в громадах: 26 мереж, 100 шарів геоданих, проведено інвентаризацію 150 300 об'єктів соціальної інфраструктури та створено

геоінформаційну базу даних усіх надавачів публічних сервісів та послуг на рівні територіальних громад.

Схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” щодо спрощення процедури затвердження перспективних планів формування територій громад Автономної Республіки Крим, областей” (Закон України від 5 грудня 2019 р. № 348-IX), що дозволить удосконалити процедуру розроблення більш збалансованих перспективних планів областей, що відповідають Методиці формування спроможних територіальних громад.

Розроблено Методичні рекомендації щодо оцінки рівня спроможності територіальних громад з урахуванням критерію розвитку оптимальної мережі соціальної інфраструктури та доступності публічних послуг, а також затверджено нову редакцію Методики формування спроможних територіальних громад, що дозволить більш комплексно оцінити рівень спроможності існуючих та проектних об’єднаних територіальних громад при аналізі існуючих і підготовці нових редакцій перспективних планів формування територій громад.

Здійснено аналіз існуючих перспективних планів формування територій громад областей з урахуванням Методичних рекомендацій щодо оцінки рівня спроможності територіальних громад і пропозицій з їх оптимізації та проведено щодо них консультації з асоціаціями органів місцевого самоврядування, народними депутатами України.

Охоплено 90,3 % площі території України перспективними планами формування територій спроможних громад областей (прийнято 9 розпоряджень Кабінету Міністрів України, якими внесено зміни до перспективних планів формування територій громад Івано-Франківської, Житомирської, Одеської, Чернігівської, Луганської, Тернопільської, Полтавської, Харківської областей та затверджено перспективний план Закарпатської області).

З метою визначення основних засад адміністративно-територіального устрою України, порядку утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів Кабінетом Міністрів України схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про засади адміністративно-територіального устрою України” (реєстраційний номер 2804 від 24 січня 2020 р.).

Спрощено процедуру реєстрації статутів об’єднаних територіальних громад, що створить передумови для забезпечення участі громадян в управлінні місцевими справами шляхом застосування різних форм місцевої демократії (з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1058 “Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад”).

Оптимізовано структуру районних державних адміністрацій з урахуванням стану утворення об’єднаних територіальних громад, усунуто дублювання

повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, що дозволило скоротити з 18 до 9 рекомендованих підрозділів райдержадміністрацій (прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 923 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606”).

Розроблено спільно з народними депутатами проекти законів України “Про внесення змін до Закону України “Про добровільне об'єднання територіальних громад” щодо вдосконалення порядку об'єднання (приєднання) територіальних громад, що розташовані на територіях суміжних адміністративно-територіальних одиниць” (реєстраційний номер 2554 від 6 грудня 2019 р.) та “Про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (реєстраційний номер 2653 від 20 грудня 2019 р.).

Розроблено концептуальні засади законопроекту “Про місцеве самоврядування в Україні” в частині визначення системи місцевого самоврядування, статусу, організації роботи органів місцевого самоврядування, пропозицій щодо перерозподілу повноважень між органами місцевого самоврядування різних рівнів та місцевими органами виконавчої влади з урахуванням принципу субсидіарності.

Подальші заплановані дії

- Формування нового адміністративно-територіального устрою шляхом:
 - супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (реєстраційний номер 2653 від 20 грудня 2019 р.), який прийнято у першому читанні 17 січня 2020 року;
 - прийняття рішення щодо адміністративно-територіального устрою базового рівня (утворення близько 1400 спроможних громад);
 - схвалення та подання до Верховної Ради України проекту Закону України щодо адміністративно-територіального устрою субрегіонального рівня (утворення близько 100 районів).

• Посилення фінансової та інституційної спроможності територіальних громад шляхом:

- схвалення та подання до Верховної Ради України нових редакцій законів України “Про місцеве самоврядування в Україні” та “Про місцеві державні адміністрації”;
- розроблення та прийняття підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на виконання нових редакцій Законів України “Про місцеве самоврядування в Україні” та “Про місцеві державні адміністрації”;
- схвалення та подання до Верховної Ради України законопроектів щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України та Податкового кодексу України з питань фінансового забезпечення повноважень органів місцевого

самоврядування (з урахуванням нових редакцій законів України “Про місцеві державні адміністрації” та “Про місцеве самоврядування в Україні”);

- розроблення пропозицій щодо внесення змін до секторальних законів в частині децентралізації та розмежування повноважень;
- розроблення пропозицій щодо внесення змін до Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” в частині оптимізації повноважень центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів з урахуванням принципу субсидіарності;
- стимулювання розвитку форм (інструментів) прямої демократії на місцевому рівні.

Ціль 10.4. Українці мають комфортне та доступне житло

З вересня 2019 року 1130 сім'ям надано державну підтримку на придбання доступного житла та іпотечного кредитування під 3 % (242 учасників АТО, 752 – внутрішньо переміщених осіб, 136 – інші сім'ї) на загальну суму 600 млн. грн. (внесено зміни до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”, якими передбачено збільшення обсягу державної підтримки з 100 млн. грн. до 400 млн. грн. та запровадження нової бюджетної програми на суму 200 млн. грн.).

В 2020 році виділено 100,0 млн. грн. на реалізацію бюджетної програми “Доступне житло” та 39,1 млн. грн. на реалізацію бюджетної програми “Індивідуальне житлове будівництво на селі”.

Схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про Загальнодержавну цільову програму передачі гуртожитків у власність територіальних громад на 2020–2021 роки” (реєстраційний номер 2418 від 11 листопада 2019 р.). У 2020 році передбачено фінансування в розмірі 160,9 млн. грн. з державного бюджету для реалізації права на житло мешканців 144 гуртожитків – 24 201 мешканець отримає право власності на житло в гуртожитках.

З метою оновлення складу Національної ради з питань створення та забезпечення функціонування ОСББ розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 березня 2012 р. № 201”.

З огляду на необхідність збереження і належного утримання приватного житла, забезпечення оновлення житлового фонду і гарантування сталого забезпечення громадян житлом, зокрема тих, хто потребує державної підтримки, розроблено проект Концепції житлової політики. Проводяться засідання Робочої групи з розроблення проекту Концепції та отримання пропозицій до проекту Житлового кодексу України.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення житлом (зокрема, за програмами “Доступне житло”, “Індивідуальне житлове будівництво на селі”, “Молодіжне кредитування”) 600 сімей у 2020 році та 4600 сімей – у 2021–2024 роках.
- Розроблення нової бюджетної програми, спрямованої на пільгове іпотечне кредитування.
- Затвердження Концепції житлової політики та розроблення нової редакції Житлового кодексу.
- Визначення порядку передачі у власність прибудинкових територій багатоквартирних житлових будинків.

Ціль 10.5. Українці отримують якісні комунальні послуги

Проведено перерахунки за теплову енергію, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води для усіх категорій споживачів, починаючи з грудня 2019 року (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1082 “Деякі питання нарахування (визначення) плати за теплову енергію та послуги з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води для споживачів у зв’язку із зміною ціни природного газу”). До перерахунку ціна природного газу в тарифі становила 6235,51 грн. за тис. куб. метрів (без ПДВ та інших надбавок), а за результатами перерахунку – відшкодування споживачем ціни газу здійснювали за ціною 4276,70 грн. за тис. куб. метрів (ціна природного газу зменшилась на 31,4 %).

За даними обласних та Київської міської державних адміністрацій щодо проведення перерахунку за грудень 2019 р. у 18 обласних центрах України базовими підприємствами комунальної теплоенергетики прийнято рішення про проведення відповідного перерахунку для населення.

Довідково: за рішенням органу місцевого самоврядування у м. Тернополі, перерахунок для населення здійснено додатково за три місяці: жовтень – грудень 2019 року.

У зв’язку із проведенням перерахунку, зменшення плати для населення за грудень 2019 року склало:

- від 7 % (м. Біла Церква), 8 % (м. Херсон) та 9 % (м. Чернігів) до 27 % (м. Вінниця) – послуги з централізованого опалення;
- від 10 % (м. Івано-Франківськ) до 24 % (м. Вінниця) – послуги з централізованого постачання гарячої води.

В цілому по Україні перерахунок для населення проведено 143 підприємствами комунальної теплоенергетики.

У 7 містах України зменшено рахунки за тепло для бюджетних установ та організацій та інших споживачів (в містах Вінниця, Житомир, Северодонецьк, Харків, Чернівці, Львів, Київ).

Унормовано правовідносини, що виникають між суб'єктами господарювання (виконавцями послуги) та споживачами (індивідуальними, колективними) у процесі надання послуги з постачання гарячої води, визначено вимоги до якості такої послуги, порядок оплати послуги (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1182 “Про затвердження Правил надання послуги з постачання гарячої води та типових договорів про надання послуги з постачання гарячої води”).

100 % об'єктів житлової та соціальної сфери підключено до опалення.

Для отримання номінацій природного газу знижено мінімально можливий рівень розрахунків з 90 % до 60 % для теплоелектроцентралей (ТЕЦ), управління майном яких здійснює Фонд державного майна України (до 1 травня 2020 року).

Вперше за 5 років підконтрольні території Донецької та Луганської областей вчасно розпочали опалювальний сезон.

В містах Сміла, Новояворівськ та Новий Розділ вчасно розпочато опалювальний сезон (виділено кошти з резервного фонду державного бюджету).

З метою отримання належної якості послуги водопостачання оновлено порядок розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання, Урядом внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1107 (постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 2020 р. № 11).

З метою забезпечення рівня обізнаності споживачів житлово-комунальних послуг щодо можливостей захисту своїх прав у сфері ЖКГ, форм управління багатоквартирним будинком, а також організації відносин із виконавцями житлово-комунальних послуг затверджено Комунікаційну стратегію та План заходів з її реалізації.

Верховною Радою України 19 грудня 2019 р. прийнято Закон України № 416- IX “Про ратифікацію Грантової угоди (Проект “Миколаївводоканал” (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв) за Програмою “Е5Р” між Україною та Європейським інвестиційним банком”.

Схвалено та внесено до Офісу Президента України проект розпорядження Президента України “Про уповноваження О. Маркарової на підписання Листа про внесення змін № 2 до Фінансової угоди (проект “Програма розвитку муніципальної інфраструктури України”) між Україною та Європейським інвестиційним банком”.

Схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про ратифікацію Листа про внесення змін № 3 до Фінансової угоди між Україною та

Європейським інвестиційним банком (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв)” (реєстраційний номер 0028 від 13 січня 2020 р.).

Розроблено проекти Методики розроблення схем теплопостачання населених пунктів України та Порядку погодження схем теплопостачання населених пунктів з кількістю жителів більш як 20 тис. осіб та регіональних програм модернізації систем теплопостачання.

Розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про поховання та похорону справу” (щодо Національного військового меморіального комплексу)”.

Уточнено коло осіб, яким надана пільга з безоплатного поховання за кошти місцевих бюджетів (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 991).

З метою забезпечення дерегуляції ринку ритуальних послуг, запровадження прозорого механізму надання адміністративних послуг, створення здорового конкурентного середовища серед суб’єктів господарської діяльності різних форм власності, запобігання корупції, а також розвитку такого виду поховання як кремація розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення галузі поховання”.

Подальші заплановані дії

- Врегулювання питання заборгованості за спожиті енергоносії теплопостачальних та теплогенеруючих організацій, підприємств централізованого водопостачання і водовідведення.
- Передача повноважень з ліцензування та встановлення тарифів з національного рівня на місцевий.
- Вдосконалення порядку погашення заборгованості споживачів за спожиті житлово-комунальні послуги.
- Забезпечення проведення перерахунків розміру плати за послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в разі їх ненадання або надання не в повному обсязі.
- Врегулювання на законодавчому рівні питання водовідведення стічних вод в населених пунктах України, контролю у цій сфері та відповідальності за порушення суб’єктами господарювання та споживачами послуг законодавства у сфері водовідведення.
- Впровадження “стимулюючого” тарифу в системі ціноутворення у сфері житлово-комунальних послуг з метою залучення інвестицій у галузь.
- Забезпечення питною водою 10 % населених пунктів в межах 9 областей з централізованим питним водопостачанням, які на даний час забезпечуються привізною водою.

Ціль 10.6. Українці зменшать втрати при споживанні тепла, гарячого водопостачання та інших енергетичних ресурсів в будинках

Забезпечено проведення заходів з енергоефективності багатоквартирних будинків, які дозволять заощаджувати на сплаті комунальних послуг за рахунок зменшення втрат тепла будівлі від 20 % до 70 % шляхом запуску роботи Фонду енергоефективності (компенсація до 70 % вартості робіт з термомодернізації). Вже прийнято 25 заявок на відшкодування вартості проведених заходів із підвищення енергоефективності (орієнтовна сума вартості проектів 149 млн. гривень).

Однією з головних вимог участі у програмах Фонду енергоефективності є наявність сертифікату енергетичної ефективності.

До бази даних енергетичних сертифікатів вже внесено 1647 сертифікати енергетичної ефективності будівель, які у тому числі містять рекомендації щодо підвищення рівня енергоефективності будинку та заходів, які необхідно зробити в процесі термомодернізації з урахуванням їх економічної доцільності.

Тільки з початку 2020 року до бази даних енергетичних сертифікатів внесено 286 енергетичних сертифікатів.

На даний час в закладах вищої освіти створено 43 атестаційні комісії, які здійснюють атестацію фахівців для провадження діяльності у сфері сертифікації.

Довідково. Всього по Україні, видано вже 1861 атестат для енергоаудиторів та фахівців з обстеження інженерних систем, зокрема:

- 1050 – сертифікація енергетичної ефективності будівлі;
- 811 – обстеження інженерних систем.

Разом з тим, з метою зменшення кількості сертифікатів, що не пройшли моніторинг енергоефективності, та з метою врегулювання деяких питань, пов'язаних із функціонуванням Фонду енергоефективності розроблено проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України в частині забезпечення енергетичної ефективності будівель".

З метою запровадження нових підходів та заходів із забезпечення енергетичної ефективності будівель, скорочення первинного та кінцевого енергоспоживання, спрямованих на збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії Урядом схвалено Концепцію реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії та затверджено Національний план збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 р. № 88).

Розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку обміну інформацією між центральними органами виконавчої влади, атестаційними комісіями в процесі проведення незалежного моніторингу, професійної атестації та ведення баз даних сертифікатів, фахівців та звітів” з метою підвищення зручності користування базою даних фахівців.

З метою вдосконалення порядку професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем прийнято постанову Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку проведення професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем”.

Подальші заплановані дії

- Фінансування проектів із термомодернізації за рахунок Фонду енергоефективності на суму 4,3 млрд. грн. у статутному капіталі (486 проектів реалізовано, економія енергії – більше 20 %).
- Впровадження проектів з енергоефективності (11 940 проектів реалізовано, економія енергії – 21,6 %).
- Схвалення Стратегії термомодернізації України.
- Внесення змін до деяких законів України у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель щодо усунення бар’єрів для масштабної термомодернізації будівель.
- Внесення зміни до пункту 3 переліку центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов’язань, що впливають із членства України в міжнародних організаціях (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2002 р. № 1371), з метою забезпечення безпосередньої комунікації із Енергетичним співтовариством.
- Прийняття нормативно-правових актів Уряду необхідних для функціонування Фонду енергоефективності, зокрема щодо збільшення статутного капіталу “Фонду енергоефективності” (на передбачені Законом України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” 1,6 млрд. грн. для надання підтримки населенню на здійснення термомодернізації багатоквартирних будинків) та щодо внесення змін до Типового договору із незалежним членом Наглядової ради Фонду енергоефективності.

Ціль 10.7. Українці відповідально поведуться з побутовими відходами та не засмічують навколишній життєвий простір

Завдяки спільним зусиллям Уряду, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в Україні у 2019 році у сфері поводження з побутовими відходами досягнуто:

- здійснення роздільного збирання побутових відходів у 1468 населених пунктах (у 2018 році цей показник був 1181 населений пункт);
- функціонування 34 сміттесортувальних ліній у 28 населених пунктах (у 2018 році працювали 26 сміттесортувальних ліній у 21 населеному пункті);
- встановлення системи вилучення біогазу та експлуатації когенераційних установок на 19 полігонах (у 2018 році цей показник був 18 полігонів).

Збільшено на 3,2 % частку перероблених побутових відходів.

З метою запровадження ефективної системи управління муніципальними відходами та створення передумов для впровадження на державному та регіональному рівні системного підходу до управління муніципальними відходами розроблено проект Закону України “Про муніципальні відходи”. Його прийняття забезпечить сприятливі умови для будівництва, реконструкції або модернізації об’єктів управління муніципальними відходами, підвищення стандартів життя, екологічної і санітарної безпеки населення, зменшення техногенного навантаження на довкілля шляхом збільшення обсягів оброблення і повторного використання таких відходів.

Для формування прозорого механізму встановлення тарифу на надання послуг з поводження з побутовим відходами з урахуванням об’ємів побутових відходів, які надходять на перероблення та захоронення розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами”.

Подальші заплановані дії

- Розроблення карти кластерного розташування об’єктів поводження з побутовими відходами.
- Підвищення ставки екоподатку для захоронення на полігоні.
- Створення муніципальних пунктів для роздільного збирання побутових відходів.
- Схвалення Урядом та супроводження у Верховній Раді України проектів:
 - Закону України “Про упаковку та відходи упаковки”;
 - Закону України “Про муніципальні відходи” (запровадження розширеної відповідальності виробника).
- Зменшення об’ємів захоронення (15 % відходів переробляється).
- Створення 45 полігонів для вироблення біогазу та 75 ліній для сортування сміття.

11. Секретаріат Кабінету Міністрів

Ціль 11. Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів

Оптимізація структурних підрозділів та граничної чисельності райдержадміністрацій

У зв'язку з реформою децентралізації та активним процесом об'єднання територіальних громад проведено функціональне обстеження райдержадміністрацій (вертикальний підхід: міністерства – облдержадміністрації – райдержадміністрації).

Підготовлено зведені рекомендації щодо оптимізації структурних підрозділів райдержадміністрацій та граничної чисельності працівників таких підрозділів, з урахуванням яких Урядом прийняті акти щодо:

➤ скорочення граничної чисельності працівників райдержадміністрацій: скорочено на 18 334 од., з яких вакантних посад близько 7978 од. (43,5 %). При цьому, чисельність працівників окремих облдержадміністрацій збільшилася з урахуванням скасування пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2015 р. № 106 (постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 926);

➤ рекомендаційного переліку структурних підрозділів райдержадміністрацій: зменшено кількість структурних підрозділів з 18 до 9, зокрема, рекомендовано ліквідувати підрозділи економічного розвитку та торгівлі, агропромислового розвитку, туризму та курортів, охорони здоров'я, взаємодії з громадськістю, а окремі підрозділи – об'єднано (постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 923);

➤ оптимізації структури апаратів райдержадміністрацій: запроваджено гнучкий підхід до формування структури апарату райдержадміністрацій. Удосконалено процедуру утворення і функціонування: підрозділу контролю; відділу ведення Державного реєстру виборців; архівного відділу; юридичної служби; уповноваженого підрозділу (особи) з питань запобігання корупції (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 973).

З метою забезпечення єдиних підходів до реалізації зазначених постанов облдержадміністраціям надано роз'яснення щодо:

➤ забезпечення достатності, своєчасності і стабільності виплат компенсацій при вивільненні працівників (спільний лист від 12 листопада 2019 р. Мінсоцполітики № 19337/0/2-19/52 та Мінфіну № 08040-09/1-3/28951);

➤ недопустимості надмірного скорочення чисельності працівників органів соціального захисту населення (лист Мінсоцполітики від 20 листопада 2019 р. № 19942/0/2-19/53);

➤ особливостей застосування постанови Уряду, як підстави для припинення державної служби за ініціативою суб'єкта призначення (лист НАДС від 20 листопада 2019 р. № 8302/20-19).

Довідково: 6 грудня 2019 р. Верховною Радою України прийнято в цілому проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України” (реєстраційний номер 2260 від 11 листопада 2019 р.), який передбачає можливості працевлаштування (переведення) працівників райдержадміністрацій до органів місцевого самоврядування без проведення конкурсного відбору.

Запроваджено систему оцінки показників ефективності роботи голів облдержадміністрацій

З метою проведення оцінки ефективності управлінської діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій для своєчасного забезпечення належної діяльності місцевих державних адміністрацій щодо виконання завдань, визначених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, та здійснення повноважень відповідно до Закону України “Про місцеві державні адміністрації”, інших законів Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 24 січня 2020 р. № 35 “Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення щокварталу моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій”.

Зазначеною постановою Уряду передбачається запровадження та реалізація до 31 грудня 2021 р. експериментального проекту щодо проведення щокварталу моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Моніторинг та оцінка будуть здійснюватися:

➤ за показниками, визначеними з урахуванням Програми діяльності Кабінету Міністрів України та у межах виконання повноважень, покладених на місцеві державні адміністрації. Ключова мета моніторингу та оцінки – якісний аналіз результатів діяльності голів місцевих державних адміністрацій, виявлення проблемних питань розвитку регіонів та причин їх виникнення, підвищення ефективності прийняття управлінських рішень;

➤ шляхом здійснення розрахунків рейтингової оцінки (ранжування) регіонів, розрахунку загальної рейтингової оцінки в цілому та проведення аналізу динаміки затверджених показників, а також проведення оцінки в кожному регіоні окремо без застосування міжрегіонального порівняння.

Довідково: Моніторинг та оцінка будуть проводитись за 25 показниками, які поділені на 7 груп:

- освіта;
- соціальний захист;

- охорона здоров'я;
- громади та розвиток територій;
- інфраструктура та будівництво;
- екологія та енергетика;
- економіка та фінанси.

Оптимізовано чисельність працівників органів державної статистики

З урахуванням того, що більшість звітів, які компанії подають Держстату, подаються в електронному вигляді, утримання підрозділів районного рівня стало недоцільним.

У зв'язку з цим прийнято рішення скоротити 1770 посад в системі органів державної статистики (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1072). Частина функцій, які виконували районні підрозділи, будуть передані на обласний рівень.

Також будуть передані в оренду або на приватизацію 281 об'єкт нерухомості.

Проведено аудит і розпочато роботу щодо скорочення звітів в Держстаті

За результатами проведеного аудиту планується скасувати близько 40 % форм Держстату, які заповнюють українські підприємства. Головна ідея реформи: не збирати у підприємств ту інформацію, яка і так є у держави (при цьому розширити використання адміністративних даних, що містяться в інформаційних ресурсах державних органів), та інформацію, яка не використовується для прийняття управлінських рішень ("збираємо тому, що завжди збирали"). Планується скасувати 43 форми (всього їх 110), при цьому це не вплине на якість та обсяги інформації, яку для держави формує Держстат.

Проведено пробний перепис населення

З метою розроблення оптимальної організаційно-технологічної схеми проведення Всеукраїнського перепису населення, а також апробації проекту програми Всеукраїнського перепису населення та прийнятності її для сприйняття населенням у грудні 2019 року було проведено пробний перепис населення в частині Оболонського району м. Києва та Пісківській об'єднаній територіальній громаді Бородянського району Київської області з використанням інноваційних технологій збирання даних про населення, що передбачає використання переносних електронних пристроїв (планшетів) та онлайн-інструментів (Інтернету) під час опитування (відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 липня 2018 р. № 504 "Про проведення пробного перепису населення").

Довідково: в Оболонському районі м. Києва було заплановано залучити до пробного перепису 11 940 приміщень. Загальний відсоток переписаних приміщень склав – 75,8 %. За результатами пробного перепису населення у

частині Оболонського району м. Києва було зібрано дані щодо 20 202 осіб (8839 – чоловіків, 11 363 – жінок) наявного населення та 19 347 осіб (8446 – чоловіків, 10 901 – жінка) постійного населення.

У Пісківській об'єднаній територіальній громаді Бородянського району Київської області було заплановано залучити до пробного перепису 3723 приміщення. Загальний відсоток переписаних приміщень склав – 77,6 %. У Пісківській об'єднаній територіальній громаді Бородянського району Київської області було зібрано дані щодо 7322 осіб (3347 – чоловіків, 3975 – жінок) наявного населення та 7410 осіб (3400 – чоловіків, 4010 – жінок) постійного населення.

Проведено оцінку наявного населення

При проведенні оцінки було використано три методи: комбінований (мобільні оператори, соціопитування та дані з державних реєстрів), комбінований (дані пенсійного фонду та екстраполяція через статеву-вікову структуру) та реєстровий. Розрахунок за всіма методами дав приблизно однаковий результат з максимальною різницею 2,86 %.

Довідково: за результатами проведеної оцінки станом на 1 грудня 2019 р. наявне населення України складає – 37,29 млн. осіб (оцінка чисельності населення проводилась на підконтрольній українській владі території України). Розподіл за статтю: 20,01 млн. жінок та 17,28 млн. чоловіків. У м. Києві проживає 3,7 млн. осіб.

Протягом 1–2 років планується упорядкувати електронні реєстри, що дасть змогу щодня отримувати точні дані про кількість населення, його окремі характеристики.

Удосконалено процес підготовки урядових рішень

Запроваджено систему “чек-листів” при оцінці відповідності проектів актів Уряду для вироблення єдиних стандартів якості проектів актів та, відповідно, підвищення їх якості: під час проведення експертизи (оцінки на відповідність різного роду вимогам) проектів актів Уряду тепер використовують чіткі форми (чек-листи) з переліком можливих помилок. На даний час запроваджено чотири стандартизовані перевірки якості проектів актів: відповідність проекту акта зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, якість прогнозу впливу реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін, відповідність законодавству, відповідність правилам нормопроєктувальної техніки. Це, з одного боку, робить висновки експертиз більш фокусованими та релевантними їх предмету, а з іншого – слугує основою для вироблення стандартів відповідності та виявлення “слабких місць” в процесі розроблення проектів актів, з якими надалі можна системно працювати (зокрема, через спеціалізовані навчання державних службовців – розробників).

Впроваджено Методику підготовки прогнозів впливу реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін та Методику проведення консультацій з заінтересованими сторонами - детальні інструкції із здійснення двох ключових етапів в процесі формування і реалізації державної політики Урядом, а саме: прогнозування впливів рішень Уряду та консультації із заінтересованими сторонами. Започатковано проведення на системній основі спеціалізованих тренінгів по зазначених вище темах.

Забезпечено підготовку проектів концепцій державної політики та планів їх реалізації до кожної з 78 цілей, визначених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, а також їх оприлюднення на веб-сайті www.program.kmu.gov.ua.

Вперше в історії українського Уряду відбулась систематизація різних напрямів державної політики та їх оформлення у вигляді документів державної політики, щодо яких проводяться публічні консультації із заінтересованими сторонами.

За кожною пріоритетною ціллю Уряду з Програми діяльності визначено бенефіціара – людину, на яку впливає проблема, що зумовила постановку тієї, чи іншої цілі. Розуміючи, яка проблема була в основі, проведено її детальний аналіз, а саме:

- виявлено які суспільні групи страждають від проблеми;
- пораховано скільки таких людей (масштаб проблеми);
- наскільки пріоритетною для них є саме ця проблема серед ряду інших (гострота проблеми);
- оцінено як масштаб та гострота проблеми змінювалися за останні роки та спрогнозовано ці зміни на наступні декілька років (динаміка проблеми).

Також проаналізовано причини (фактори), які породжують проблему та сприяють її відтворенню, адже “боротись потрібно з причинами, а не симптомами”, визначено SMART цілі по впливу на кожну причину проблеми, складено перелік завдань та заходів, релевантних поставленим цілям (заходи нормативного, ресурсного, організаційно-розпорядчого та інформаційно-комунікаційного забезпечення).

Саме така логіка аналізу державної політики та вибору курсу державної політики дозволять через деякий час адекватно оцінити успішність такого курсу (запроваджується моніторинг та оцінювання державної політики), та, за необхідності, відкоригувати його, щоб в результаті максимально ефективно вплинути на розв’язання проблеми.

Підготовлено проект нового Регламенту Кабінету Міністрів України, який передбачає фундаментальні зміни в роботі Уряду:

➤ структурування роботи Уряду (зокрема, процесів планування) за напрямками державної політики, кожен з яких спрямований на розв'язання проблем суспільних груп;

➤ посилення участі громадськості в процесі формування державної політики та розроблення проектів актів, в першу чергу шляхом адресних консультацій щодо проектів рішень з представниками заінтересованих сторін, чиї інтереси зачіпає таке рішення (на кого воно впливатиме в разі прийняття). Відповідно до кращих європейських практик ми “привчатимемо” державних службовців працювати з людьми, чиї проблеми вони покликані вирішувати: чути їх та консультуватись з ними з приводу рішень;

➤ підвищення рівня прогнозованості урядових рішень шляхом запровадження наскрізної системи показників з різних сфер, на які повинен бути обрахований вплив того чи іншого рішення, що пропонується прийняти, а також рівня поінформованості членів Уряду про всі ймовірні наслідки рішень шляхом посилення вимог до аналітичних документів, які супроводжують розроблення проектів актів.

Прийнято рішення щодо удосконалення державної реєстрації нормативно-правових актів та приведення у відповідність із законодавством окремих актів, зокрема:

➤ постанову Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1031 “Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади” щодо приведення у відповідність до законодавства Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, в частині використання системи електронної взаємодії органів виконавчої влади, оптимізації структури територіальних органів Міністерства юстиції, цифрової експертизи, яку проводить Міністерство цифрової трансформації;

➤ постанову Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1057 “Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним” щодо приведення у відповідність із законодавством Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним в частині виключення наказів Генерального прокурора України нормативно-правового змісту з переліку актів, які підлягають включенню до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів;

➤ розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 1018 “Про скасування деяких наказів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади” щодо скасування 15 наказів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, як таких, що не відповідають законодавству (виданих протягом 1996–2012 років);

➤ розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2019 р. № 1325 “Про протидію гральному бізнесу” щодо скасування наказу Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства фінансів від 12 грудня 2002 року № 128/1037 в частині діяльності розповсюджувачів лотерей та визначення поняття “електронна система”.

Оптимізовано апарат центральних органів виконавчої влади

Затверджено нові вимоги щодо формування структури міністерств, які передбачають розмежування функцій формування та реалізації державної політики, а також функцій забезпечення діяльності міністерства (постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1034). Зокрема передбачено директорати, які формують державну політику; департаменти, які виконують функції з реалізації державної політики; секретаріат, який забезпечує сервісні функції в роботі міністерства.

Таким чином, завдяки функціональній спеціалізації очікується підвищення спроможності міністерств до формування і реалізації політики. Відповідно до нових вимог в міністерствах буде створено 115 директоратів, кожен з яких працюватиме для досягнення конкретної мети політики із визначеними індикаторами результативності. Зокрема, за кожну ціль Програми діяльності Уряду визначено відповідальний директорат.

Ліквідовано 85 консультативно-дорадчих органів Уряду, функціонування яких втратило свою актуальність (постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 2020 р. № 5). Серед них – міжвідомчі комісії, координаційні ради, організаційні комітети та інші органи, які давно не працюють. Рішення про ліквідацію зазначених органів прийнято за результатами аналізу їх роботи та пропозицій міністерств.

Започатковано роботу Єдиної системи опрацювання звернень

З метою підвищення ефективності роботи із зверненнями громадян та запитам на публічну інформацію розпочато реалізацію експериментального проекту із створення “єдиного входу” опрацювання звернень громадян та запитів на публічну інформацію (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 972). Учасниками експериментального проекту є Урядовий контактний центр, Секретаріат Кабінету Міністрів, Міністерство соціальної політики, Державна митна служба.

Для удосконалення роботи державних органів із зверненнями, забезпечення оперативного реагування на суспільно важливі проблеми, які порушуються у зверненнях, сприяння підвищенню ефективності державного управління, якості підготовки та прийняття рішень щодо розв’язання суспільно важливих проблем з урахуванням думки громадськості, створено Єдину систему опрацювання звернень:

➤ затверджено Положення про Єдину систему опрацювання звернень; Порядок взаємодії Офісу Президента України, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади, Секретаріату Кабінету Міністрів України та державної установи “Урядовий контактний центр” із забезпечення належного реагування на звернення, які надходять за допомогою засобів телефонного зв’язку та з використанням Інтернету та Типове положення про регіональний контактний центр (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 976);

➤ до єдиної системи підключено 3 органи влади, які працюють в пілотному режимі: Міністерство соціальної політики, Міністерство цифрової трансформації та Державну митну службу.

Розпочато проект щодо можливості спілкування з державними органами не тільки поштою і телефоном, але й через месенджери, що знизить вартість обробки одного звернення та підвищить її якість.

Довідково: передбачається, що держслужбовці відповідатимуть на запити громадян в месенджерах з віддалених робочих місць, організованих не тільки в м. Києві, а й в регіонах (з акцентом на ті регіони, де найскладніше знайти роботу, в тому числі для тих держслужбовців, які потрапили під скорочення). Такий підхід дасть змогу контролювати якість ведення діалогу – відстежуватимуться випадки неякісних консультацій, що дасть змогу побудувати правильну фінансову і нефінансову мотивацію для співробітників таких центрів.

Запущено перші чат-консультації Міністерства соціальної політики: середній час очікування відповіді – 30 секунд; відсоток чатів з відповіддю – 98; відсоток питань, вирішених одразу при зверненні у чат – 64.

Також запущено:

- гарячу лінію Державної митної служби: середній час очікування відповіді – 16 секунд, відсоток викликів з відповіддю – 90, відсоток питань, вирішених одразу під час телефонного дзвінка – 65;
- лінію консультування для осіб з інвалідністю: середній час очікування відповіді – 98 секунд; відсоток викликів з відповіддю – 71;
- національну систему зворотнього зв’язку – механізм отримання, обробки та аналізу відгуків про роботу державних органів;
- оцінку задоволеності клієнта від наданої консультації.

Запущено HRMIS – сучасну систему обліку та управління персоналом на державній службі

Інтегрована інформаційна система управління людськими ресурсами в державних органах (HRMIS) є одним з пріоритетів реформи державної служби, яка дозволить забезпечити ефективний моніторинг державної служби, а також посилити

якість управління людськими ресурсами, контроль зайнятості на державній службі та покращити прозорість за контролем витрат на персонал.

В рамках впровадження системи HRMIS:

➤ завершено етап планування та проектування, постачання системного програмного забезпечення, завершено розробку функціональних блоків: організаційна структура, персонал, замовлення, персональний кабінет, громадський портал, підбір персоналу та кар'єра;

➤ 28 грудня 2019 р. у трьох пілотних установах (НАДС, Мінцифри та Мінфін) успішно пройшли тестування, встановлені у виробничих умовах та введені у дослідну експлуатацію функціональні блоки: “Оргструктура”, “Добір”, “Кабінет самообслуговування”, “Публічний портал”.

Впровадження HRMIS сприятиме вдосконаленню обміну інформацією між державними органами щодо кадрового планування та підбору персоналу, структури зайнятості, кадрової статистики, підвищенню кваліфікації та розвитку державних службовців, управлінню ефективністю та винагород, покращенню системи прогнозування та бюджетного планування.

Запрацював Портал управління знаннями – освітня платформа у сфері професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників і заступників, посадових осіб місцевого самоврядування

З метою створення належних умов для професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників і заступників, посадових осіб місцевого самоврядування створено та запущено Портал управління знаннями – унікальний веб-простір для швидкої комунікації між державними службовцями, які шукають можливості для підвищення кваліфікації, та провайдерами освітніх послуг. Портал управління знаннями призначений для:

- забезпечення розвитку ринку освітніх послуг у сфері професійного навчання;
- інформування провайдерами про наявні освітньо-професійні та освітньо-наукові програми підготовки за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування” галузі знань “Публічне управління та адміністрування”, загальні та спеціальні програми підвищення кваліфікації;
- організації електронної взаємодії суб'єктів Порталу управління знаннями з метою забезпечення професійного розвитку державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, обміну практиками та досвідом.

Функціонал Порталу управління знаннями дозволяє зареєстрованим користувачам здійснювати пошук програм за ключовими словами з назви, видами та тривалістю навчання, назвою регіону, напрямом підготовки та підвищення

кваліфікації, датою проведення навчання. А також здійснити електронну реєстрацію на навчання за обраною програмою. У ролі провайдерів (надавачів освітніх послуг) можуть виступати не лише заклади вищої освіти, заклади післядипломної освіти, а й неурядові організації, програми міжнародної технічної допомоги.

Довідково: на даний час на Порталі управління знаннями:

- зареєстровано 75 провайдерів освітніх послуг (з них: 52 заклади вищої освіти, зокрема: Київська школа економіки, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Український католицький університет; 21 заклад післядипломної освіти: Українська школа урядування, регіональні центри підвищення кваліфікації; 1 проект міжнародної технічної допомоги: Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO; 1 міжнародна організація: Британська Рада в Україні);
- зареєстрованими провайдерами розміщено 429 програм;
- міститься інформація щодо 72 зареєстрованих викладачів, які долучаються до проведення навчання за загальними та спеціальними програмами підвищення кваліфікації;
- для здійснення пошуку необхідного навчання зареєструвалися 1779 користувачів (1701 державних службовців, зокрема за категоріями посад державної служби: “А” – 6, “Б” – 610, “В” – 1085).

Створено допоміжну платформу для кандидатів на державну службу Help Desk

Даний інформаційний ресурс створено для допомоги потенційним кандидатам у реєстрації на порталі career.gov.ua, правильному та своєчасному поданні документів і декларацій, підготовці до тестувань та співбесід, інформаційному супроводі кандидатів на державну службу.

Зазначений онлайн-ресурс включає в себе:

- детальну інструкцію проходження конкурсної процедури на державну службу для категорій “А”, “Б” та “В”;
- більше 100 питань в форматі FAQ, які постійно оновлюються;
- корисні посилання на нормативно-правові акти, які роз’яснюють особливості вступу на державну службу;
- 12 детальних візуалізацій всіх етапів проходження конкурсу на державну службу, які поповнюються.

Help Desk має зворотній зв’язок з кожним кандидатом. Відповідь на всі актуальні питання можливо отримати миттєво.

Довідково: опитування більше 200 потенційних кандидатів показали, що 94 % бажають отримувати інформаційну підтримку в такому форматі. 300 кандидатів категорії “А” вже скористались новою допоміжною платформою.

Запроваджено iDoc в роботі Секретаріату Кабінету Міністрів України

Переведено з паперової в електронну форму сім бізнес-процесів, з використанням системи “iDoc”, зокрема, підготовку доручень (окремих доручень) Прем’єр-міністра України, виконавцями яких є структурні підрозділи Секретаріату Кабінету Міністрів України, оформлення відпусток, надання матеріальної допомоги у зв’язку із щорічною основною відпусткою, оформлення службових відряджень в межах України, оформлення звільнення за власним бажанням, погодження ввозу товарно-матеріальних цінностей та проходження доповідних та службових записок.

Крім того, проектом змін до Регламенту Кабінету Міністрів України передбачається переведення з паперового в електронний формат процесів розроблення, погодження, внесення до Кабінету Міністрів та експертизи проектів актів.

Запроваджено державний сервіс перевірки квитанцій (Check.gov.ua)

Запроваджено експериментальний проект щодо спрощення процесу перевірки факту оплати адміністративних та інших послуг з використанням програмного продукту “check” (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1113).

Також зазначеною постановою встановлено, що підтвердженням сплати адміністративного збору (внесення іншої плати) за надання адміністративної або іншої послуги є квитанція (документ про сплату) або інформація про сплату (код квитанції або номер транзакції), надані суб’єктом звернення.

Довідково: громадянин для підтвердження сплати може назвати код квитанції або номер транзакції, який можна перевірити на сайті check.gov.ua. Після введення коду квитанції користувач може побачити інформацію про платіж, його статус і належність до отримувача послуги, а також завантажити та роздрукувати квитанцію. Громадяни можуть надавати як документ про сплату так і інформацію про сплату – усно озвучуючи номер квитанції. На сайті check.gov.ua співробітник може роздрукувати квитанцію та прикріпити її до пакету документів.

Таким чином, процес оплати проходить для громадян швидше і зручніше – знімається з громадян необхідність відвідувати відділення банку, стояти в черзі для оплати і отримання квитанції, і надається можливість сплатити через Інтернет-банкінг або мобільний додаток.

Започатковано процес спрощення обліку трудової діяльності працівника

З метою запровадження обліку трудової діяльності працівника в електронній формі до Верховної Ради України подано проекти Законів України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності

працівника в електронній формі” (реєстраційний номер 2686 від 27 грудня 2019 р.) та “Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” у зв’язку із запровадженням обліку трудової діяльності працівника в електронній формі” (реєстраційний номер 2687 від 27 грудня 2019 р.).

Затверджено Порядок обліку трудової діяльності працівника, фізичної особи – підприємця, фізичної особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, в електронній формі (постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1084), яким передбачено, що громадяни зможуть попросити свого поточного роботодавця передати в електронній формі інформацію про стаж до 2000 року (на даний час у Пенсійного фонду є інформація тільки з 2000 року). Це дозволить у майбутньому зробити призначення пенсій та інших соціальних виплат повністю дистанційно, без необхідності відвідувати Пенсійний фонд.

Спрощено вимоги до реклами на радіо

З 1 січня 2020 року строком на два роки запроваджено експериментальний проект щодо припинення обов’язкового оголошення реквізитів дозвільних документів під час реклами на радіо окремих товарів (послуг) (постанова Кабінету Міністрів від 11 грудня 2019 р. № 1024), що дозволить зробити зазначену рекламу менш дратівливою для споживачів та зменшити витрати замовника на таку рекламу.

Запроваджено виключно безготівковий спосіб отримання заробітної плати та авансування відряджень в бюджетних установах

З метою скорочення витрат ресурсів, часу та бюджетних коштів, пов’язаних з виплатою готівкою заробітної плати та авансуванням відряджень в бюджетних установах проведено аналіз відомостей про виплату в готівковій та безготівковій формі заробітної плати у майже 100 державних органах, за результатами якого встановлено, що в 25 % органів виплата заробітної плати здійснювалась в безготівковій формі та через касу одночасно, що призводило до відволікання ресурсів, часу та бюджетних коштів на організацію виплат готівкою, а також що обслуговування виплати готівкою в 11 разів дорожче, ніж обслуговування безготівкових розрахунків.

За результатами прийнято постанови Кабінет Міністрів України від 3 листопада 2019 р. № 918 “Деякі питання здійснення виплат працівникам бюджетних установ” та від 11 грудня 2019 р. № 1027 “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України”, відповідно до яких:

- запроваджується виплата заробітної плати працівникам бюджетних установ у безготівковій формі;
- запроваджено здійснення авансових виплат на відрядження (у тому числі за кордон) державним службовцям та іншим особам установами та організаціями, які фінансуються з бюджету, лише у безготівковій формі, в тому числі у гривні;

- встановлено особливості готівкових та безготівкових авансових виплат на відрядження працівникам органів, які здійснюють розвідувальну, контррозвідувальну та оперативно-розшукову діяльність;
- запроваджено авансові виплати на відрядження на корпоративний картковий рахунок, до якого випущено платіжну картку працівника.

Реалізація прийнятих рішень сприятиме економії бюджетних коштів, збільшенню активів банків, що у свою чергу сприятиме розвитку кредитування; збільшенню рівня безготівкових розрахунків у банківській системі; розвитку платіжного ринку для розбудови безготівкової економіки.

Спрощення взаємодії з податковою службою

Спільно з народними депутатами розроблено проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб-підприємців” (реєстраційний номер 2524 від 4 грудня 2019 р.), який прийнято Верховною Радою України в першому читанні. Проектом передбачається:

- відміна необхідності отримувати, реєструвати та вести книги обліку доходів та витрат, ведення обліку фізичними особами – підприємцями у довільній формі, шляхом помісячного відображення отриманих доходів;
- спрощення роботи з електронним кабінетом платника податків і подача звітності – відмінюється необхідність подавати окрему заяву про приєднання до договору про визнання електронних документів.

Протидія незаконному обігу та роздрібної торгівлі паливом

Організовано комплекс заходів з протидії незаконному обігу та роздрібної торгівлі паливом. На підставі даних, отриманих від профільних асоціацій і представників галузі, а також оперативної інформації правоохоронних органів, визначено максимально повний перелік нелегальних автозаправних станцій.

Завдяки чіткій координації організовано спільні оперативні заходи з боку підрозділів податкової міліції Державної фіскальної служби, Національної поліції МВС із залученням представників Державної податкової служби та інших органів державної влади.

Зокрема, в ході відпрацювання було виявлено 708 точок нелегальної торгівлі паливом, вилучено 7,6 тис. тонн пального вартістю 150,7 млн. гривень. Крім того, вилучено обладнання на 134,4 млн. грн., демонтовано 507 об'єктів, роботу ще 201 нелегального об'єкту припинено та буде демонтовано. Правопорушникам нараховано 105,3 млн. грн. фінансових санкцій.

У свою чергу масштабна протидія тіньовому ринку дозволила легальним трейдерам знизити ціни в мережах в середньому по країні: на 2,18 грн./л на бензин А-95 та на 1,98 грн./л на дизельне паливо (з 1 грудня 2019 р. до 28 січня 2020 р.).

Темпи зростання щоденного виторгу на легальних АЗС в середньому по країні склали понад 6 % (січень 2020 року до січня 2019 року).

Зазначені заходи також мали на меті не лише припинення нелегальної торгівлі паливом, але і виведення ринку в легальну площину. Зокрема, за період відпрацювання 2572 суб'єкти отримали ліцензії (351 – на право роздрібної торгівлі паливом, 2221 – на право зберігання пального).

Таким чином, детінізація ринку сприятиме добросовісній сплаті податків, дотриманню правил безпеки, касової дисципліни, офіційному працевлаштуванню тощо.

Справедливе ціноутворення на пальне, недопущення недоброчесної конкуренції на ринку та унеможливлення ухиленню від сплати податків залишатимуться пріоритетними завданнями Уряду в подальшому.

Подальші заплановані дії

- Опрацювання питання стосовно внесення змін до законів України щодо:
 - передачі функцій від райдержадміністрацій до органів місцевого самоврядування та/або інших органів виконавчої влади у сферах архітектурної діяльності; організації пасажирських перевезень; надання адміністративних послуг; молодіжної політики, організації фізкультурно-оздоровчої роботи та проведення спортивних заходів серед населення;
 - можливості позбавлення райдержадміністрацій функцій з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;
 - можливості позбавлення органів виконавчої влади невластивих їм функцій та повноважень.
- Проведення моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій за IV квартал 2019 року.
- Забезпечення реалізації до 31 грудня 2021 р. експериментального проекту щодо проведення щокварталу моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Підготовка протягом трьох місяців після завершення експериментального проекту висновку про результати його реалізації та пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів.
- Проведення функціонального аналізу всього державного апарату.

- Подальша оптимізація органів виконавчої влади.
- Виявлення і відмова від зайвих функцій, спрощення і автоматизація за допомогою ІТ функцій, що залишаються.
- Зменшення адміністративних витрат державного апарату шляхом оцифрування процесів та інформації.
- Вимірювання рівня задоволеності громадян від контакту з державним апаратом – від одержання публічної послуги до контакту через кол-центр або письмове звернення.
- Оновлення процесу розроблення та прийняття урядових рішень, зокрема, в частині, що стосується участі в цьому процесі об'єднаних спільними інтересами суспільних груп (заінтересованих сторін), шляхом прийняття нової редакції Регламенту Кабінету Міністрів.
- Моніторинг та оцінювання напрямів державної політики, які реалізуються, на підставі визначених в Програмі діяльності Кабінету Міністрів та в концепціях державної політики SMART-показників.
- Побудова сучасної та привабливої державної служби.
- Впровадження прозорої класифікації посад на державній службі та конкурентної системи оплати праці.
- Запуск чат-ботів на сайті Міністерства закордонних справ.
- Запуск гарячої лінії та онлайн-чату Міністерства освіти і науки для осіб з тимчасово окупованих територій.
- Запуск гарячої лінії з питань доступних кредитів для мікро та малого підприємництва.
- Підключення Державної податкової служби до єдиної системи в пілотному режимі.
- Розроблення та супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України “Про нормативно-правові акти” з метою визначення системи та видів нормативно-правових актів, врегулювання суспільних відносин, пов’язаних з розробленням нормативно-правових актів, їх прийняттям, державною реєстрацією, набранням ними чинності та обліком, встановлення вимог до техніки нормопроєктування та нормотворчого процесу, регулювання питання дії нормативно-правових актів, їх офіційного тлумачення та роз’яснення.
- Боротьба з нелегальним виробництвом і обігом лікєро-горілочної продукції; впровадження аналітичної системи контролю руху підакцизної продукції; проведення експерименту та створення передумов для запровадження електронної акцизної марки.

- Подальша координація виконання Плану заходів з виконання Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року; розроблення концепції та впровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів.

- Протидія незаконній вирубці лісу; запобігання незаконному вивезенню лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу з України.

12. Міністерство юстиції

Ціль 12.1. Люди захищені від шахрайства та введення в оману щодо юридично значущої інформації (про права на нерухомість, транспортні засоби, корпоративні права та інші вартісні об'єкти)

Впроваджено нові антирейдерські механізми:

➤ встановлено ряд дієвих запобіжників, спрямованих на боротьбу з рейдерством в державних реєстрах. Це стало можливим внаслідок прийняття Верховною Радою України Закону України від 3 жовтня 2019 р. № 159-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності”, розробленого за участю Мін'юсту. Завдяки цьому вдалося досягти наступних результатів:

- анульовано доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань реєстраторам, які згідно статистики здійснювали переважну більшість незаконних реєстраційних дій;
- підвищено відповідальність за порушення у сфері державної реєстрації;
- запроваджено обов'язкове використання бланків нотаріальних документів, які подаються для проведення державної реєстрації;
- встановлено обов'язок реєстратора при вчиненні реєстраційних дій у відповідних реєстрах перевіряти дійсність нотаріально посвідченої довіреності за допомогою Єдиного реєстру довіреностей, а також перевіряти цивільну правоздатність та дієздатність фізичної особи – громадянина України за допомогою Державного реєстру актів цивільного стану громадян;
- запроваджено новий порядок здійснення контролю у сфері державної реєстрації, яким встановлено диференціацію санкцій в залежності від наслідків порушення, допущених у сфері державної реєстрації. Таким чином змінено підхід до здійснення контролю у сфері державної реєстрації, який полягає не у боротьбі з наслідками, а у вжитті заходів превентивної дії;

➤ державним реєстраторам, які здійснювали незаконні реєстраційні дії, наслідком чого мало місце незаконне заволодіння майна і бізнесу, було анульовано доступ до державних реєстрів безстроково;

➤ запроваджено механізм доступу державного реєстратора до державних реєстрів шляхом багатофакторної аутентифікації (захист від несанкціонованого втручання). Реєстраторів зобов'язано не лише використовувати електронний підпис, а й підтверджувати операцію шляхом отримання особистого паролю під час проведення державної реєстрації (пароль отримується для кожної реєстраційної дії окремо);

➤ створено Колегію з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції;

➤ створено Офіс протидії рейдерству, який забезпечує оперативний розгляд скарг на дії державних реєстраторів, працює над узагальненням проблем в сфері державної реєстрації та формує пропозиції змін до законодавства і удосконалення програмного забезпечення державних реєстрів. В Офісі працює гаряча телефонна лінія та система оперативного зворотнього зв'язку електронними засобами. На дзвінки та повідомлення відповідають фахові юристи, які надають професійні консультації щодо захисту прав в сфері державної реєстрації;

➤ запроваджено низку антирейдерських заходів та встановлено дієві запобіжники щодо захисту майнових прав власників. Це стало можливим завдяки розробленому за участю Мін'юсту та прийнятого Верховною Радою України Закону України від 5 грудня 2019 р. № 340-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству”, яким:

- визначено, що власник земельної ділянки в односторонньому порядку може вимагати нотаріального засвідчення договору оренди, а також скасувати таку вимогу. Така вимога щодо обов'язковості нотаріального посвідчення договору підлягає державній реєстрації як обтяження у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно і може бути скасована за заявою власника нерухомого майна;

- надано державним кадастровим реєстраторам безпосередній доступ до відомостей, що містяться у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, а державним реєстраторам прав – доступ до всіх відомостей, що містяться у Державному земельному кадастрі;

- зобов'язано державних реєстраторів прав при вчиненні реєстраційних дій самостійно формувати витяги про земельні ділянки з Державного земельного кадастру в електронній формі, які повинні бути збережені в електронному вигляді для підтвердження правомірності вчинення реєстрації речових прав на земельні ділянки;

- зобов'язано державних реєстраторів прав не лише перевіряти відомості з відповідного державного реєстру прав, але й відомості державного земельного кадастру, і навпаки – реєстратори державного земельного кадастру перевірятимуть відомості державного реєстру прав. Така взаємодія відбуватиметься в онлайн-режимі;

- передбачено, що продовження дії договору оренди земельної ділянки на такий самий строк і на таких самих умовах здійснюється автоматично, якщо договір оренди землі має умову про його автоматичне поновлення та орендована земельна ділянка не належить до земель державної або комунальної власності;

- встановлено, що до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно вносяться відомості про ціну (вартість) нерухомого майна та речових прав на нього за відповідними правочинами;

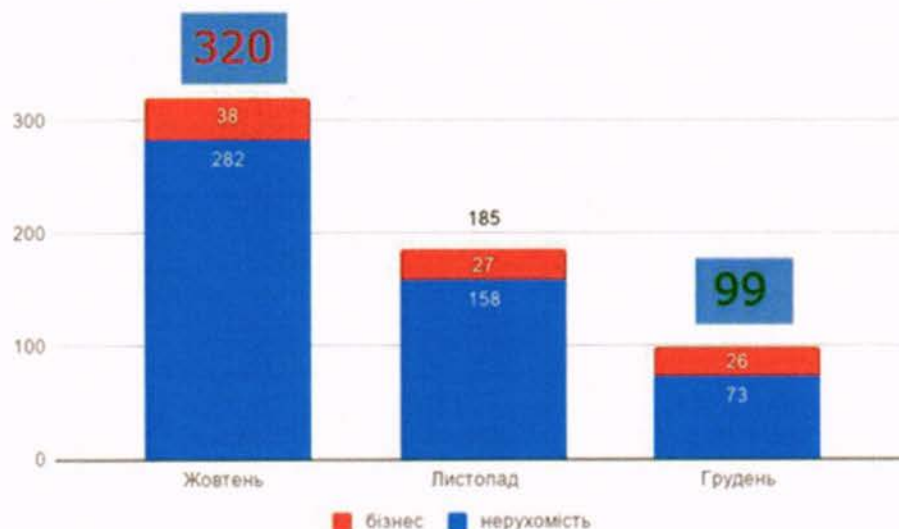
➤ удосконалено порядок розгляду скарг у сфері державної реєстрації (постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1150), зокрема:

- спрощено процедуру подання скарги для юридичних та фізичних осіб – надано можливість подання скарги в електронній формі з накладенням відповідним скаржником кваліфікованого електронного підпису;

- запроваджено механізм невідкладного розгляду скарги (протягом 24 годин) без розгляду її колегіально, у разі встановлення наявних очевидних порушень закону у рішеннях, діях або бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації;

➤ підвищено кваліфікаційні вимоги до державних реєстраторів, запроваджено механізм проведення спеціальної перевірки діяльності державних реєстраторів в реєстрах з метою посилення контролю за наданням ідентифікаторів доступу до державних реєстрів.

Дані заходи значно зменшили кількість шахрайських дій з юридично значущими даними та знизили кількість рейдерських атак в державних реєстрах. Зокрема, це простежується в кількості оскаржуваних реєстраційних дій, яка зменшилася з жовтня по грудень 2019 року більш ніж в три рази (дані наведено на графіку).



Проведено аудит державних реєстрів:

➤ за підтримки проекту ЄС “Pravo-JUSTICE” проведено аудит державних реєстрів. Визначені напрями забезпечення інтероперабельності реєстрів та підвищення рівня безпеки даних, подальшого оновлення реєстрів та запровадження автоматизованої взаємодії між ними;

➤ за результатами аудиту реєстрів рекомендовано запровадити єдиний ідентифікатор фізичної особи. У майбутньому це дозволить не вимагати від громадян надавати одну й ту саму інформацію та довідки з різних державних служб.

Спрощено доступ користувачів до архівних документів

Державною архівною службою разом з Міністерством юстиції в рамках формування та реалізації державної політики у сфері архівної справи розроблено та затверджено наказ Мін'юсту від 3 грудня 2019 р. № 3862/5 “Про внесення змін до Порядку користування документами Національного архівного фонду, що належать державі, територіальним громадам”, яким спрощено доступ користувачів до архівних документів, зокрема:

➤ скасовано необґрунтовану норму про можливість повторної видачі оригіналів документів не раніше ніж через 3 місяці після повернення їх до архівосховища;

➤ внесено зміни пов'язані з видами технічних засобів, за допомогою яких користувачі можуть копіювати документи. У попередній версії наказу був вичерпний перелік засобів – телефони, фотоапарати, планшетні комп'ютери. При цьому не згадувалися, наприклад, сканери. Відповідне обмеження відтепер скасовано;

➤ відвідувачам архівних установ скасовано заборону копіювати власними технічними засобами великоформатних документів (більше А4), справ з товщиною корінця більше 4 см, стародруків та інших тендітних документів. Тепер все це дозволено копіювати власними засобами, за умови дотримання інших правил копіювання архівних документів;

➤ скасовано заборону копіювання інформації, яка містилася в автоматизованих інформаційно-пошукових системах, базах даних архіву, облікових та довідкових документах архіву.

Забезпечено реалізацію міжнародного проекту з оцифрування документів про історію Української революції 1917–1921 років

Однією з важливих складових, що визначається серед пріоритетних завдань в роботі архівної служби, є оцифрування інформаційно насиченого та тематично різноманітного джерельного комплексу Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України “Українська революція: архівні хроніки”. 10 грудня 2019 р. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України уклав договір з ПП “Архівні Інформаційні Системи”, предметом якого є оцифрування документів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України з історії Західноукраїнської Народної Республіки – усього 9 фондів, 812 справ. Станом на 10 січня 2020 р. уже оцифровано 28 500 аркушів 199 справ 8 фондів.

Подальші заплановані дії

У напрямі протидії рейдерству:

- запровадження можливості вносити учасниками юридичної особи до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань застереження про здійснення реєстраційних дій виключно в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису;
- запровадження можливості власникам встановлювати запобіжник на здійснення правочинів з їх майном у вигляді вимог щодо обов'язкового нотаріального посвідчення;
- запровадження можливості самостійного проведення окремих реєстраційних дій без звернення до державного реєстратора – особа матиме право самостійно, без участі державного реєстратора вносити записи до відповідних реєстрів з використанням власного електронного кабінету та кваліфікованого електронного підпису (зокрема, йдеться про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, припинення підприємницької діяльності фізичної особи, проведення деяких реєстраційних дій, пов'язаних зі зміною відомостей про юридичну особу, тощо);
- удосконалення програмного забезпечення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань з метою диференціації інформації про засновника та кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи;
- запровадження швидкого та ефективного розгляду скарг Колегією з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції.

У сфері державної реєстрації:

- надання нотаріусам повноваження щодо здійснення реєстрації укладення та розірвання шлюбу (за відсутності дітей та майнових спорів);
- надання можливості матері, яка не перебуває в шлюбі, не вказувати запис в Свідоцтві про народження дитини вигадане ім'я батька у випадку відсутності особи, що визнає батьківство;
- впровадження можливості подання заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану до будь-якого органу державної реєстрації актів цивільного стану незалежно від місця проживання заявника, у тому числі в електронній формі;
- впровадження законодавчого врегулювання проведення державної реєстрації шлюбу у будь-який визначений нареченими день;
- запуск процедури анулювання реєстрації партій діяльність яких не відповідає законодавству;
- забезпечення повного підключення нотаріусів до Державного земельного кадастру.

Удосконалення нотаріальних дій:

- запровадження електронної системи нотаріату на законодавчому та технічному рівнях;
- запровадження можливості нотаріального засвідчення змісту веб-сторінок та паперових копій електронних документів;
- спрощення процедури здійснення апостилів шляхом електронної взаємодії між нотаріусами та Мін'юстом.

Покращення бізнес клімату:

- запровадження повноцінного функціонування сервісу онлайн реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю;
- скасування необхідності державної реєстрації громадських об'єднань без статусу юридичної особи;
- запровадження можливості діяльності товариства з обмеженою відповідальністю без статуту;
- спрощення реєстрації представництв іноземних юридичних осіб.

Спрощення доступу користувачів до архівних документів:

- оцифрування архівних документів, що зберігаються в центральних та обласних державних архівах, зокрема підписання Генеральної угоди про співробітництво з "Family Search" (США), а також інших угод;
- підписання у м. Прага (Чехія) Договору про співробітництво між Державною архівною службою України, Інститутом досліджень тоталітарних режимів та Архівом справ держбезпеки Чеської Республіки;
- впровадження комплексного електронного ресурсу "Archium/Архіум" Центрального державного архіву громадських об'єднань України;
- реалізація проектів щодо створення спільних електронних ресурсів;
- розроблення проектів нормативно-правових актів стосовно:
 - дерегуляції господарської діяльності, у межах якої планується скасування дозвільної системи виготовлення документів страхового фонду документації та перехід на декларативну систему (проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дозвільних процедур у сфері страхового фонду документації");
 - децентралізації, у межах якої пропонується передача частини повноважень Укрдержархіву щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства суб'єктами господарювання у сфері страхового фонду документації до органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади (проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері страхового фонду документації").

Ціль 12.2. Сторона договору захищена від його невиконання

З метою розбудови системи виконання судових рішень та рішень інших органів, побудови швидких та ефективних процесів виконання рішень, спрощення процедури доступу до професії приватного виконавця:

➤ змінено склад Кваліфікаційної комісії приватних виконавців, робота якої ґрунтується на якісно нових принципах з метою допуску до професії фахівців високого рівня;

➤ актуалізовано перелік питань автоматизованого анонімного тестування, виключивши логічно некоректні запитання для проведення кваліфікаційного іспиту осіб, які мають намір здійснювати діяльність приватного виконавця. Це допоможе повноцінно запустити інститут приватних виконавців та залучити компетентних фахівців до системи;

➤ удосконалено порядок знищення (переробки) конфіскованих підакцизних товарів (постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1014). Встановлено прозорий та ефективний порядок розпорядження підакцизними товарами, що перейшли у власність держави, в тому числі шляхом їх конфіскації;

➤ з вересня по грудень 2019 року:

- фактично виконано 424,2 тис. виконавчих документів та стягнуто 3,5 млрд. гривень. Це на 52,5 тис. виконавчих документів більше, ніж за аналогічний період 2018 року;

- стягнуто 957,5 млн. грн. при виконанні виконавчих документів про стягнення до бюджету, що на 150,5 млн. грн. більше, ніж за аналогічний період 2018 року;

- суттєво збільшено показники по стягненню виконавчого збору. Вдалося стягнути 515,8 млн. грн. виконавчого збору, що на 210,5 млн. грн. більше, ніж за аналогічний період 2018 року;

- органами державної виконавчої служби стягнуто заборгованості по заробітній платі та інших виплатах, пов'язаних із трудовими правовідносинами, у розмірі 174,3 млн. грн., що на 7,7 млн. грн. більше, ніж за аналогічний період 2018 року;

- органами державної виконавчої служби стягнуто аліментних платежів на суму 2,3 млрд. грн., що на 583,9 млн. грн. більше, ніж за аналогічний період 2018 року.

Забезпечено ефективні процеси у процедурах банкрутства та незалежну професійну діяльність арбітражних керуючих:

➤ 20 листопада 2019 р. у місті Києві відбувся установчий з'їзд арбітражних керуючих України, в якому взяли участь 490 арбітражних керуючих. Установчим з'їздом прийнято рішення створити Некомерційну професійну організацію

“Національна асоціація арбітражних керуючих України”. Створення саморегульованої організації важливе в контексті нового Кодексу з процедур банкрутства для досягнення балансу між державним органом з питань банкрутства та інтересами спільноти арбітражних керуючих;

➤ забезпечено прозорість процедур продажу майна боржників за найвищою ціною через електронну торгову систему з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність), адміністратором якої визначено ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ”;

➤ забезпечено введення в дію Кодексу України з процедур банкрутства, яким спрощено порядок відкриття провадження у справах про банкрутство, усі майнові спори за участю боржника зосереджуються у справі про банкрутство, арешт майна боржника можливий виключно у межах справи про банкрутство, створюється єдина саморегульована організація арбітражних керуючих тощо. Кодексом врегульовано нову для України процедуру відновлення платоспроможності фізичних осіб. Кабінетом Міністрів України та Мін’юстом прийнято необхідні для цього нормативно-правові акти, зокрема:

- постанову Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2019 р. № 865 “Питання функціонування електронної торгової системи з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність)”;
- постанову Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 872 “Про порядок і умови страхування професійної відповідальності арбітражного керуючого”;
- наказ Мін’юсту від 19 вересня 2019 р. № 2969/5 “Про затвердження Порядку формування і ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих України”, зареєстрований в Мін’юсті 23 вересня 2019 р. за № 1049/34020;
- наказ Мін’юсту від 24 вересня 2019 р. № 2984/5 “Про затвердження Порядку використання посвідчення і печатки арбітражного керуючого”, зареєстрований в Мін’юсті 26 вересня 2019 р. за № 1057/34028;
- наказ Мін’юсту від 25 вересня 2019 р. № 2993/5 “Про затвердження Положення про Дисциплінарну комісію арбітражних керуючих”, зареєстрований в Мін’юсті 30 вересня 2019 р. за № 1068/34039;
- наказ Мін’юсту від 25 вересня 2019 р. № 2994/5 “Про затвердження Положення про Кваліфікаційну комісію арбітражних керуючих”, зареєстрований в Мін’юсті 30 вересня 2019 р. за № 1067/34038;
- наказ Мін’юсту від 2 жовтня 2019 р. № 3076/5 “Про затвердження Переліку обов’язкових питань, за якими проводиться навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого”;
- наказ Мін’юсту від 17 жовтня 2019 р. № 3190/5 “Про затвердження Порядку проведення установчого з’їзду арбітражних керуючих України”, зареєстрований в Мін’юсті 21 жовтня 2019 р. за № 1123/34094;

- наказ Мін'юсту від 17 жовтня 2019 р. № 3191/5 “Про затвердження Порядку видачі, переоформлення, видачі дубліката та анулювання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого”, зареєстрований в Мін'юсті 21 жовтня 2019 р. за № 1125/34096;
- наказ Мін'юсту від 17 жовтня 2019 р. № 3192/5 “Про затвердження Порядку тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого”, зареєстрований в Мін'юсті 21 жовтня 2019 р. за № 1122/34093;
- наказ Мін'юсту від 17 жовтня 2019 р. № 3193/5 “Питання подання арбітражними керуючими обов'язкових відомостей (інформації)”, зареєстрований в Мін'юсті 21 жовтня 2019 р. за № 1124/34095;
- наказ Мін'юсту від 18 жовтня 2019 р. № 3204/5 “Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства юстиції України від 19 червня 2013 року № 1223/5”, зареєстрований в Мін'юсті 23 жовтня 2019 р. за № 1128/34099;
- наказ Мін'юсту від 24 жовтня 2019 р. № 3258/5 “Про затвердження примірних форм плану санації боржника у справі про банкрутство та плану реструктуризації боргів боржника у справі про неплатоспроможність”;
- наказ Мін'юсту від 14 листопада 2019 р. № 3530/5 “Про затвердження Змін до Порядку проведення установчого з'їзду арбітражних керуючих України”, зареєстрований в Мін'юсті 15 листопада 2019 р. за № 1162/34133;
- наказ Мін'юсту від 6 грудня 2019 р. № 3928/5 “Про затвердження Порядку здійснення контролю за діяльністю арбітражних керуючих”, зареєстрований в Мін'юсті 12 грудня 2019 р. за № 1228/34199;

➤ розпочато розроблення веб-порталу з питань банкрутства (неплатоспроможності), який об'єднуватиме в собі електронний кабінет арбітражного керуючого та інші сервіси. Це дасть змогу зробити інформацію про справу відкритою для учасників провадження та оптимізувати роботу арбітражного керуючого.

Закладено законодавчі основи для подальшого створення ефективної системи медіації – розроблено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про медіацію” (реєстраційний номер 2706 від 28 грудня 2019 р.), який визначає правові засади та порядок проведення медіації в Україні, що сприятиме швидкому та ефективному розгляду справ в позасудовому порядку та поширенню в суспільстві культури мирного врегулювання спорів. Ефективне застосування досудового врегулювання спору шляхом медіації зменшить навантаження на суди, скоротить строки розгляду справ та, як наслідок, покращить Індекс якості судових процесів у показнику “Виконання контрактів” в рейтингу Світового банку “Doing Business”.

Закладено законодавчі основи для вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів – схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України (щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду)” (реєстраційний номер 3045 від

10 лютого 2020 р.), який удосконалює порядок утворення та діяльності третейських судів через посилення вимог до організацій, при яких можуть діяти постійно діючі третейські суди, передбачає зміну підвідомчості справ та розширює повноваження органів третейського самоврядування з метою ефективного здійснення третейського розгляду.

Здійснено ефективне представництво України у закордонних юрисдикційних органах з розгляду інвестиційних спорів – зменшено кількість інвестиційних справ за позовами іноземних інвесторів у зв'язку із підписанням Мирової угоди між Україною та ПАТ “Газпром” у справі за позовом ПАТ “Газпром” до держави Україна, яка розглядається арбітражним трибуналом ad hoc відповідно до Арбітражного регламенту Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), справа ПТС № 2019-10, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1372. Так, кількість інвестиційних справ за позовами іноземних інвесторів – 7.

Подальші заплановані дії

Розбудова системи виконання судових рішень та рішень інших органів, побудова швидких та ефективних процесів виконання рішень:

- внесення змін до Законів України “Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання рішень”, “Про виконавче провадження” та інших законодавчих актів, що сприятиме встановленню додаткових інструментів впливу на боржника, запровадженню засобів протидії зловживанню правами сторони виконавчого провадження та удосконаленню порядку доступу до професії виконавця;

- проведення діджиталізації процесу примусового виконання рішень, зокрема забезпечення доступу виконавців до публічного сервісу “Реєстр територіальних громад”, Державного земельного кадастру, Єдиного реєстру для ведення автоматизованого обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів для встановлення зареєстрованої за боржником сільськогосподарської техніки;

- вдосконалення електронної взаємодії з Державною податковою службою з метою скорочення строків надання інформації на запити щодо рахунків боржника;

- запровадження автоматизованого арешту коштів за усіма виконавчими документами та обов'язку для банків здійснити підключення до системи (після внесення відповідних змін до нормативно-правових актів);

- запровадження автоматизації перерахунку коштів стягувачам, стягнутих виконавцями.

Забезпечення ефективних процесів у процедурах банкрутства та незалежної професійної діяльності арбітражних керуючих:

- створення інтегрованої інформаційної системи діяльності арбітражного керуючого та відображення інформації у справі (Електронний кабінет арбітражного керуючого);

- запровадження професійних стандартів професії арбітражного керуючого та підвищення кваліфікації арбітражного керуючого на постійній основі (у співпраці з Національною асоціацією арбітражних керуючих України), а також вдосконалення механізмів забезпечення професійної доброчесності;

- впровадження доступної та ефективної процедури банкрутства фізичних осіб.

Створення ефективної системи медіації, відновного правосуддя, третейських судів та арбітражів, конкурентних державним судам; збільшення конкуренції у судово-експертній діяльності:

- запровадження дієвих механізмів медіації, що дозволить вирішувати спори ефективніше і швидше в досудовому порядку;

- перезавантаження системи третейських судів, підвищення вимог до їх утворення і діяльності, що дозволить перетворити їх на реальну альтернативу системі державних судів;

- внесення комплексних змін до нормативно-правових актів, що регулюють судово-експертну діяльність, результатом яких очікується:

- надання можливості судовим експертам, які не є працівниками державних спеціалізованих установ (приватним судовим експертам), брати участь у роботі Координаційної ради з проблем судової експертизи, входити до складу президії та секцій науково-консультативної та методичної ради та брати участь у науковій роботі з створення методик проведення судових експертиз;

- розширення переліку видів експертиз, які проводяться судовими експертами, які не є працівниками державних спеціалізованих установ;

- встановлення граничних строків проведення експертиз, що сприятиме дотриманню розумних строків розгляду справи у суді;

- розроблення проекту нової редакції Закону України “Про судову експертизу”, який передбачатиме порядок створення та статус саморегулювних організацій судових експертів та делегування їм частини функцій з експертного забезпечення правосуддя.

Ефективне представництво України у закордонних юрисдикційних органах з розгляду інвестиційних спорів:

- формування ресурсів для самопредставництва держави в інвестиційних спорах – утворення нової структури представництва в міжнародних та іноземних юрисдикційних органах та в Європейському суді з прав людини в частині міждержавних спорів, зокрема шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України “Про заходи з реформування системи представництва держави у закордонних юрисдикційних органах”;

• створення в Україні ефективного міжнародного арбітражу – постійно діючої арбітражної інституції, що надаватиме послуги розв’язання спорів, якість яких буде на рівні, співмірному із кращими аналогічними іноземними інституціями, такими як Арбітражний інститут Торгової палати м. Стокгольм (SCC), Лондонський міжнародний третейський суд (LCIA) та Віденський міжнародний арбітражний центр (VIAC). Серед іншого передбачається, що арбітраж матиме повноваження по розгляду комерційних та інвестиційних спорів.

Ціль 12.3. Українці рідше стикаються із злочинами завдяки зменшенню кількості рецидивів (повторних злочинів)

З метою впровадження Єдиного реєстру засуджених та осіб узятих під варту проводиться тестування програмного забезпечення в режимі дослідного використання Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту на базі пілотних установ виконання покарань та підрозділів пробації (Голосіївський та Печерський районні відділи пробації, сектор ювенальної пробації м. Києва та державна установа “Київський слідчий ізолятор”) для визначення реального часу роботи з Реєстром для подальшої промислової експлуатації. 6 грудня 2019 року працівниками ДП “НАІС” проведено навчання для персоналу пробації та Державної кримінально-виконавчої служби. Впровадження Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту дозволить підвищити ефективність процедури формування, ведення і користування відомостями щодо засуджених та ув’язнених.

Забезпечується функціонування центрів відеомоніторингу в усіх міжрегіональних управліннях та в кожній установі виконання покарань. Протягом IV кварталу 2019 року встановлено додатково 690 камер відеоспостереження (на сьогодні використовується близько 8 тис. камер). У кожній установі обладнано та введено в дію пост відеоспостереження.

Для забезпечення права осіб на захист від обвинувачення Кабінетом Міністрів України схвалено та подано до Верховної Ради України законопроекти, що покликані забезпечити реальне функціонування суду присяжних як інструменту народовладдя:

➤ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення участі присяжних у здійсненні правосуддя” (реєстраційний номер 2710 від 2 січня 2020 р.);

➤ “Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” щодо удосконалення порядку формування списку присяжних” (реєстраційний номер 2709 від 2 січня 2020 р.).

Суд присяжних вирішуватиме питання про винуватість чи невинуватість обвинуваченого у кримінальних провадженнях, у яких за вчинення злочину передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк понад десять років або

довічного позбавлення волі. Передбачається, що ухвалене присяжними рішення зазвичай є більш виваженим, адже ухвалюється групою людей, які мають різний життєвий досвід та погляд на ситуацію. Важливість суду присяжних для справедливого судочинства полягає ще й у тому, що вердикт ухвалюється колегією громадян, які є жителями тієї громади, де відбувається розгляд справи, тож це допомагає уникнути негативної реакції, яка часто виникає під час ухвалення рішень у резонансних кримінальних справах. Вердикт присяжних буде обов'язковим для головуючого судді і матиме наслідком ухвалення ним відповідного вироку. Вирок суду присяжних може бути оскаржено в апеляційному порядку виключно з підстав призначення покарання, звільнення від покарання та від його відбування, розв'язання цивільного позову та вирішення питання про судові витрати.

Забезпечено подальший розвиток новації судового процесу – складання та подання персоналом пробації досудової доповіді щодо обвинувачених. Досудова доповідь забезпечує суд більш детальною інформацією про особу обвинуваченого та допомагає судді у прийнятті справедливого рішення про призначення виду покарання, що сприяє як дотриманню прав самого обвинуваченого, так і інтересам держави. За IV квартал 2019 року було складено 8,7 тис. досудових доповідей – 97 % від отриманих ухвал суду (у 2018 році – 97 %). Участь у їх складанні взяли 5933 обвинувачених – 68 % від загальної кількості обвинувачених, стосовно яких складалась досудова доповідь (у 2018 році 67,5 %).

Забезпечено сталу реалізацію наглядової пробації:

➤ новим ключовим елементом наглядової пробації є інструмент оцінки ризиків вчиненого повторного кримінального правопорушення (розроблено за підтримки експертів ЄС і Канади), що дозволяє індивідуально планувати роботу із суб'єктами пробації відповідно до їх криміногенних потреб;

➤ 73 834 осіб пройшли по обліку органів пробації за IV квартал 2019 року (які відбували кримінальні покарання, не пов'язані з позбавленням волі);

➤ лише 0,7 % (533 особи) тих, які пройшли по обліку за IV квартал 2019 року, вчинили повторні злочини після ознайомлення з порядком та умовами відбування покарання;

➤ в цілому у 2019 році 96 % суб'єктів пробації успішно пройшли реабілітацію під час пробації без ізоляції від суспільства.

Забезпечено подальше впровадження таких інструментів пробації, як пробаційні програми – затверджено нову пробаційну програму окремо для роботи з неповнолітніми і повнолітніми суб'єктами пробації, затверджено Міністерством юстиції пробаційну програму формування життєвих навичок.

Також забезпечено реалізацію пенітенціарної пробації:

➤ діє підписаний Меморандум про співпрацю між Міністерством юстиції України та Благодійною організацією “FREE ZONE”, щодо впровадження пенітенціарної пробації в органах і установах виконання покарань;

➤ первинно розроблено алгоритм взаємодії установ виконання покарань та органів пробації при підготовці засуджених до звільнення. У 2019 році даний алгоритм було апробовано на 124 засуджених;

➤ надано сприяння у вирішенні питань підготовки до звільнення за IV квартал 2019 року:

- у пошуку місця проживання – 1577 (86 %) осіб;

- працевлаштування – 503 (100 %) особи;

- соціального патронажу – 388 (99 %) осіб;

- влаштування до спеціальних установ для звільнених засуджених віком старше 35 років після звільнення – 143 (91 %) особи.

Забезпечено розгортання комунікаційної політики для популяризації пробації:

➤ протягом IV кварталу було опубліковано 267 інформаційних матеріалів щодо діяльності органів пробації, читацька аудиторія яких становить понад 1,5 млн.;

➤ у грудні 2019 року за результатами діяльності протягом року Центр пробації визнано одним із лідерів Рейтингу ринку юридичних послуг LIGA ZAKON AWARDS 2019 у номінації “Кримінальне право”;

➤ 23 жовтня 2019 року в м. Дубліні (Ірландія) відбулося 13 засідання Генеральної Асамблеї Конфедерації європейської пробації, на якому Державній установі “Центр пробації” надано статус постійного члена організації;

➤ підготовлено інформацію до щорічного міжнародного запитальника статистики з питань пробації Ради Європи SPACE II;

➤ у грудні 2019 року за сприяння міжнародних партнерів відкрито новий модельний офіс пробації у м. Біла Церква.

У напрямі охорони здоров’я Державної кримінально-виконавчої служби:

➤ для більш ефективного лікування хворих та діагностики захворювань закуплено 287 одиниць медичного обладнання на загальну суму 109,5 млн. грн., у тому числі 15 рентгендіагностичних комплексів на 2 робочих місця, 8 дентальних рентгенапаратів, устаткування для операційних блоків, аспіратори та кисневі концентратори, біохімічні та гематологічні аналізатори та інше;

➤ підготовлено (відремонтовано) 21 кабінет для розміщення рентгенодіагностичного обладнання, яке буде змонтоване та введене в експлуатацію у 2020 році;

➤ за кошти державного бюджету закуплено антиретровірусні препарати, які у 2020 році покрийуть потребу у лікуванні 60 % хворих. Це дасть можливість виконати положення угоди між Україною та Глобальним фондом по боротьбі із туберкульозом та ВІЛ/СНІДом, та досягти один із показників Стратегії ЮНЕЙДС 2016–2020 “Прискорення у напрямку “нуль” 90-90-90;

➤ вперше закуплено 60 000 тестів для визначення вірусного гепатиту та 495 курсів лікування вірусного гепатиту С.

Забезпечено діяльність 24 консультаційних кабінетів для роботи із суб’єктами пробації за підтримки проекту USAID “Serving life” та PATH, які хворі на ВІЛ-інфекцію, туберкульоз та вірусний гепатит С в підрозділах пробації.

Довідково: за IV квартал 2019 року проведено 1 140 скринінгових анкетувань – 594 громадян виявлено з підозрою на ВІЛ-інфекцію, 251 – з підозрою на туберкульоз, 460 – з підозрою на вірусний гепатит С.

Подальші заплановані дії

- Запуск класичного суду присяжних для особливо тяжких злочинів.
- Збільшення покарань, альтернативних позбавленню волі, з метою зменшення тюремного населення.
- Подальша оптимізація установ виконання покарань та забезпечення сучасної системи управління.
- Забезпечення подальшої розбудови ІТ інфраструктури та електронізації пенітенціарної системи:
 - забезпечення повноцінного функціонування реєстру засуджених та реєстру педофілів;
 - створення електронної бази ведення справ суб’єктів пробації, автоматизація статистики;
 - створення передумов впровадження моніторингу в пробації (браслетів).
- Запровадження платних послуг в слідчих ізоляторах, що забезпечить покращення умов тримання ув’язнених.
- Розвиток взаємодії з судами, прокуратурою, адвокатурою, центрами безоплатної правової допомоги, поліцією та іншими учасниками системи правосуддя.
- Відкриття сучасного оновленого корпусу Київського слідчого ізолятора.
- Розроблення проекту будівництва установ виконання покарань та СІЗО з урахуванням кращих міжнародних стандартів тримання ув’язнених.

- Розроблення та впровадження механізмів для використання активів на оновлення та будівництво нової інфраструктури Державної кримінально-виконавчої служби.

- Поглиблення співпраці з громадою, розширення практики підтримки пробації через регіональні програми, розвиток банку ресурсів з надання послуг клієнтам пробації.

- Подальше удосконалення інструментів пробації щодо роботи з суб'єктами пробації.

- Закріплення методики оцінки ризиків та потреб дорослих засуджених в установах виконання покарань на законодавчому рівні.

Ціль 12.4. Людина, яка опинилась у складній життєвій ситуації, отримає від держави юридичний захист

З метою спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги:

- схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до статті 17 Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” щодо надання інформації з Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги” (реєстраційний номер 2479 від 21 листопада 2019 р.). Зазначений законопроект розроблено з метою ефективної реалізації права особи на отримання якісної безоплатної вторинної правової допомоги шляхом розроблення механізму спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги для соціально-вразливих категорій громадян в частині отримання центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги на їх запит інформації з Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування для підтвердження належності особи до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу;

- прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1134 “Деякі питання спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги”, якою передбачено спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема малозабезпечених осіб, осіб з інвалідністю. Актом встановлено, що строк подання інформації з реєстрів органами, що забезпечують ведення реєстрів, на запити центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги не може перевищувати трьох робочих днів з дня отримання зазначених запитів.

Запроваджено оцінювання якості безоплатної правової допомоги з використанням механізму “peer review”:

- з метою ефективної реалізації прав осіб, у тому числі дітей, недієздатних осіб та осіб, дієздатність яких обмежена, на отримання якісної безоплатної правової допомоги шляхом спрощення механізму організації надання такої допомоги, а також

вдосконалення процедури забезпечення якості безоплатної вторинної правової допомоги шляхом упровадження механізму оцінювання якості наданої правової допомоги з використанням інструменту рецензування (“peer review”) схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги дітей та осіб з інвалідністю та підвищення якості її надання” (реєстраційний номер 2704 від 28 грудня 2019 р.);

➤ розпочала роботу Комісія з експертної правничої оцінки надання безоплатної правової допомоги працівниками центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та проведено 12 засідань Комісії;

➤ початковий етап оцінювання, який уже запроваджено, охоплює перевірку якості надання первинної правової допомоги та вторинної правової допомоги юристами системи надання безоплатної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах. Під час пілотного оцінювання опрацьовано понад 150 матеріалів надання правової допомоги.

В рамках реалізації пілотного проекту “Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину” станом на 14 січня 2020 р. укладено 64 угоди про застосування програми між потерпілими та неповнолітніми, які є учасниками програми, з метою якнайшвидшого виведення дитини із системи кримінального правосуддя. Проект ґрунтується на відновному підході у кримінальному провадженні про вперше вчинений неповнолітнім злочин невеликої або середньої тяжкості, внаслідок якого заподіяно моральну, фізичну чи матеріальну шкоду фізичній особі або матеріальну шкоду юридичній особі, передбачає можливість організації зустрічей між неповнолітнім підозрюваним і потерпілим з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з вжиттям заходів щодо їх ресоціалізації. Медіаторами (посередниками) у цьому процесі виступають адвокати, які включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та успішно пройшли навчання з теми “Базові навички медіації у кримінальному процесі”.

Підвищено доступність послуг безоплатної правової допомоги:

➤ у 2019 році забезпечено 661 739 випадків надання безоплатної правової допомоги;

➤ регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги забезпечено надання 87 114 випадків безоплатної правової допомоги, з них:

- 4494 випадків захисту осіб, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт;
- 20 623 випадків захисту осіб, затриманих за підозрою у скоєнні злочину;
- 60 464 випадки захисту за призначенням у кримінальних провадженнях;

- 1533 випадків надання допомоги засудженим до позбавлення волі;
- досягнення адвокатів у кримінальних провадженнях:
- 2051 випадок обрання (заміни) більш м'якого запобіжного заходу, ніж тримання під вартою;
- 185 виправдувальних вироків або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції;
- 185 випадків закриття провадження за відсутності складу злочину, події злочину, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання;
- 4969 випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням;
- 4004 випадків призначення найменш суворого з передбачених альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом;
- 7817 випадків призначення мінімального строку (розміру) покарання;
- до місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги надійшло 623 977 звернень за безоплатною правовою допомогою, з них:
- 558 160 випадків надання безоплатної первинної правової допомоги;
- 65 817 рішень про надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- за 2019 рік місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги видано 36 552 наказів працівникам, 26 483 – доручень адвокатам щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- у розрізі точок доступу місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги розглянуто 204 979 справ, бюро правової допомоги – 418 998 справ.
- Для правопросвітництва та спрощення доступу громадян до інформації щодо можливостей вирішення проблем правового характеру:
- до єдиного контакт-центру системи надання безоплатної правової допомоги за номером 0-800-213-103 у 2019 році надійшло 328 946 дзвінків. З них щодо отримання юридичних консультацій, правової інформації та роз'яснень – 127 415 дзвінків (39 %);
- за 2019 рік інформація, розміщена на довідково-інформаційній платформі правових консультацій “WikiLegalAid”, переглянута громадянами понад 1 700 000 разів. Станом на 31 грудня 2019 року платформа містила понад 1500 консультацій, що включають посилання на нормативно-правові акти, судову практику та зразки документів правового і процесуального характеру;
- за 2019 рік працівниками системи надання безоплатної правової допомоги проведено 45 414 правопросвітницьких заходів, зокрема на теми:

- права внутрішньо переміщених осіб;
- протидія домашньому насильству;
- захист прав учасників АТО;
- тимчасова зміна місця голосування без зміни виборчої адреси;
- права дитини та їх захист;
- допомога малозабезпеченій сім'ї: порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям;

➤ наказом Координаційного центру з надання правової допомоги від 27 грудня 2019 року № 76 затверджено Стратегію з правопросвітництва системи надання безоплатної правової допомоги. Стратегія містить загальні засади здійснення правопросвітницької діяльності та організаційно-методичні рекомендації щодо проведення правопросвітницьких заходів у регіонах;

➤ запрацював оновлений сайт системи надання безоплатної правової допомоги за адресою: <http://legalaids.gov.ua>. На сайті є форми зворотного зв'язку, за допомогою яких можна отримати юридичну консультацію загального характеру, повідомити про затримання, написати скаргу, дати інформацію на антикорупційну лінію, зателефонувати до єдиного контакт-центру за номером 0-800-213-103.

З метою професійного розвитку працівників системи надання безоплатної правової допомоги, її партнерських інституцій та правничої спільноти:

➤ забезпечено повноцінну діяльність мережі п'яти правових клубів PRAVOKATOR у містах Дніпро, Київ, Львів, Одеса та Харків для забезпечення навчання та розвитку правників та зацікавлених сторін, мережування та об'єднання зусиль професійної правничої спільноти та експертного середовища, обміну досвідом, генерування та просування інноваційних ідей у сфері права, налагодження діалогу між владою та громадянським суспільством, сприяння кооперації соціального та лідерського капіталу;

➤ протягом 2019 року правовими клубами PRAVOKATOR проведено 619 заходів (тренінги, семінари, лекції, круглі столи, робочі зустрічі), в яких взяли участь 13 363 учасники;

➤ правовими клубами PRAVOKATOR та управлінням розвитку людських та інформаційних ресурсів у сфері надання правової допомоги надано методичну, організаційну та експертну допомогу в розробленні та реалізації 17 проектів, спрямованих на підвищення правової спроможності громад та розвиток системи надання безоплатної правової допомоги.

Для забезпечення доступу до медіації у сімейних та спадкових спорах з 2019 року система надання безоплатної правової допомоги почала надавати допомогу у забезпеченні вразливим категоріям клієнтів доступу до альтернативного механізму

врегулювання сімейних та спадкових спорів – медіації. Зокрема, розроблено спеціальну програму дводенного навчального тренінгу, підготовлено 10 експертів та 20 медіаторів, які на безоплатній основі надають послуги медіації, відкрито 2 кабінети медіації на базі Вінницького та Одеського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. За 2019 рік понад 100 клієнтів місцевих центрів отримали доступ до медіації.

З метою забезпечення взаємодії органів державної влади для повного та ефективного виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах щодо України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про утворення Комісії з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини”. Станом на 1 січня 2020 р. Урядом України вирішено 71 проблему, констатовану Європейським судом у рішеннях у справах щодо України.

В напрямку укладення та виконання міжнародних договорів України з правових питань підписано 7 міжнародних договорів:

- Договір між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах (21 жовтня 2019 року);
- Договір між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб (21 жовтня 2019 року);
- Договір між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію (21 жовтня 2019 року);
- Договір між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у цивільних справах (27 листопада 2019 року);
- Договір між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у кримінальних справах (27 листопада 2019 року);
- Договір між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про передачу засуджених осіб (27 листопада 2019 року);
- Договір між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про видачу правопорушників (27 листопада 2019 року).

Зазначені міжнародні договори створюють важливі гарантії забезпечення прав та свобод громадян України на території Йорданії та Марокко через механізм співробітництва Договірних Сторін у питаннях взаємної правової допомоги у кримінальних справах під час розслідувань та судових проваджень щодо правопорушень, вчинених їх громадянами; а також надання правової допомоги у цивільних і комерційних справах, включаючи взаємне визнання та виконання судових рішень у цивільних справах та вироків у кримінальних справах у частині цивільного позову; закріплюють механізми співробітництва з питань видачі правопорушників, які переховуються від правосуддя, та передачі засуджених осіб для відбування покарання в державі їх громадянства, що сприятиме досягненню цілей правосуддя.

Верховною Радою України 14 січня 2020 р. прийнято Закон України № 452-IX “Про ратифікацію Договору між Україною та Федеративною Республікою Бразилія про взаємну правову допомогу та правові відносини у цивільних справах”.

Крім того, відповідно до Закону України “Про міжнародні договори України” у Верховній Раді України зареєстровано проекти Законів:

- “Про ратифікацію Договору між Україною та Аргентинською Республікою про видачу правопорушників” (реєстраційний номер 0022 від 26 грудня 2019 р.);
- “Про ратифікацію Договору між Україною та Аргентинською Республікою про передачу засуджених осіб” (реєстраційний номер 0023 від 26 грудня 2019 р.);
- “Про ратифікацію Договору між Україною та Аргентинською Республікою про взаємну правову допомогу у кримінальних справах” (реєстраційний номер 0024 від 26 грудня 2019 р.).

Подальші заплановані дії

- Розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги особам з інвалідністю шляхом збільшення межі малозабезпеченості таких осіб (як умови отримання ними права на безоплатну вторинну правову допомогу).

- Забезпечення дітям та недієздатним особам або особам, дієздатність яких обмежена, права на самостійне звернення за безоплатною вторинною правовою допомогою з питань, звернення з якими до суду їм дозволяється, та визначення порядку такого звернення.

- Спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги шляхом впровадження інструменту обміну інформацією між Центрами та іншими державними органами і скорочення строку такого обміну; надання можливості подати документи на підтвердження права на безоплатну вторинну правову допомогу дистанційно.

- Запровадження мобільного застосунку для людей, через який можна отримати первинну консультацію та доступ до безоплатної правової допомоги.

- Запровадження механізму фінансування незалежних провайдерів з надання правової допомоги з державного та місцевих бюджетів одночасно.

- Запровадження Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину в усіх областях та м. Києві.

- Створення Наглядової ради Координаційного центру з надання правової допомоги.

- Збільшення розміру окладів юристів, що надають безоплатну правову допомогу у системі Центрів.

•Проведення 12 конкурсу для адвокатів. Визначення рівня оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, захищеними видатками бюджету.

•Автоматизація системи розподілу доручень для надання безоплатної вторинної правової допомоги між адвокатами.

•Автоматизація подання звітності адвокатами відповідно до порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

•Забезпечення кількості письмових консультацій під час надання первинної безоплатної правової допомоги з земельних питань на рівні не менше 80 % від загальної кількості наданих консультацій.

•Проведення загальнонаціонального соціологічного дослідження правових проблем, зокрема з земельних питань.

•Створення державного фонду відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень.

•Розроблення та затвердження необхідної правової бази та персонального складу Комісії з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини.

•Розроблення та затвердження Національної стратегії щодо реалізації заходів загального характеру на виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах “Юрій Миколайович Іванов проти України” і “Бурмич та інші проти України” та Плану дій на її виконання.

•Розроблення та подання до Верховної Ради України проектів законодавчих актів, спрямованих на вжиття заходів загального характеру з метою виконання рішень Європейського суду з прав людини.

•Розроблення 7 законопроектів про ратифікацію вже підписаних двосторонніх міжнародних договорів України з Королівством Марокко та Йорданським Хашимітським Королівством та 11 законопроектів про ратифікацію таких багатосторонніх міжнародних договорів та їх імплементацію в національне законодавство України.

13. Міністерство внутрішніх справ

Ціль 13.1. Кожен українець відчуває себе захищеним від фізичних загроз

Завдяки підвищенню ефективності діяльності Національної поліції за результатами роботи у 2019 році відмічається зменшення кількості:

- тяжких та особливо тяжких злочинів (zareєстровано 142,5 тис. злочинів, що на 17 % менше показника 2018 року (171,9 тис.);
- злочинів, пов'язаних з незаконними заволодіннями транспортними засобами (на 17 % менше показника 2018 року (зменшення з 6,5 тис. до 5,4 тис.);
- злочинів проти власності та проти безпеки руху і експлуатації транспорту – 246,6 тис. злочинів, що на 15 % менше, ніж у 2018 році (289 тис.).

Протягом 2019 року із використанням мобільного додатку “My Pol” (екстрений виклик поліції) надійшло 3899 повідомлень. За результатами реагування розпочато 42 кримінальних провадження та складено 20 протоколів про адміністративні правопорушення.

Загалом у 2019 році поліцією здійснено понад 7,3 млн. виїздів до місця скоєння правопорушень, з яких 82 % в рамках нормативно визначеного строку прибуття (20 хв). У 2018 році цей показник становив 78 % з 7,1 млн. виїздів.

Продовжується вжиття заходів, спрямованих на подальше реформування кримінальної поліції та органів досудового розслідування з метою підвищення ефективності розкриття та розслідування кримінальних правопорушень. Триває робота щодо запровадження у Національній поліції інституту розслідування кримінальних проступків.

Національною поліцією вживаються заходи щодо запровадження інтелектуальної системи відеоспостереження з потужною аналітичною складовою, одним з напрямів використання якої є розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним заволодінням транспортними засобами.

Впроваджено інформаційну підсистему “Гарпун” Інформаційного порталу Національної поліції, до якої підключено 1,8 тис. камер відеоспостереження з функцією відеоаналітики. Система здатна розпізнавати реєстраційні номерні знаки транспортних засобів та перевіряти їх щодо причетності до вчинення правопорушень або викрадень. Використання працівниками поліції такої інформації значно підвищує ефективність розкриття злочинів по гарячих слідах.

Подальші заплановані дії

- Нормативно-правове врегулювання питань запровадження інституту кримінальних проступків та побудови системи відеоспостереження з подальшим розширенням кола доступу до неї поліцейських.

- Створення підрозділів дізнання в структурі Національної поліції, які будуть займатися досудовим розслідуванням кримінальних проступків у формі дізнання за спрощеною процедурою та в скорочені строки – не більше 72 годин з моменту повідомлення особі про підозру чи затримання, або в інших випадках у строк до одного місяця.

- Впровадження в м. Києві та Київській області мобільного додатку “My Pol”.

Ціль 13.2. Людина, яка потрапила в біду (надзвичайну чи іншу життєву ситуацію, що загрожує її життю чи здоров'ю), отримає допомогу навіть у найвіддаленіших куточках країни

Підвищено відсоток населення, до якого забезпечено розрахунковий (нормативний) 20-хвилинний термін прибуття (до 92,4 %).

У 2019 році зросла кількість населених пунктів України, що охоплюється вчасним (нормативним) прибуттям до місця події або надзвичайної ситуації (на 238 населених пунктів за рахунок утворення 34 місцевих пожежно-рятувальних підрозділів).

У рамках Угоди між урядами України та Французької Республіки компанією “AIRBUS HELICOPTERS” поставлено 3 гелікоптери типу H225 для ДСНС, а на базі “AIRBUS HELICOPTERS” забезпечено навчання 8 пілотів та 12 інженерно-технічних спеціалістів авіації ДСНС.

За рахунок коштів Державного бюджету України для ДСНС закуплено:

- 10 універсальних снігоболотоходів;
- 132 автоцистерни пожежні АЦ-4-60 (530927)-515М;
- 51 автомобіль Ford Ranger (CAPM-Л);
- 20 легкових спеціалізованих автомобілів служби безпеки дорожнього руху;
- 3 тис. літніх повсякденних робочих костюмів;
- 1 тис. 138 зимових курток;
- 1 тис. 100 комплектів спеціальних захисних костюмів.

За рахунок міжнародної технічної допомоги отримано:

- 52 одиниці аварійно-рятувальної техніки та обладнання (крани, автодрабини, грейдери, автопідйомники), 12 спеціальних аварійно-рятувальних машин легкого типу на шасі Volkswagen T6 та 10 автомобілів марки Ford;
- засоби та обладнання для проведення піротехнічних робіт (3 роботизовані системи, 1 хімічний детектор вибухових речовин, 4 детектори з графічним дисплеєм та подвійним сенсором, 6 захисних костюмів для піротехніків, 3 портативних генератори рентгенівського випромінювання та комплектуючі до них);

- обладнання та майно РХБЗ (4 хімічні детектори, 1 тис. 60 костюмів хімічного захисту, комплект MCD для деконтамінації з витратними матеріалами);
- 2 автомобілі РХБЗ Toyota Hilux Business та двоосьовий причіп;
- 30 бронежилетів “Модуль-4” та 30 кулезахисних шоломів “TOR”;
- 12 радіостанцій та 40 акумуляторів;
- 3 піротехнічні автомобілі Toyota Hilux та 2 піротехнічні автомобілі Volkswagen TRANSPORTER T6 Kombi;
- 14 металошукачів, засоби малої механізації, засоби для маркування території, засоби для облаштування пункту управління;
- 5 планшетів Lenovo IdeaPad;
- 23 ручних хімічних детектори ChemPro100i;
- 30 компресорів з робочим тиском до 330 бар;
- 16 комплектів захисного одягу рятувальників;
- 13 металошукачів з аксесуарами.

У рамках гуманітарної допомоги міжнародними організаціями до територіальних органів ДСНС передано 9 пожежних автомобілів, спеціалізований водолозний автомобіль та 2 екскаватора-навантажувача.

Розпочато тестову експлуатацію програмного забезпечення системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112.

Проведено комплексну перевірку загальнодержавної та територіальних автоматизованих систем централізованого оповіщення, а також спеціальних систем оповіщення на гідротехнічних спорудах Дніпровського каскаду.

Розроблено проект нормативно-правового акту з впровадження Європейської Директиви 2004/107/ЄС з якості повітря щодо внесення змін до “Порядку здійснення моніторингу за вмістом миш’яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі” в частині інформування населення про вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

З метою побудови безпечного простору в громадах, взаємодії поліції з населенням на засадах партнерства, надання якісних поліцейських послуг і постійної поліцейської присутності Національною поліцією, в рамках реалізації принципу “Community Policing”, реалізується проект “Поліцейський офіцер громади”.

Довідково: на даний час проект охоплює 7 регіонів України (Волинська, Дніпропетровська, Кіровоградська, Рівненська, Харківська, Хмельницька, Черкаська області).

Для організації сталої співпраці з громадою та створення спільного безпечного середовища, задоволення безпекових потреб громадян і забезпечення ефективного вирішення локальних потреб ведеться робота зі створення та розбудови підрозділів поліції за типом “поліцейська станція” у населених пунктах. На даний час відкрито 222 поліцейські станції, 12 з яких функціонує у центрах безпеки.

В обласних центрах, а також містах Бердянськ, Маріуполь, Краматорськ, Біла Церква, Сєверодонецьк (загалом 37 міст) розпочато функціонування 45 мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства.

Для створення ефективної системи реагування на правопорушення, надзвичайні ситуації та небезпечні події до підрозділів поліції передано 25 автомобілів марки “Skoda Rapid”, які будуть задіяні в мобільних групах реагування на факти вчинення домашнього насильства, та 52 – для підрозділів патрульної поліції.

Усього у 2019 році для потреб Національної поліції було закуплено наступний автотранспорт:

- 200 – “Skoda Octavia”;
- 250 – “Skoda Rapid”;
- 100 – “Renault Dokker”;
- 7 – “Fiat Ducato”;
- 5 – автобусів “Ataman”.

Довідково:

- ДСНС забезпечено оперативне реагування на 146 класифікованих надзвичайних ситуацій та 95 915 пожеж, під час яких врятовано життя 5899 осіб;
- ДСНС виявлено та знешкоджено 67 415 вибухонебезпечних предметів, обстежено та розміновано територію загальною площею 6 949 гектарів та 45,8 гектара акваторії водних об'єктів. Під час виконання завдань із гуманітарного розмінування територій Донецької та Луганської областей перевірено та розміновано 3176 гектарів території та 3,5 гектара акваторії водних об'єктів, виявлено та знешкоджено 18 481 вибухонебезпечний предмет;
- утворено 34 місцевих пожежно-рятувальних підрозділи у 17 областях;
- відкрито 8 Центрів безпеки.

Подальші заплановані дії

- Отримання 8 одиниць авіаційної техніки (6 гелікоптерів “AIRBUS HELICOPTERS” H225 (для ДСНС – 3 од., Національної гвардії – 3 од.) та 2 – H145 для Національної поліції).

- Поширення за підтримки місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування проекту “Поліцейський офіцер громади” на всю територію України (29,7 тис. населених пунктів), забезпечивши при цьому добір та навчання поліцейських, їх матеріально-технічне оснащення, а також надання транспортних засобів, насамперед в місцях без розвинутої транспортної інфраструктури.

- Відкриття ще понад 250 поліцейських станцій та поширення проекту щодо функціонування мобільних груп з реагування на факти вчинення домашнього насильства в 50 містах з кількістю населення більше 50 тис. осіб.

- Розширення меж пілотного проекту впровадження діяльності служби екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 з міста Біла

Церква до м. Києва, Київської та Дніпропетровської областей, з подальшим розповсюдженням на всі регіони України.

- Оснащення пожежно-рятувальних підрозділів пожежно-рятувальними автомобілями у кількості 28 одиниць за рахунок коштів Державного бюджету на 2019 р. та 75 одиниць за рахунок коштів Державного бюджету на 2020 рік.

- Забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів захисним та робочим одягом на суму 31 млн. гривень.

- Проведення понад 3 тис. методичних та практичних заходів з метою надання допомоги органам місцевого самоврядування в утворенні нових та реформуванні існуючих пожежно-рятувальних підрозділів місцевої і добровільної пожежної охорони в об'єднаних територіальних громадах, в тому числі у складі центрів безпеки.

- Розроблення та подання на розгляд Уряду проектів Концепції та Державної цільової програми матеріально-технічного переоснащення національної гідрометеорологічної служби на період 2021–2023 років.

Ціль 13.3. Українці та їх майно убезпечено від пожеж та аварій

У 2019 році під час гасіння пожеж врятовано 1914 осіб та матеріальних цінностей на суму понад 5,3 млрд. гривень.

З метою підвищення відсотку відшкодованої страховими компаніями шкоди від пожеж та надзвичайних ситуацій розроблено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо способів здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки” (реєстраційний номер 2702 від 28 грудня 2019 р.). Законопроектом надається можливість відтермінування на 6 або 10 років перевірок суб'єктів господарювання із середнім і незначним ступенем ризику відповідно, у разі укладення ними договору добровільного страхування цивільної відповідальності.

З метою посилення відповідальності керівників суб'єктів господарювання за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки шляхом запровадження дієвих адміністративних санкцій Кабінетом Міністрів України схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо визначення строків розгляду справ за позовами, які подаються у разі виявлення порушень у сфері техногенної та пожежної безпеки” (реєстраційний номер 3046 від 10 лютого 2020 р.), яким пропонується встановити максимальний штраф у розмірі до 8500 гривень за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки та за невиконання приписів і постанов посадових осіб ДСНС.

Утворено робочу групу з розроблення проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту”, яким, зокрема, передбачається запровадження ризик-орієнтованого підходу до аналізу ризиків пожежної і техногенної безпеки та інституту приватної пожежної охорони.

Розпочато роботу з розроблення методики оцінювання ризиків пожежної та техногенної безпеки. Утворено міжвідомчу робочу групу, визначено відповідні завдання науковим на навчальним закладам ДСНС.

Подальші заплановані дії

Розроблення проектів законів України:

- “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту” щодо запровадження ризик-орієнтованого підходу до аналізу ризиків пожежної і техногенної безпеки та інституту приватної пожежної охорони;

- “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки”;

- “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за створення перешкод при проведенні перевірок з питань техногенної та пожежної безпеки”.

Ціль 13.4. Українці захищені від організованої злочинності та масових заворушень

У 2019 році знешкоджено 275 організованих груп і злочинних організацій, що на 7 % більше, ніж у 2018 році (258).

На 9 % збільшилась кількість виявлених кримінальних правопорушень, учинених членами організованих груп та злочинних організацій (з 2,3 тис. у 2018 році до 2,5 тис. у 2019 році) та на 2 % – кількість осіб, викритих у скоєнні злочинів у складі організованих груп та злочинних організацій (з 1064 осіб у 2018 до 1082 осіб у 2019 році).

У 2019 році проведено 8 спеціальних поліцейських операцій, під умовною назвою “ТРІМ”, з яких 2 – звільнення заручників та 6 – затримання озброєних злочинців. Зазначені операції проведено без жертв.

З метою уніфікації роботи поліцейських, впровадження єдиного підходу у забезпеченні правопорядку затверджено стандартні операційні процедури щодо

забезпечення публічної безпеки і порядку органами та підрозділами Національної поліції України під час проведення масових заходів відповідно до Скандинавської моделі забезпечення правопорядку.

У структурі Національної поліції створено міжрегіональний територіальний орган – Департамент стратегічних розслідувань, функціями якого є:

- аналіз оперативної обстановки, а також чинників, що впливають на її ускладнення;
- вивчення тенденцій розвитку організованої злочинності;
- проведення оперативно-розшукових заходів з викриття організованих груп і злочинних організацій.

Довідково: кількість масових заходів, які відбувалися на території держави у 2019 році, зменшилась на 32 % у порівнянні з 2018 роком (з 87,9 тис. у 2018 році до 59,7 тис. у 2019 році). При цьому на 54 % зменшилась кількість травмованих громадян під час акцій протесту, а також травмованих поліцейських на 56 %.

Подальші заплановані дії

- Забезпечення підготовки особового складу, який виконує завдання з забезпечення публічної безпеки і порядку, та покращення матеріально-технічного стану підрозділів поліції відповідно до пакету підтримки “Забезпечення публічної безпеки та порядку” проекту “Підтримка реформ з розвитку верховенства права в Україні у сферах діяльності поліції, прокуратури та належного врядування” (ПРАВО-Поліція), який реалізовується Міністерством внутрішніх справ у взаємодії з Управлінням Організації Об’єднаних Націй з обслуговування проектів в Україні та Консультативною місією Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки в Україні.

- Розроблення проекту Закону України “Про мирні зібрання”.

- Подальше запровадження методології Європолу з оцінки загроз тяжких злочинів та організованої злочинності (SOCTA) в діяльності правоохоронних органів з метою посилення протидії організованій злочинності, виявлення, розслідування, припинення та запобігання правопорушенням, учиненим учасниками організованих груп і злочинних організацій.

- Придбання для Національної гвардії України 60 спеціальних автомобілів (мікроавтобусів) для патрулювання, 630 одиниць озброєння та 2,6 млн. штук боєприпасів.

- Збільшення кількості груп реагування патрульної поліції, які щозміни заступають на чергування, з 850 до 1181 з метою забезпечення своєчасного реагування на заяви й повідомлення про вчиненні правопорушення та інші події.

- Впровадження новітніх методів документування кіберзлочинів та імплементації Конвенції про кіберзлочинність: збереження провайдерами

інформації, обмін деперсоніфікованими даними, ідентифікація кіберзлочинців та місць їх перебування, отримання поліцією мережевого трафіку “NETFLOW”, введення додаткового інструментарію для поліції, як “припис”.

Ціль 13.5. Українці захищені надійним кордоном та задоволені сервісом при його перетині

З метою визначення рівня задоволеності людей сервісами при перетині кордону, вивчення громадської думки про діяльність органів та підрозділів охорони кордону у грудні 2019 року опитано 1 тис. громадян, які слідували через пункти пропуску.

За результатами опитувань встановлено, що:

- 92,2 % опитаних задоволені виконанням прикордонниками відомчих стандартів культури прикордонного контролю в більшості пунктів пропуску;
- у середньому 81 % опитаних перетинають державний кордон систематично (один раз на тиждень або щодня).

Вивчення громадської думки здійснюється також в рамках загальнонаціонального дослідження, яке проводить Фонд “Демократичні ініціативи” ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Українського центру економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова.

Під час дослідження з 13 по 18 грудня 2019 року, в усіх регіонах України, за винятком тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей, було опитано 2 тис. 17 респондентів віком від 18 років. Громадян, які довіряють прикордонному відомству – на 28 % більше за тих, котрі не довіряють.

Підписано міжурядову угоду між Україною і Францією щодо офіційної підтримки у посиленні системи морської охорони та безпеки кордонів, за якою планується будівництво 20 сучасних патрульних катерів для нарощення спроможностей Морської охорони Держприкордонслужби та підвищення ефективності охорони річкової та морської ділянок державного кордону та захисту національних інтересів в територіальному морі України та її виключній (морській) економічній зоні.

Наприкінці 2019 року корабельно-катерний склад підрозділів Морської охорони Держприкордонслужби поповнили два нові спеціалізовані малі катери (типу “Бриг N730M”) для відділів спеціальних дій.

Затверджено план заходів на 2020–2022 роки щодо реалізації Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1409). Головною метою

зазначеної Стратегії є інтеграція до єдиного європейського та світового безпекового простору, а також впровадження європейських принципів інтегрованого управління кордонами, вдосконалення міжнародного, прикордонного та міжвідомчого співробітництва та механізмів співпраці між його суб'єктами.

У межах реалізації Плану заходів з інженерно-технічного облаштування українсько-російського державного кордону, територій, прилеглих до району проведення операції Об'єднаних сил та Автономної Республіки Крим у 2019 році облаштовано 60,5 км протитранспортних ровів, 67,3 км рокадних доріг, 3,7 км загороджувального паркану, 21,7 км загородження із спіралі “Єгоза”, 34 переходи дороги через яри.

У рамках інвестиційного проекту “Єдина система авіаційної безпеки та цивільного захисту МВС України” 3 січня 2020 року Держприкордонслужба отримала два нових вертольоти H125.

Довідково: у 2019 році органами Держприкордонслужби складено 4358 протоколів про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. 204-1 КУпАП “Незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України”, що у 7 разів менше ніж у 2018 році (30 440 протоколів), у тому числі за незаконне перетинання (спробу) державного кордону затримано 1 тис. 350 нелегальних мігрантів (2018 рік – 1 тис. 203 осіб).

З метою забезпечення населення України якісними та доступними адміністративними послугами у сферах міграції ДМС забезпечено усі 24 територіальні органи та всі 580 територіальних підрозділів 2 тис. 242 робочими станціями, з комплектами обладнання для оформлення документів та взяття біометричних даних, і захищеними каналами зв'язку.

Територіальними органами ДМС забезпечено функціонування 54 мобільних автоматизованих робочих станцій в захисному кейсі для оформлення документів та взяття біометричних даних особам з обмеженими можливостями.

У 2019 році до Єдиного державного демографічного реєстру підключено 55 Центрів надання адміністративних послуг та їх територіальних підрозділів.

Довідково: всього до Єдиного державного демографічного реєстру ДМС підключено 189 ЦНАПів та їх територіальних підрозділів, в яких установлено 382 робочі станції для оформлення біометричних паспортів громадянина України, у тому числі 23 ЦНАПи в сільській місцевості.

ДМС спільно з Київською міською державною адміністрацією забезпечено оформлення з січня 2020 року посвідок на тимчасове проживання для іноземців та осіб без громадянства у ЦНАП м. Києва.

Подальші заплановані дії

- Підвищення рівня прикордонної безпеки шляхом запровадження системи технічно-інтелектуального захисту кордону.
- Оптимізація регіональних управлінь Держприкордонслужби, перехід на трирівневу систему управління.
- Нарощення можливостей відомчої авіації та морської охорони.
- Вдосконалення висвітлення надводної обстановки.
- Демаркація українсько-білоруської ділянки державного кордону стосовно визначення місць та встановлення прикордонних знаків.
- Запровадження пілотного проекту “Е-черга” в міжнародному пункті пропуску для автомобільного сполучення “Краківець” з метою створення комфортних умов для учасників міжнародного автомобільного руху для завчасного бронювання місця в черзі через Інтернет-сайт або мобільний додаток.

14. Міністерство цифрової трансформації

Ціль 14.1. Українцям доступні всі публічні послуги онлайн

Збільшено кількість послуг, що надаються онлайн та розширено функціонал окремих сервісів:

➤ комплексна послуга “єМалятко” – спрямована на отримання 10 послуг, пов’язаних з народженням дитини за одною заявою. Це дозволить отримати послуги одразу ж в пологовому будинку, в ЦНАП, чи в органі державної реєстрації актів цивільного стану. В результаті, зменшується кількість візитів батьків до державних установ з 10 до 1 (у разі подання заяви в пологовому будинку – з 10 до 0), а також кількість необхідних для отримання послуг документів з 37 до 1 завдяки впровадженню електронної взаємодії між державними та місцевими інформаційними системами. На даний час послуга вже доступна в тестовому режимі у містах Харків, Луцьк, Кривий Ріг та Вінниця;

➤ електронний кабінет забудовника, через який громадяни можуть отримати 9 онлайн-послуг у будівельній сфері, які покривають 85 % усього будівництва в Україні (<https://e-dabi.gov.ua>). Реалізація цього проекту дозволила надавати послуги в автоматичному режимі (без участі чиновників) та зменшити до 0 % кількість відмов на паперові запити щодо надання послуг. Е-кабінет не лише дозволяє спростити взаємодію з регулятором та ефективніше обробляти дані, а й мінімізувати корупційні ризики. З 13 грудня 2019 р. кабінетом успішно скористалися понад 650 разів: 451 об’єкт будується, 205 об’єктів введено в експлуатацію;

➤ транспортний портал електронних послуг, на якому доступно 2 онлайн-послуги з отримання дозволів на перевезення та 6 онлайн-послуг з ліцензування автоперевезень (<https://e-transport.gov.ua>). Запуск порталу дозволив громадянам здійснювати онлайн-подачу та сплату заявок, швидко перевірку документів, значно пришвидшити процедури. Зменшилась паперова тяганина та кількість часу, витраченого на отримання транспортних послуг, знизилась корупційна складова послуги;

➤ мобільний застосунок “Дія”, через який для громадянина доступно 2 онлайн-послуги: електронне посвідчення водія, електронне свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу. Він дозволив громадянам отримати зі смартфонів доступ до цифрового посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, якими вони можуть користуватися у повсякденному житті. Верифікація документів співробітниками поліції відбуватиметься за допомогою QR-коду через смартфони або спеціальні гаджети. З моменту запуску (6 лютого 2020 р.) понад 1,1 млн. користувачів завантажили мобільний застосунок;

➤ електронний кабінет водія, в якому стали доступні онлайн-послуги:

- верифікація водійських прав в реєстрі;
- верифікація свідоцтва про транспортний засіб;

- заміна посвідчення водія;
- запис в електронну чергу до сервісних центрів МВС;
- отримання повної інформації про адміністративні порушення та сплата штрафів за них;
- отримання інформації про участь транспортного засобу в дорожньо-транспортній пригоді;
- отримання безкоштовного і платного витягу з Єдиного державного реєстру МВС по VIN-коду транспортного засобу;
- перевірка обтяжень транспортного засобу.

За допомогою електронного кабінету водія громадяни зможуть актуалізувати дані в реєстрі, що дозволить швидше виправляти помилки. Також можна визначити іншу особу як належного користувача автомобіля. Це означає, що належний користувач буде нести відповідальність за порушення правил дорожнього руху коли керуватиме автомобілем власника, і це буде зафіксовано системою автоматичної фото-відео фіксації порушень.

Додатково 15 листопада 2019 р. прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 946 “Про внесення змін до Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами”, якою передбачено розширення функціональних можливостей “Електронного кабінету водія”, зокрема передбачено можливість замовлення ще 4 послуг:

- обмін посвідчення водія, виданого особі вперше, після закінчення строку його дії (два роки);
- обмін посвідчення водія в разі непридатності його для подальшого використання;
- обмін посвідчення водія в разі зміни персональних даних власника;
- отримання посвідчення водія замість втраченого або викраденого.

Для забезпечення електронної взаємодії між національними реєстрами, реєстрами органів місцевого самоврядування, а також іншими електронними інформаційними ресурсами:

➤ офіційно введено у промислову експлуатацію систему “Трембіта”, яка дозволяє інформаційним ресурсам державних органів безпечно обмінюватись електронними повідомленнями між собою. Саме за допомогою “Трембіти” можливе впровадження зручних електронних послуг. Система “Трембіта” отримала атестат відповідності комплексної системи захисту інформації, таким чином система відповідає всім вимогам до захисту інформації, й обмін даними є безпечним та захищеним. На даний час вже 47 державних органів підписали угоди щодо підключення до “Трембіти”. Дані про використання “Трембіти” українськими державними органами у промисловому середовищі:

- понад 300 000 – кількість обмінів даними (транзакцій), здійснених через систему “Трембіта”;
- 14 державних реєстрів підключено до “Трембіти”;
- 16 взаємодій побудовано між органами влади;
- 17 веб-сервісів опубліковано для взаємодії між реєстрами державних органів;

➤ проведено аудит інформаційних ресурсів (202 органи державної влади та місцевого самоврядування пройшли аудит) та обстеження 1141 IT-системи. На даний час проводиться аналіз зібраних даних, до якого залучено проект міжнародно-технічної допомоги “Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах”. Зокрема, вже виявлено дублювання даних в реєстрах про юридичну особу, про фізичну особу, адресних даних, даних про паспорти.

З метою запровадження безпечних, надійних та доступних способів електронної ідентифікації реалізовано пілотний проект з Приватбанком “SMART ID” – електронна ідентифікація за електронним підписом. Реалізація “SMART ID” дозволяє отримати електронний підпис менше ніж за хвилину, частина ключа електронного підпису зберігається у хмарі, інша – на смартфоні в додатку.

ID-картка із кваліфікованим електронним підписом – запис кваліфікованого електронного підпису при оформленні ID-картки. Протягом 3 років ID картки видавались без кваліфікованого електронного підпису, тобто 4 млн. ID карток виконують лише функцію паспорту. Завершено технічну реалізацію, отримано атестат відповідності на комплексну систему захисту інформації та проведено навчання техпідрозділів ДМС для видачі ID-картки із кваліфікованим електронним підписом. Таким чином, громадяни зможуть використовувати ID картку для підписання документів.

З метою запровадження системи моніторингу та оцінювання якості надання публічних послуг побудовано онлайн-систему моніторингу якості надання адміністративних послуг на платформі diia.gov.ua. Онлайн-система забезпечуватиме моніторинг з надання послуг та оцінку з метою реагування на проблемні питання, що виникатимуть в процесі отримання. Також, технічне завдання системи передбачає наявність оцінки задоволеності від отримання послуги. Розроблено інструмент, що передбачає опитування клієнта за певним алгоритмом. На даний час 123 центри надання адміністративних послуг приєдналися до онлайн-системи.

Впроваджено інформаційну кампанію, спрямовану на підвищення обізнаності суспільства про доступні публічні послуги – розроблено бренд “Дія”, мета якого – змінити ставлення українців до держави і якості її сервісів. “Дія” – це і мобільний застосунок, і портал, які об’єднують у єдиному електронному вікні всі послуги, що надає держава громадянам і бізнесу. Таким чином, для громадянина “Дія” зможе максимально спростити і прискорити будь-яку взаємодію людини з державою,

зробивши максимум процесів електронними та автоматичними. На даний час згадки в засобах масової інформації “Дія” та “Держава в смартфоні” майже 1 млн. разів.

Здійснено заходи щодо розвитку відкритих даних:

➤ Єдиний державний веб-портал відкритих даних отримав атестат відповідності комплексної системи захисту інформації. Таким чином, дані, які оприлюднено у форматі відкритих даних, надійно захищені, а вимоги законодавства щодо захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах повністю виконані;

➤ реєстр Державної архітектурно-будівельної інспекції опубліковано у форматі відкритих даних. Це дозволяє забезпечити повну прозорість процесу будівництва та публічний антикорупційний контроль, а також використовувати ці дані для створення та розвитку наявних сучасних громадських та комерційних сервісів, зокрема таких як: Monitor.Estate, Nora або Мапа реновації;

➤ оновлено набір даних в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. В результаті реєстр опубліковано у коректному машиночитаному форматі, а обсяг даних, які містяться в ньому, збільшено в 4 рази;

➤ оприлюднено розклад судових засідань у форматі відкритих даних. Відтепер фізичні та юридичні особи зможуть дізнаватися про судові засідання в яких вони приймають участь;

➤ опубліковано реєстр боржників. В реєстрі на даний момент знаходиться понад 1,7 млн. українців. Відсутність інформації про включення до реєстру могла призвести до незручних ситуацій, зокрема, при перетині державного кордону, відкритті нових рахунків в банках, наданні нотаріальних послуг, а також при відчуженні майна. Тепер перевірити свою наявність в реєстрі стало можливо зручним способом.

Подальші заплановані дії

• Удосконалення порталу та застосунку “Дія”:

- запровадження механізму для підтримки якісного та безпечного функціонування мобільного застосунку “Дія”;
- створення механізмів для постійного збільшення кількості послуг на порталі “Дія”;
- розроблення та впровадження модулів та підсистем порталу “Дія” (зокрема, електронного кабінету користувача);
- координація поетапного переведення надання електронних послуг на порталі “Дія”;
- запровадження системи підтримки надання е-послуг.

• Розвиток та збільшення можливостей послуги “Електронний кабінет водія”:

- спрощення процедури надання послуг з перереєстрації транспортного засобу шляхом запровадження можливості оформлення договору купівлі-продажу в електронному вигляді без особистої присутності продавця або покупця в територіальному сервісному центрі МВС;

- спрощення процедури надання послуги з перереєстрації переобладнаного транспортного засобу шляхом автоматичного внесення інформації стосовно виданих документів про погодження переобладнання транспортного засобу в Єдиному державному реєстрі МВС.

- **Розвиток спроможностей центрів надання адміністративних послуг:**

- наповнення та упорядкування реєстру адміністративних послуг;
- перегляд моделі фінансування діяльності центрів надання адміністративних послуг;

- збільшення кількості послуг, які надаються в центрах надання адміністративних послуг;

- проведення інтеграції підсистеми моніторингу з інформаційними ресурсами центрів надання адміністративних послуг та суб'єктів надання публічних послуг;

- внесення законодавчих змін для трансформації центрів надання адміністративних послуг та формування єдиної об'єднаної мережі "Центри Дії".

- **Забезпечення електронної взаємодії між реєстрами:**

- розроблення та супроводження у Верховній Раді законопроекту "Про публічні електронні реєстри";

- проведення верифікації даних в реєстрах;

- розроблення плану оптимізації державних реєстрів;

- підключення електронних інформаційних ресурсів до "Трембіти".

- **Покращення якості надання публічних послуг:**

- визначення пов'язаних послуг та об'єднання за життєвими ситуаціями;

- оптимізація кількості документів, що подаються для надання послуг, і термінів надання послуг відповідно до мети послуги та цілі подачі документів;

- розроблення комунікаційної стратегії та плану заходів;

- розроблення інформаційних продуктів щодо доступності публічних послуг;

- визначення пріоритетних послуг для переведення в онлайн;

- переведення публічних послуг в електронну форму;

- розроблення нормативного регулювання для фінансування переведення послуг в електронну форму;

- приведення законодавчого регулювання у сфері електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг у відповідність до законодавства ЄС (eIDAS);

- запровадження контролю за якістю надання публічних послуг;

- впровадження експериментального проекту з видачі електронних паспортів громадянина України та для виїзду за кордон;

- введення екстериторіального принципу оформлення паспорту громадянина України (у будь-якому центрі).

Ціль 14.2. Українці можуть користуватися високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах

Досліджено характеристики підключення та реальний стан покриття Інтернетом:

➤ проведено масштабне дослідження, опитано заклади соціальної інфраструктури щодо доступності та наявності широкосмугового доступу до Інтернету в мережах об'єктів соціальної інфраструктури та об'єктів, що надають публічні сервіси та послуги. Проводиться аналіз рівня забезпечення Інтернетом зазначених мереж;

➤ в тестовому режимі запущено портал <https://broadband.gov.ua>, який надає змогу усім громадянам та представникам закладів соціальної інфраструктури перевірити характеристики Інтернет-підключення та залишити зворотній зв'язок про якість Інтернету. Мінцифри отримує достовірну інформацію про реальне покриття і зможе на її основі приймати відповідні рішення, а користувачі Інтернету – покращити якість доступу у своєму регіоні. Оператори, у свою чергу, отримують дані для розширення та вдосконалення своїх мереж. Портал є прототипом майбутньої мапи покриття та проникнення широкосмугового доступу до Інтернету в Україні.

Внесено зміни до Державних будівельних норм стосовно будівництва житлових будинків з метою запобігання припинення надання послуг з доступу до Інтернету у житлових будинках. Даними змінами надано можливість операторам та провайдерам забезпечувати громадян доступом до широкосмугового доступу до Інтернету шляхом встановлення нового обладнання та модернізації вже існуючих мереж у житлових будинках.

Розроблено та реалізуються умови для розвитку мобільного широкосмугового доступу до Інтернету (розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1272):

➤ Антимонопольним комітетом надано мобільним операторам дозвіл на проведення рефармінгу радіочастот у діапазоні 900 МГц;

➤ операторами мобільного зв'язку подано заявки на проведення рефармінгу частотного ресурсу в діапазоні 900 МГц;

➤ внесено зміни до “Плану використання радіочастотного ресурсу України” в частині припинення використання радіотехнології CDMA і розгортання на цих частотах технології LTE;

➤ утворено робочу групу з метою визначення коефіцієнту придатності радіочастотного ресурсу, який має враховувати ступінь ураженості радіочастотного

ресурсу радіозавадами, територіальні та технологічні обмеження з боку спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу;

➤ прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 30 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2006 р. № 200”, метою якої є стимулювання мобільних операторів щодо впровадження технології LTE, щоб українці могли користуватися високошвидкісним інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах;

➤ запропоновано зміни до плану заходів щодо вивільнення смуг радіочастот у діапазонах 694-790 МГц, 790-862 МГц від радіоелектронних засобів радіомовної служби (телебачення) для можливості впровадження радіотехнології LTE.

Подальші заплановані дії

• Розвиток покриття мобільним Інтернетом, зокрема:

- узгодження з операторами мобільного зв'язку термінів та черговості територій покриття технологією LTE;
- видання мобільним операторам технологічно нейтральних ліцензій 900 МГц;
- розроблення плану заходів з метою вивільнення діапазонів радіочастот 700 МГц, 800 МГц, 900 МГц від спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу відповідно до стандартів НАТО з метою їх придатності для використання загальними користувачами радіочастотного ресурсу;
- розроблення законопроекту про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення мораторію на індексацію ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для виду радіозв'язку “стільниковий радіозв'язок” на строк 48 місяців; застосування під час визначення розміру рентної плати за користування радіочастотним ресурсом коефіцієнта придатності радіочастотного ресурсу.

• Розвиток покриття фіксованим Інтернетом:

- збір статистики покриття і проникнення широкосмугового доступу до Інтернету;
- створення механізмів регулярного збору статистики по широкосмуговому доступу до Інтернету;
- визначення стану підключення і узгодження механізмів забезпечення широкосмугового доступу до Інтернету для закладів соціальної інфраструктури;
- підключення 90 % шкіл до фіксованого широкосмугового доступу до Інтернету;
- розроблення повної карти покриття широкосмуговим доступом до Інтернету в Україні;
- розроблення Національного плану широкосмугового доступу до Інтернету.

Ціль 14.3. Українець, який хоче мати цифрові навички, може їх вільно набути

Проведено перше в Україні дослідження з цифрової грамотності українців.

Загальнонаціональне опитування з цифрової грамотності населення передбачало реалізацію 5 основних компонентів: фокусована групова дискусія, опитування населення України, опитування населення з вадами слуху, опитування молоді, опитування населення окупованих територій Донецької та Луганської областей. За основу визначення рівня володіння цифровими навичками було взято методологію, що використовується Європейською комісією для обрахунку Індексу цифрової економіки та суспільства. Перші результати:

- 37,9 % українців у віці 18–70 років мають цифрові навички на рівні нижче базового, ще 15,1 % взагалі не володіють ними. Таким чином, 53 % населення України за методологією оцінки цифрових навичок, яка застосовується Європейською комісією, знаходяться нижче позначки “базовий рівень”;

- українці зацікавлені в навчанні цифровим навичкам: 47 % українців у віці 18–70 років говорять про актуальність для них навчання цифровим навичкам: 61,4 % – молоді у віці 18–29 років, 67,5 % – дітей середнього та старшого шкільного віку (10–17 років), 65 % – осіб з вадами слуху.

Результати дослідження включають також інформацію щодо: карти цифрових навичок України, проведеного часу українцями в Інтернеті, кількості українців, які стали жертвами шахрайських дій в Інтернеті і яких саме дій, актуальності навчання цифровим навичкам в двох портретах – сільської та міської місцевості, чотирьох портретах українців (відсутні навички, навички нижче базового, базовий та вище базового) у розрізі місцевості, статусу зайнятості, регіону, рівня освіти. Також дослідження включає портрети та дані щодо конкретних навичок, контактування з державними органами через Інтернет, інформацію щодо доступу в Інтернет та кількість техніки.

Повні результати дослідження можна переглянути на сайті osvita.diia.gov.ua.

Також проведені перші в Україні хакатони з питань зручного формату навчання цифровій грамотності для людей старшого віку та хакатони з питань цифрової грамотності батьків очима дітей за допомогою ПРООН в Україні.

Створено первинну концепцію та план запуску проекту цифрової освіти населення, що має дві складові: онлайн – запущена освітня платформа osvita.diia.gov.ua та оффлайн.

Створена програма та записані наступні курси у формі освітніх серіалів:

- базовий курс з цифрової грамотності, мета якого навчитися впевнено користуватися смартфоном, комп'ютером і планшетом: вміти знайти відповідь

на будь-яке запитання, швидко та безкоштовно надіслати листа чи обмінятися фото з близькими, не стати жертвою інтернет-шахрайства, ділитися своїми новинами онлайн і читати новини друзів;

- курс з цифрової грамотності для вчителів, мета якого ефективніше організовувати заходи, зберігати та створювати файли, автоматично оцінювати завдання учнів, результативно організовувати роботи в групах, навчитися застосовувати онлайн-інструменти, щоб навчальний процес став більш захопливим і ефективним;

- курс з онлайн-безпеки для батьків, мета якого дізнатися, як уберегти дітей онлайн від шкідливих матеріалів, кібербулінгу, суїцидальних Інтернет-спілок, сексуального насильства.

Доступ до освітніх серіалів є абсолютно безкоштовним для всіх громадян.

Кожен, хто успішно здасть фінальне тестування, отримає електронний сертифікат, яким можна поділитися у соціальних мережах в якості свого досягнення або використати під час працевлаштування.

При цьому були залучені експерти, селебріті та міжнародні компанії, що надавали контент (Google, CFC Consulting, Microsoft, Академія ДТЕК, CISCO та ін.).

Підписано меморандум з Українською бібліотечною асоціацією щодо співпраці з 6000 комп'ютеризованих бібліотек.

Створена первинна партнерська база для розміщення перших хабів, що включає в себе бібліотеки, ЦНАПи, школи та університети.

Запланований старт промо-кампанії з метою збільшення вмотивованості населення до навчання цифровій грамотності.

Подальші заплановані дії

- Вирівнювання диспропорції між міською та сільською місцевістю у доступі до телекомунікаційних послуг.
- Запровадження стандартів якості для надання телекомунікаційних послуг.
- Створення умов для доступу до цифрових гаджетів.
- Здійснення підготовки персоналу, який працюватиме з населенням в офлайн та надаватиме онлайн-підтримку.
- Адаптація освітньої політики під стратегію діджиталізації.
- Створення повної екосистеми з реалізації політики цифрової освіти - онлайн-платформа з доступними курсами цифрової грамотності в 5 різних категоріях, що завжди будуть доступними (безкоштовними) для українців.
- Погодження продуктової лінійки освітніх програм 2020, розроблення та впровадження плану щодо створення та зйомки освітніх серіалів (мінімум 12 освітніх серіалів щорічно).
- Створення великої власної, партнерської та волонтерської мережі:

- відкриття перших власних та партнерських хабів (загальна кількість за рік – 1000);
- організація офлайн-навчання за допомогою мережі партнерів та волонтерів, створення осередків.
- Забезпечення інформаційної підтримки політики з формування цифрових навичок населення.
- Проведення першої масштабної інформаційної кампанії із залученням національного та регіонального телебачення.
- Проведення тижня цифрової грамотності.
- Проведення регіональних форумів з цифрової грамотності.

15. Міністерство оборони

Ціль 15.1. Українець є більш захищеним від воєнних загроз через нову оборонну політику

Розпочато формування засад нової воєнної політики шляхом розроблення проектів Стратегії воєнної безпеки України, Стратегічного оборонного бюлетеня України.

Триває визначення формату та орієнтовного змісту стратегії міжнародного оборонного співробітництва.

Здійснюється удосконалення процедур оборонного планування, запровадження оборонного менеджменту, заснованого на сучасних бізнес-практиках управління ресурсами, завершено проведення оборонного огляду, сформовано Звіт про його результати, який схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України та надано на розгляд і затвердження до Ради національної безпеки і оборони України.

Відбувається вдосконалення нормативно-правової бази, що передбачає запровадження ефективної системи керівництва силами оборони, зокрема видано спільні директиви Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України щодо трансформації органів військового управління Збройних Сил України.

Підготовлено пропозиції щодо формату, порядку розроблення та затвердження нового програмного документу з питань розвитку Збройних Сил України на період до 2025 року.

Підготовлено пропозиції і матеріали до проекту Закону України щодо внесення змін до Закону України “Про національну безпеку України”, які опрацьовуються створеною спільною робочою групою Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Проведено Комплексне тренування системи управління державою під час переведення на функціонування в умовах особливого періоду із залученням 14 міністерств і відомств, 10 органів управління сектору безпеки і оборони, 10 органів військового управління та 24 обласних військових комісаріатів Збройних Сил України. За підсумками прийнято рекомендації щодо удосконалення алгоритму взаємодії органів влади в умовах особливого періоду.

З метою введення в дію плану оборони України, розроблено проект Указу Президента України “Про структуру плану оборони України”, який схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України та направлено Президентіві України.

В рамках впровадження технічних та адміністративних стандартів НАТО триває визначення основних адміністративних і господарчих процесів Міністерства оборони, Генерального штабу Збройних Сил України та напрямів військової діяльності Збройних Сил України, які потребують переведення на стандарти НАТО,

здійснюється формування переліку відповідних технічних та адміністративних стандартів НАТО.

Подальші заплановані дії

- У рамках формування засад нової воєнної політики забезпечення затвердження Стратегії воєнної безпеки України.

- Запровадження ефективної системи керівництва силами оборони, практична реалізація заходів трансформації органів військового управління Збройних Сил України.

- Розроблення та введення в дію плану оборони України та Стратегічного замислу застосування Збройних Сил України.

- Удосконалення процедур оборонного планування, запровадження оборонного менеджменту, заснованого на сучасних бізнес-практиках управління ресурсами та забезпечення розроблення:

- Стратегічного оборонного бюлетеня України;

- нового комплексу програмних документів з питань розвитку Збройних Сил України на період до 2025 року, стратегій розвитку видів (родів військ, сил) Збройних Сил України.

- Ухвалення переліку відповідних технічних та адміністративних стандартів НАТО, організація вивчення і засвоєння персоналом органів військового управління та особовим складом Збройних Сил України визначених стандартів НАТО. У подальшому – запровадження визначених технічних та адміністративних стандартів НАТО у окремих військових частинах Збройних Сил України (5–10 % від загального складу військових частин).

Ціль 15.2. Сили оборони України досягли нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО

З метою забезпечення програмного розвитку Збройних Сил України підготовлено інформацію для розроблення нового комплексу програмних документів з питань розвитку Збройних Сил України на період до 2025 року. Визначено пріоритети розвитку озброєння та військової техніки, окреслено головні перспективи розвитку озброєння та військової техніки для досягнення нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО.

В межах виділеного фінансового ресурсу протягом 2019 року до військ (сил) Збройних Сил України поставлено 7436 од. нового і модернізованого ОВТ та виробів спеціального призначення (у 2018 році – 6764 од.), а саме:

- 162 од. переносних ракетних комплексів (“Стугна”, “Корсар”);

- 24 од. самохідних гаубиць (2С1 “Гвоздика”);
- 451 од. мінометів (82 мм, 60 мм);
- 42 од. бронетанкового озброєння (БТР-4, БТР-3, БТР-70Ді, БМП-1, “ONCILLA”);
- 806 од. автомобільної техніки (КрАЗ, МАЗ, Козак, Варта);
- 64 од. безпілотних авіаційних комплексів (Фурія, Лелека, PD-1);
- 22 од. літаків (МіГ-29, Су-27) і вертольотів (Мі-8, Мі-2);
- 18 од. радіолокаційних станцій;
- 5 од. бойових катерів (Island, МБАК, “Кентавр”);
- 23 од. станцій РЕБ (“Нота”, “Буковель”, Р-330TRC, “Мандат”);
- 635 од. засобів зв’язку.

Укладено контракти на постачання:

- 10 ПТРК “Javelin” і ракет до них;
- по 100 ПТРК “Корсар”, “Стугна” та ракет до них;
- 2 станцій артилерійської розвідки “Зоопарк”;
- 50 броньованих автомобілів “Козак-2”;
- 37 БМП-1;
- модернізованого літака Су-27;
- 10 станцій РЕБ і радіотехнічної розвідки (3 од. Р-330 УМ зі складу комплексу “Мандат” та 5 од. станцій “Нота”, 2 од. станцій “Діаграма”).

Ведеться робота з організації виробництва боєприпасів та будівництва цехів спеціального призначення (будуються 3 цехи).

Відремонтовано (модернізовано) – 59 одиниць верстатного обладнання.

Поставлено ракет та боєприпасів:

- 300-мм реактивних снарядів Р624 “Вільха” (перша партія) – 48 шт.;
- 152-мм осколково-фугасний снаряд до гармат “Гіацинт” – 2160 шт.;
- стартові порохові заряди до 73 мм СПГ-9:
 - до ОГ-9 – 42 000 шт.;
 - до ПГ-9 – 60 000 шт.;
- підризки ГО-2 – 41 000 шт.

На підприємствах вітчизняного оборонно-промислового комплексу відремонтовано 507 од. озброєння та військової техніки:

- Літак Іл-76 – 1 од.;
- бронетанкова техніка – 458 од.;
- ракетно-артилерійське озброєння – 48 од.

У 2019 році прийняті на озброєння та постачання 55 зразків озброєння та військової техніки, основними з яких є модернізований ЗРК “Оса-АКМ”, безпілотний авіаційний комплекс “Spectator-M1”, патрульні катери “Island”, пошуково-рятувальне судно “Олександр Охріменко”, радіолокаційний комплекс

розвідки вогневих позицій “Зоопарк”, бронетранспортери БТР-80Т, “ONCILLA”, БТР-60ПБ-Т та БТР-60МК, зенітна самохідна установка ЗСУ-23-4М-А1, 30 мм гранатомет КБА-117, бригадні і батальйонні командно-штабні машини зв’язку, парашутні системи AD-95, T-11, Intruder та інші.

За підсумками оборонного огляду розроблено візію Генерального штабу Збройних Сил України щодо розвитку Збройних Сил України на найближчі 10 років.

Прийнято відповідні нормативно-правові акти щодо введення в дію настанов та стандартів з підготовки і застосування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України:

- наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Стратегії розвитку Сил спеціальних операцій Збройних Сил України на період до 2035 року” від 12 грудня 2019 р. № 466дск;
- наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Про розподіл повноважень між командуваннями Сил спеціальних операцій Збройних Сил України і Повітряних Сил Збройних Сил України щодо набуття спроможностей повітряним компонентом Сил спеціальних операцій Збройних Сил України” від 23 грудня 2019 р. № 483дск.

Підготовлено близько 1100 військовослужбовців ССПО Збройних Сил України, у тому числі за кордоном більше 100 військовослужбовців.

Оснащено та підготовлено Тактичну групу ССПО Збройних Сил України для дій у складі сил реагування НАТО, її включено до Спільного фонду оперативних сил та можливостей НАТО. За підсумками оцінювання на міжнародних навчаннях “Flaming Sword-19” тактична група ССПО Збройних Сил України готова до дій у складі сил реагування НАТО (NRF).

Міністерство оборони набуло спроможностей щодо здійснення прямих закупівель озброєння і військової техніки за імпортом, що дозволяє поступово здійснювати постачання до Збройних Сил України вискоєфективного новітнього озброєння, у тому числі іноземного виробництва.

У 2019 році в Міністерстві оборони вперше практично реалізовано прямі міжнародні угоди щодо закупівлі та постачання за імпортом зразків озброєння і військової техніки, а також комплектуючих до них, що не виробляються в Україні, зокрема:

- катерів класу “Island” та протитанкових комплексів “Javelin”;
- гусеничних стрічок до бойових машин піхоти (БМП) та бойових модулів до спеціальних броньованих автомобілів.

Здійснено запровадження нової методології з розвитку критичних технологій. Прийнято акт Уряду стосовно розвитку критичних технологій у сфері виробництва озброєння та військової техніки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1358). Зазначеним актом унормовано питання щодо:

- формування науково-обґрунтованих основ щодо системного підходу до формування напрямів розвитку критичних технологій;
- створення Фонду розвитку базових і критичних технологій та підтримки інновацій в ОПК;
- підготовки положень щодо системи оцінювання розвитку критичних технологій на всіх етапах;
- формування методології з визначення напрямів розвитку критичних технологій на основі об'єктно-орієнтованого підходу та практичної спрямованості;
- формування переліку критичних технологій, що ґрунтується на об'єктно-орієнтованому підході.

Визначено джерела фінансування розвитку базових і критичних технологій та підтримки інновацій в ОПК, а також окреслено для наукових та науково-виробничих підприємств і організацій України головні напрями розвитку критичних технологій, необхідних для досягнення нових визначених спроможностей сил оборони України, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО, у частині розвитку озброєння та військової техніки.

Подальші заплановані дії

- Розроблення і закупівля озброєння у 2020 році на підставі визначених Генеральним штабом Збройних Сил України потреб та пріоритетів з нарощування спроможностей.
- Пріоритетне спрямування ресурсів на розвиток ракетно-артилерійського озброєння і бронетанкової техніки, відповідно до основних показників державного оборонного замовлення.
- Залучення підприємств вітчизняного оборонно-промислового комплексу усіх форм власності до виконання 89,8 % заходів державного оборонного замовлення. Реалізація інших заходів державного оборонного замовлення – за рахунок закупівель за імпортом.

Ціль 15.3. Українці мають реальні інструменти цивільного контролю над силами оборони

В рамках співробітництва Міністерства оборони та Координатора проектів ОБСЄ в Україні у 2019 році організовано і забезпечено реалізацію проекту “Посилення демократичного контролю над Збройними Силами України”. Головною метою проекту (програми) є розбудова спроможностей українських органів військового управління щодо підготовки військового персоналу (старшого офіцерського складу) з питань демократичного контролю над збройними силами.

З метою популяризації принципів демократичного цивільного контролю здійснюється розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства оборони відповідної інформації.

З метою вдосконалення системи захисту прав військовослужбовців та членів їх сімей практично налагоджено ефективну взаємодію з комітетами Верховної Ради України. До складу робочої групи з напрацювання законодавчих ініціатив щодо соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, яка створена у Комітеті Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, включено представників Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України.

Робочою групою опрацьовується проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, яким урегульовуються питання щодо надання військовослужбовцям відпусток в особливий період (в тому числі відпусток на навчання та відпусток учасникам бойових дій), запровадження норми стосовно надання військовослужбовцям права, за їх бажанням, замінювати частину щорічної основної відпустки грошовою компенсацією, визначення мінімального розміру посадового окладу та окладу за військовим званням залежно від прожиткового мінімуму, уточнення окремих питань реалізації права військовослужбовців на забезпечення житлом тощо.

Організовано системне інформування особового складу та громадськості про соціальні програми у Збройних Силах України, гарантії соціального і правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей, які закріплені в Конституції та законах України.

З метою реалізації демократичного контролю над Збройними Силами України створено робочу групу з питань інформування військовослужбовців Збройних Сил України щодо їх прав, пільг і соціальних гарантій. До складу зазначеної групи включено представників апарату Міноборони, структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України, Національного університету оборони України ім. Івана Черняховського, Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України та громадських організацій “Ліга офіцерів” і “Майбуття”.

Подальші заплановані дії

- Опрацювання питання щодо можливості продовження реалізації у 2020 році відповідного спільного проекту Міністерства оборони та Координатора проектів ОБСЄ в Україні з питань посилення демократичного контролю над Збройними Силами України.

Ціль 15.4. Військовослужбовець має можливості професійного зростання та особливого соціального захисту

Розпочато розроблення проекту нової Концепції військової кадрової політики у Збройних Силах України на період до 2025 року, спрямованої на запровадження у Збройних Силах України інтегрованої військової кадрової політики, що у комплексі визначатиме керівні принципи управління персоналом, кар'єрного зростання, освіти, професійної підготовки і соціального захисту військовослужбовців. Проводиться прогнозування ризиків переходу до управління кар'єрою за військовими званнями осіб офіцерського складу та осіб рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом.

Затверджено Статут проекту “Розвиток системи військової освіти та підготовки військових фахівців” та Календарний план-проект.

Впроваджено в освітній процес сучасні інформаційні, інформаційно-комунікаційні та особистісно-орієнтовані педагогічні методики і технології дистанційного навчання відповідно до стандартів НАТО. Зміст військової освіти та якості підготовки військових фахівців приведено у відповідність до потреб і завдань Збройних Сил України з урахуванням досвіду операції Об'єднаних сил (антитерористичної операції). На 20–25 % збільшена практична складова підготовки військових фахівців.

На базі Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (НАСВ) та Національного університету оборони України ім. Івана Черняховського завершено перший етап апробації “лідерських курсів” – курсів професійної підготовки офіцерського складу тактичного, оперативного та стратегічного рівнів військової освіти.

Розпочато роботу щодо пошуку найбільш прийнятної, адаптованої до сучасних умов, структури грошового забезпечення військовослужбовців на шляху створення національного війська за євроатлантичним зразком. З цією метою розроблено проект наказу Міністерства оборони “Про створення робочої групи з розроблення пропозицій щодо реформування грошового забезпечення військовослужбовців”.

В рамках формування професійного сержантського і старшинського складу Збройних Сил України:

- здійснюється впровадження нового переліку військових звань осіб рядового, сержантського (старшинського) складу у відповідності до Закону України від 17 жовтня 2019 р. № 205-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання військового обов'язку та проходження військової служби”;

- видано Методичні рекомендації командирам військових частин та підрозділів щодо ефективного функціонального застосування головних старшин (головних сержантів), організації дієвої взаємодії з ними, надання необхідних прав та повноважень;

➤ створено вертикаль (структуру) посад професійного сержантського і старшинського складу за командним, штабним, інструкторським та логістично-технічним напрямками, на усіх рівнях підрозділів та управління, від тактичного до стратегічного рівня.

Збудовано 84 казарми поліпшеного планування на 10 500 ліжок-місць.

З метою покращення умов проживання особового складу Збройних Сил України, які задіяні до участі в операції об'єднаних сил на другій і третій лініях оборони, та забезпечення особового складу польовою базою модульного типу для розміщення підрозділів типу “батальйон” продовжується виконання заходів з розгортання модульних військових містечок.

Розгорнуто польову базу модульного типу у с. Воздвиженка Покровського району Донецької області (на відстані 25 км від лінії зіткнення).

Розроблено законодавчі та інші нормативно-правові акти, спрямовані на створення системи управління кар'єрою військовослужбовців, вдосконалення військової освіти, підготовки кадрів, соціально-правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей, створення нових механізмів забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житлом за принципами держав – членів НАТО. Зокрема:

➤ Верховною Радою України прийнято Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 205-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання військового обов'язку та проходження військової служби”;

➤ Кабінетом Міністрів України схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо заохочення громадян України до проходження військової служби за контрактом, поліпшення соціального і правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей” (реєстраційний номер 3044 від 10 лютого 2020 р.);

➤ опрацьовується проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (з питань військової освіти та науки)”;

➤ опрацьовується проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань забезпечення житлом громадян” щодо запровадження нових механізмів забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, інших, утворених відповідно до законів України військових формувань, осіб рядового і начальницького складу, та членів їх сімей житлом;

➤ розроблено та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України проект Указу Президента України “Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України”, яким передбачено виключення підстави звільнення з посад та зарахування у розпорядження військовослужбовців, яким повідомлено про підозру у вчиненні злочину у сфері службової діяльності, але до яких не застосовано заходів

забезпечення кримінального провадження, визначення порядку укладення перших контрактів із громадянами, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та приймаються на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу з одночасним присвоєнням первинного військового звання офіцерського складу;

➤ видано накази Міністерства оборони від 20 грудня 2019 р. № 653 “Питання управління кар’єрою військовослужбовців Збройних Сил України, які проходять військову службу за контрактом”, від 3 січня 2020 р. № 1 “Про затвердження Змін до Номенклатури посад для призначення військовослужбовців наказами по особовому складу”.

Подальші заплановані дії

- Розроблення та супроводження проектів законодавчих, інших нормативно-правових актів та нормативних документів щодо реалізації завдань та заходів з питань створення за принципами держав – членів НАТО системи управління кар’єрою військовослужбовців, вдосконалення військової освіти, підготовки кадрів, соціально-правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей, створення нових механізмів забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житлом.

- Розроблення нової Концепції військової кадрової політики на період до 2025 року та Плану її реалізації.

- Удосконалення нормативних підстав та процедур приведення рівня грошового забезпечення військовослужбовців до рівня армій країн НАТО, з урахуванням можливостей держави.

- Реалізація проекту “Розвиток системи військової освіти та підготовки військових фахівців”.

- Розроблення нової редакції “Концепції військової освіти”, Галузевої рамки кваліфікацій галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” та особливих ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у системі військової освіти.

- Розроблення нормативно-правових актів та керівних документів щодо впровадження нового переліку військових звань осіб рядового, сержантського (старшинського) складу.

- Подальше виконання спланованих заходів з розгортання модульних військових містечок.

- Здійснення обрахунку та складання загального прогнозу ризиків переходу до управління кар’єрою за військовими званнями осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за контрактом.

Ціль 15.5. Рівень корупції в силах оборони суттєво знижено

В апараті Міністерства оборони створено Відділ координації внутрішнього контролю. Здійснюється пошук персоналу, підготовка штатно-посадових обов'язків. Розроблений проект положення – триває опрацювання. Функції координатора внутрішнього контролю покладені на Головну інспекцію.

Змінено керівництво Головної інспекції, нове керівництво здійснює планування подальшої діяльності, в тому числі оновлення особового складу.

Структурними підрозділами Міністерства оборони та Збройних Сил України (внутрішній аудит і ВСП) проведено ряд аудитів і перевірок, результати яких було передано до правоохоронних органів. Низка перевірок триває.

Формується перелік внутрішніх нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до вимог антикорупційного законодавства (інструкції, вимоги, накази, плани, програми).

Забезпечено моніторинг і виконання заходів Антикорупційної програми Міноборони на 2018–2020 роки.

У комітетах Верховної Ради України на розгляді перебуває проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (реєстраційний номер Верховної Ради України № 2343 від 29 жовтня 2019 р.).

Верховною Радою України 5 грудня 2019 р. прийнято за основу проект Закону України “Про оборонні закупівлі” (реєстраційний № 2398-д від 27 листопада 2019 р.), в розробленні та супроводженні якого брало участь Міноборони. Законопроект закріплює основні принципи державного регулювання у сфері планування та здійснення оборонних закупівель та окремо зосереджується на питаннях проведення закупівель за визначеними проектом процедурами. Законопроект розширює застосування процедур Закону України “Про публічні закупівлі”, описуючи особливості їх застосування у сфері оборони, а також заміняє Закони України “Про державне оборонне замовлення” та “Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони”.

Періодично відбуваються чек-наради керівництва Міноборони, Мінекономіки та Служби безпеки України з питань розроблення нового законодавства у сфері охорони державної таємниці, що забезпечить зниження рівня надмірної засекреченості державного оборонного замовлення.

Проведена перевірка готовності роботи каналів для повідомлень про корупцію в Міністерстві оборони.

13 грудня 2019 р. проведено зустріч з представниками Урядово-громадської ініціативи “Разом проти корупції” з обговорення порядку виконання антикорупційних заходів в Міноборони та погодили питання співпраці.

Розроблені календарні плани проведення курсів, визначені категорії персоналу, терміни і місця проведення та розміщені на сайті Міноборони в розділі “Запобігання проявам корупції”.

З антикорупційними експертами Великої Британії проведені перемовини стосовно організації проведення Міжнародного антикорупційного тижня на базі Наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України ім. Івана Черняхівського.

Протягом 2019 року проведено 62 навчальних антикорупційних заходів і підготовлено 2915 осіб, у тому числі:

- на базі Національного університету оборони України проведено 42 навчальних заходів (курси, спеціалізовані заняття) і підготовлено 2379 осіб;
- у закладах вищої освіти проведено 8 курсів і підготовлено 111 військовослужбовців та працівників Збройних Сил України;
- антикорупційними експертами НАТО проведено 12 навчальних заходів (курси, семінари, тренінги) і підготовлено 425 осіб.

За навчальними планами підготовки слухачів оперативно-стратегічного та оперативно-тактичного рівня денної та заочної форми навчання за всіма спеціальностями проводиться факультативний курс за темою “Виховання доброчесності та запобігання корупції” обсягом 30 годин.

Подальші заплановані дії

- Упорядкування електронного реєстру для обліку та контролю земель оборони.
- Проведення реєстрації земель оборони.
- Визначення переліку втрачених земель та будівель, а також об’єктів незаконного будівництва. Передача правоохоронним органам для розслідування фактів незаконного відчуження і виділення земель і будівель оборони, підготовка судових позовів.
- Розроблення і затвердження типових договорів для використання під час публічних закупівель пального через відкриті торги, вивчення можливості запровадження формульного ціноутворення.
- Запровадження ефективних санкцій для порушників умов договорів.
- Розроблення альтернативних варіантів соціального забезпечення військовослужбовців і стратегії виконання існуючих соціальних зобов’язань на перехідний період.
- Запровадження системи низового моніторингу та використання та/або запровадження електронної системи (Майно, Житло тощо) для підвищення прозорості, підзвітності і ефективності в питаннях інфраструктури, черг на житло та закупівельних процедур.

- Розроблення нових типових контрактів, підвищення кваліфікації з управління контрактами.
- Проведення інвентаризації та фінансової діагностики (due diligence) суб'єктів господарювання, підпорядкованих Міністерству оборони.
- Направлення виявлених порушень до правоохоронних органів для проведення розслідувань.

16. Міністерство закордонних справ

Ціль 16.1. Українці задоволені тим, як держава захищає їх за кордоном

Вжито заходи з цифровізації консульських послуг, зокрема розроблення модулів та удосконалення інформаційно-телекомунікаційної системи “е-Консул”:

- забезпечується тестування в Департаменті консульської служби з вересня 2019 року модулів “е-Громадянство” та “е-Постійне проживання”, “е-Нотаріат”, “е- Легалізація”, “е-Витребування”, “е-Апостиль”, “е-РАЦС”;
- введено в дослідну експлуатацію “е-Збірник” – актуалізований збірник нормативно-правових документів з консульських питань, який розміщений в інформаційно-телекомунікаційній системі “е-Консул” та включає діючі нормативно-правові акти, циркулярні доручення МЗС, інші корисні інформаційно-довідкові та інструкційні матеріали з питань звітування тощо, необхідні для здійснення консульськими посадовими особами своїх функцій;
- наприкінці 2019 року підписано договір на створення КСЗІ у 2020 році для ІТС “е-Консул” (обов’язкова вимога до введення ІТС у промислову експлуатацію);
- здійснено під’єднання існуючих ІТС консульської служби до державних реєстрів та забезпечення автоматичного обміну даними, у тому числі засобами системи “Трембіта”;
- розроблено модуль “е-Черга”. З грудня 2019 року він проходить тестування в Посольствах України в Державі Ізраїль та в Федеративній Республіці Німеччина, завершується розробка терміналу.

З метою надання консульських послуг громадянам України додатково введено до штатного розпису закордонних дипломатичних установ України 7 консульських посад (зокрема, Посольств України в Польщі, КНР, Іспанії, Генеральне консульство України в Кракові).

Опрацьовується питання щодо винесення на відкритий конкурс придбання 20 мобільних комплектів для оформлення закордонних паспортів.

Отримано згоду Президента України на відкриття Посольства України в Албанії, Генерального консульства України в Г’юстоні та Генерального консульства України в Марселі. На даний час отримано погодження від Урядів Албанії та США на відкриття вищезазначених установ. Очікується відповідь від Уряду Франції.

Започатковано діяльність 9 почесних консульств: в м. Бордо (Франція, вересень 2019), в м. Турин (Італія, жовтень 2019), в м. Лілль (Франція, жовтень 2019), в м. Айзенштадт (Австрія, жовтень 2019), в м. Штуттгарті (Федеративна Республіка Німеччина, жовтень 2019), в м. Батумі (Грузія, листопад 2019), в м. Вітебськ (Білорусь, грудень 2019), в м. Веленьє (Хорватія, грудень 2019), в м. Бельмопан (Беліз, грудень 2019).

Направлено до Мінцифри орієнтовний перелік найпоширеніших питань-відповідей на консульському напрямі з метою підготовки до запуску чат-бота.

В МЗС та закордонних дипломатичних установах забезпечено цілодобову роботу телефонних “гарячих ліній”.

Подальші заплановані дії

- Опрацювання змін до штатних розписів з метою збільшення чисельності працівників на консульському напрямі закордонних дипломатичних установ, які цього потребують.

- Опрацювання штатних розписів новостворених Посольства України в Албанії, Генеральних консульств України в Г'юстоні та в Марселі. Готуються та опрацьовуються організаційно-розпорядчі заходи, спрямовані на відкриття цих установ у 2020 році.

- Започаткування діяльності почесних консульств України в м. Котону (Бенін), м. Канкун (Мексика), м. Маніла (Філіппіни), м. Комрат (Молдова), м. Улаанбаатар (Монголія), м. Бандунг та м. Денпасар (Індонезія), м. Асан (Корея), м. Джорджтаун (Малайзія).

- Доопрацювання за результатами тестування та поступове впровадження електронної черги у закордонних дипломатичних установах України.

- Розроблення необхідного програмного забезпечення для технічного під'єднання МЗС до Єдиного державного реєстру транспортних засобів, персонально-довідкового обліку єдиної інформаційної системи МВС (інформація щодо притягнення / неpritягнення особи до кримінальної відповідальності). Здійснення узгодження додатків до протоколів взаємодії з реєстрами на рівні програмного забезпечення інтерфейсу додатку (API).

- Впровадження новітніх засобів електронного спілкування з заявниками (чат-бот, автовідповідач зі “штучним інтелектом”).

- Завершення процедури прийняття та державна реєстрація наказу Міністерства юстиції про приєднання МЗС до Єдиного реєстру довіреностей.

- Оголошення відкритих торгів з метою забезпечення закордонних дипломатичних установ 20 мобільними комплектами для оформлення паспортів громадянина України для виїзду за кордон.

- Удосконалення та спрощення процедури консульського обліку громадян у закордонних дипломатичних установах шляхом запровадження дистанційної онлайн-процедури взяття на облік, актуалізації даних обліку та зняття з обліку.

Ціль 16.2. Українці вільно подорожують світом без віз

Реалізовано кроки щодо лібералізації візового режиму для громадян України, які подорожують іноземними країнами, зокрема шляхом укладення відповідних двосторонніх угод, збільшення терміну безвізового перебування, а також запровадження інших дієвих механізмів поліпшення умов отримання в'їзних віз.

Набрали чинності 2 міжнародні договори України у візовій сфері: Співдружність Домініки та Північна Македонія (скасування візових вимог для дипломатичних та службових паспортів):

- Угода між Урядом України та Урядом Співдружності Домініки про взаємне скасування візових вимог;
- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Північна Македонія про умови взаємних поїздок громадян.

Укладено 6 міжнародних угод у сфері спрощення режиму поїздок громадян (Колумбія, Еквадор, Маршаллові острови, Монголія (оновлена угода), Аргентина (збільшення строку безвізового перебування), Шрі-Ланка (скасування візових вимог для дипломатичних та службових паспортів)):

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Колумбія про взаємне скасування візових вимог для пред'явників звичайних паспортів та інших проїзних документів;
- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Еквадор про взаємне скасування візових вимог;
- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Демократичної Соціалістичної Республіки Шрі-Ланка про звільнення від оформлення віз громадян, які користуються дипломатичними, службовими або офіційними паспортами;
- Угода між Урядом України та Урядом Монголії про взаємне скасування віз;
- Протокол між Урядом України та Урядом Аргентинської Республіки про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Аргентинської Республіки про скасування віз (збільшення строку безвізового перебування удвічі - до 90 днів протягом 180 днів);
- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Маршаллові острови про взаємне скасування візових вимог.

На даний час сторонами здійснюються внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання угодами чинності.

На розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України "Про внесення зміни до статті 5-2 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо отримання посвідки на тимчасове проживання" (реєстраційний номер 2551 від 6 грудня 2019 р.). Законопроектом передбачається

скасування необхідності оформлення іноземцям-громадянам безвізових держав віз типу D для видачі посвідок на тимчасове проживання. Прийняття Закону дозволить суттєво спростити режим перебування в Україні іноземців з безвізовим порядком в'їзду в Україну.

Також на розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз" (реєстраційний номер 2478 від 21 листопада 2019 р.). Законопроектом передбачається створення правових підстав для збору біометричної інформації, що подаватиметься іноземцями та особами без громадянства у рамках процедури оформлення віз. Прийняття закону дозволить МЗС вжити комплекс заходів щодо запровадження оформлення біометричних українських віз.

За результатами скоординованих консульсько-правових заходів в 2019 році:

➤ надано допомогу та повернуто в Україну 91 українського моряка, які входили до складу екіпажів морських суден "Sea Shark", "Іван Голубець", "Marmalaita", "M/V Laetitia V", "CONTSHIP OAK", "Temeteron", "Pearl Coast", "Delphi Ranger", з яких 6 українців були звільнені з піратського полону;

➤ завдяки зусиллям української сторони 7 вересня 2019 р. були звільнені 35 незаконно утримуваних росіянами громадян України, зокрема: В. Балух, П. Гриб, М. Карпюк, С. Кlich, О. Кольченко, Є. Панов, О. Сенцов, О. Сизонович, Р. Сущенко, Е. Бекіров, А. Панов та 24 військовослужбовця ВМС України;

➤ звільнено з-під арешту та надано сприяння поверненню до України громадянина України І. П. Мазура, якого 9 листопада 2019 р. було затримано на території Республіки Польща у зв'язку із внесенням зазначеного громадянина у міжнародний розшук Інтерполу за запитом Російської Федерації.

Подальші заплановані дії

- Підписання двосторонньої угоди з Гренадою про запровадження безвізового режиму.

- Набрання чинності "безвізовими" угодами з Еквадором, Колумбією, Маршалловими островами, Монголією, Аргентиною та Шрі-Ланкою, укладеними у 2019 році.

- Удосконалення чинних візово-міграційних процедур (запровадження оформлення біометричних українських віз та спрощення процедури оформлення посвідок на тимчасове проживання іноземцям, які в'їжджають в Україну в безвізовому порядку).

Ціль 16.3. Український бізнес, культура та спорт отримують гідну підтримку за кордоном

Впродовж звітного періоду відбулося закріплення позитивних тенденцій щодо зростання обсягів експорту та активізації інвестиційної активності. За підсумками 11 місяців 2019 р. експорт товарів збільшився у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року на 6,3 % (+2,7 млрд. доларів США) та склав 46 млрд. доларів США.

Започатковано модернізацію інструментів Ради експортерів та інвесторів при МЗС з підтримки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. У рамках діяльності цієї Ради надано сприяння понад 1000 українським підприємствам у поширенні комерційних пропозицій та налагодженні контактів з потенційними партнерами. Окрім того, здійснювалося системне інформування українських ділових кіл про міжнародні тендери, виставкові заходи та бізнес форуми за кордоном.

На тлі активізації інвестиційного співробітництва з країнами світу проводилася активна робота з популяризації інвестиційного потенціалу України, а також потенціалу регіонів нашої держави.

Здійснено візит Прем'єр-міністра України О. Гончарука до Великої Британії (м. Лондон, 21–22 листопада 2019 р.) з метою участі у першому Інвестиційному саміті Східного партнерства, в рамках якого, зокрема, відбулося підписання двох документів щодо проекту співфінансування реконструкції українських доріг Європейським інвестиційним банком та Європейським банком реконструкції та розвитку будівництва (на загальну суму 900 млн. євро), а також розроблено план заходів з реалізації досягнутих домовленостей.

Забезпечено координацію з організаторами та надано сприяння в процесі підготовки до участі іноземних делегацій у Першому інвестиційному форумі під егідою Президента України “RE:THINK. Invest in Ukraine” (м. Маріуполь, 29 жовтня 2019 р.). В рамках цього заходу відбулося відкриття Офісу проектів ЄС, через який реалізовуватимуться програми підтримки ЄС для Приазов'я.

Загалом завдяки проведеній впродовж 2019 року роботі на підтримку Приазов'я було залучено фінансування від ЄС на суму близько 200 млн. євро. Євросоюзом було заявлено про готовність акумулювати до 450 млн. євро грантових та кредитних коштів для цього регіону. 12 грудня 2019 р. розпочато реалізацію нового проекту ЄС “Надання підтримки Україні в розвитку сучасної системи громадського здоров'я” на 2019–2022 роки, бюджет якого становить близько 3 млн. євро. 19 грудня 2019 р. у рамках реалізації програми FinancEast, яка спрямована на економічне відновлення Донбасу та фінансується Євросоюзом через німецьку Кредитну установу з відбудови (KfW) в рамках ініціативи ЄС EU4Business, ЄС надав Україні грант у розмірі 9,5 млн. євро.

В ході 50-го Щорічного засідання Всесвітнього економічного форуму у м. Давос (Швейцарська Конфедерація) було забезпечено проведення зустрічей Прем'єр-міністра О. Гончарука з Прем'єр-міністром Республіки Польща

М. Моравецкім та Прем'єр-міністром Фінляндії С. Марін, на яких було обговорено подальший розвиток політичного діалогу та взаємодії з широкого кола важливих питань торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, реалізації спільних проектів.

Президент В. Зеленський провів переговори з Прем'єр-міністром Нідерландів М. Рютте, Президентом Швейцарії С. Соммаругою, Директором-розпорядником МВФ К. Георгієвою, Президентом ЄБРР С. Чакрабарті та засновником і Виконавчим головою ВЕФ проф. К. Швабом.

Ключовою темою зустрічі з Директором-розпорядником МВФ К. Георгієвою була перспектива реалізації програми розширеного фінансування в обсязі 5,5 млрд. доларів США. Порущувалися також питання проведення судової реформи в Україні, зміцнення верховенства права та впровадження інших структурних реформ.

В рамках зустрічі з Президентом ЄБРР С. Чакрабарті висловлено вдячність ЄБРР за портфель проектів в Україні у розмірі 1,115 млрд. євро у 2019 році. С. Чакрабарті запевнив, що Банк розглядає можливості для нових проектів.

Продовжувалась активна робота з залучення міжнародної допомоги на проведення реформ, відбудову та відновлення інфраструктури Донбасу, допомогу внутрішньо переміщеним особам, а також на реалізацію пріоритетних інфраструктурних проектів в Україні. Зокрема, МЗС надано сприяння у процесі залучення:

- ресурсів для відновлення інфраструктури окремих регіонів сходу України та допомоги внутрішньо переміщеним особам;
- консультативно-дорадчої допомоги від іноземних держав з метою прискорення реформ у секторі державного управління України;
- кредитних коштів міжнародних фінансових організацій на реалізацію пріоритетних інфраструктурних проектів.

Погоджено низку проектів угод з міжнародними фінансовими організаціями з метою залучення коштів для реалізації пріоритетних інфраструктурних проектів в Україні, зокрема у галузях енергетики, енергоефективності та енергозбереження; розвитку залізничної та транспортної інфраструктури і безпеки руху; водопостачання та водовідведення; врегулювання надзвичайних ситуацій.

Залучено кошти міжнародних організацій, іноземних країн, а також громадських організацій для відновлення економіки постраждалих від російської агресії регіонів, а також на вирішення соціально-побутових проблем внутрішньо переміщених осіб та осіб, які проживають в районі проведення операції Об'єднаних сил.

Залучено кошти і фахівців міжнародних організацій та іноземних держав з метою підвищення ефективності системи державного управління і виконання функцій держави.

Реалізовано 210 заходів в рамках просування міжнародного позитивного іміджу України. Зокрема, закордонними дипломатичними установами реалізовано близько 105 іміджевих проєктів, розміщено 14 іміджевих матеріалів про Україну, розроблено 4 друковані та аудіовізуальні інформаційні та іміджеві матеріали.

В рамках експертної дипломатії проведено близько 50 ознайомчих поїздок українських експертів за кордон та іноземних експертів в Україну. Серед найбільш успішних прикладів: участь колишніх політичних в'язнів у заходах культурної дипломатії в Словаччині, Франції та Польщі (IV квартал 2019 р.), організація прес-туру в Україну турецької знімальної групи з метою підготовки документального фільму про Україну (жовтень), участь українського експерта у проведенні в Італії фотовиставки “Промка” та “12 знімків Донбасу” у контексті протидії російській агресії (вересень-жовтень) тощо.

За сприяння закордонних дипломатичних установ проведено 19 заходів з популяризації українського кінематографу за кордоном, серед яких варто відзначити такі: підтримка Українського заходу на Канському кінофестивалі, представлення українського кінопродукту на фестивалі “Toronto International Film Festival” у Канаді, забезпечення інформаційно-іміджевої та протокольної підтримки участі України у міжнародному заході “Haifa International Film Festival”.

На постійній основі забезпечувалася підтримка книговидавничої галузі та надання практичного сприяння українському книговидавництву у відкритті нових перспективних майданчиків.

Зокрема, у 2019 році за безпосереднього сприяння з боку МЗС забезпечено участь нашої держави у низці найвідоміших міжнародних книжкових виставок та ярмарків, серед яких: Скандинавський книжковий ярмарок (вересень), Франкфуртський міжнародний книжковий ярмарок (жовтень); Міжнародний ярмарок книги в Сербії (жовтень); Книжкова виставка “Buch Wien”; Варшавський книжковий ярмарок; 42-й Книжковий салон в Монреалі (листопад); 62-й Міжнародний книжковий форум в Бейруті (IV квартал 2019 р.).

Проведено низку інформаційно-іміджевих кампаній, зокрема щодо: міжнародного інвестиційного форуму “RETHINK: Invest in Ukraine”; #JusticeForMH17, приурочену до п'ятих роковин збиття літака рейсу MH17, #LetMyPeopleGo до Дня прав людини та #StopNordStream2 з тематики енергетичної безпеки України.

Продовжено роботу в рамках кампанії “#CorrectUA” щодо коректного написання латиницею назви столиці України та інших українських міст, за результатами якої вже 63 міжнародних аеропорти використовують правильну транслітерацію українських топонімів, у тому числі іноземні авіаперевізники (WizzAir, Ryanair, Air France), медіахолдинги (The Guardian, Associated Press та ін.) та міжнародні організації (ЄС, МАГАТЕ, Рада США з географічних назв, ЮНЕСКО,

СТВТО, IATA). Крім того, проводилась робота щодо підготовки онлайн-кампанії #MadeInUkraine, запуск якої заплановано на початок 2020 року.

Упродовж 2019 року одним з пріоритетів залишалася інституційна розбудова державної установи “Український інститут” як важливого інструменту системної презентації України за кордоном. У цілому в 2019 році Українським інститутом проведено близько 88 масштабних заходів за кордоном, серед яких слід відзначити успішну реалізацію магістрального проекту “Рік України у Австрії”.

Подальші заплановані дії

- Проведення модернізації інструментів Ради експортерів та інвесторів при МЗС з підтримки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (розроблення та впровадження плану перезапуску РЕІ, оновлення її персонального складу, затвердження нового Положення), забезпечення оптимізації веб-сторінки.

- Впровадження проекту нової моделі взаємодії між МЗС, економічними відділами закордонних дипломатичних установ та діловими асоціаціями, об'єднаннями підприємців та представництвами українських компаній за кордоном з метою оптимізації взаємодії з представниками вітчизняного бізнесу та створення дієвої системи державно-приватного партнерства.

- Підготовка четвертої міжнародної конференції з питань реформ в Україні (м. Вільнюс, Литва), концепцією якої передбачається залучення додаткової фінансової допомоги для впровадження реформ в Україні.

- Сприяння залученню фінансових коштів Групи семи та МФО для впровадження реформ в Україні.

- Реалізація щонайменше 290 культурно-іміджевих заходів за кордоном у 2020 р. з подальшим щорічним зростанням кількості заходів та фінансування на 10 % з метою підвищення рівня поінформованості іноземної аудиторії щодо досягнень громадянського суспільства, традиційної та сучасної культури України.

- Розширення кола країн, охоплених діяльністю Державної установи “Український інститут”.

- Проведення 12 інформаційних кампаній на протидію антиукраїнській пропаганді за кордоном.

- Впровадження нового веб-порталу МЗС з інтерактивними функціями.

Щодо взаємодії з ключовими міжнародними партнерами з метою протидії російській агресії, посилення міжнародного тиску на Російську Федерацію та відновлення суверенітету і територіальної цілісності України

Зусилля МЗС були спрямовані на посилення підтримки світовою спільнотою суверенітету та територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаних кордонів. Жодна держава світу офіційно не визнає спробу анексії Криму, на міжнародному рівні засуджуються агресивні дії Російської Федерації на Донбасі, в акваторії Чорного моря та Керченської протоки, мілітаризація Криму та Азовського моря, порушення Росією прав людини на тимчасово окупованих територіях.

2 вересня 2019 р. Генеральний секретар ООН опублікував доповідь щодо стану прав людини на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, у якій зафіксовано порушення окупаційною владою норм загального міжнародного права, прав людини і міжнародного гуманітарного права.

16 жовтня 2019 р. Виконавча рада ЮНЕСКО ухвалила рішення “Моніторинг ситуації в Автономній Республіці Крим (Україна)”, яким продовжено прямий моніторинг ЮНЕСКО ситуації в тимчасово окупованому Криму.

9 грудня 2019 р. Генеральна Асамблея ООН ухвалила посилену резолюцію “Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, Україна”, визнавши дії Російської Федерації такими, що загрожують стабільності у Чорному морі, а також матимуть наслідки.

19 грудня 2019 р. Генеральна Асамблея ООН ухвалила оновлену і посилену резолюцію “Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь, Україна”, підтвердивши кваліфікацію протиправних дій Російської Федерації у Криму як “агресію” та порушення міжнародного гуманітарного права.

МЗС організовано низку адвокаційних візитів звільнених політв’язнів до країн ЄС та міжнародних інституцій з метою привернення уваги до порушення Росією прав людини на окупованих територіях та триваючих репресіях проти українських громадян, у тому числі кримських татар (25–27 вересня 2019 р. – Олег Сенцов в Німеччині, 6 листопада – Євген Панов в Німеччині, 18–21 листопада – Роман Сущенко у Франції, 25–27 листопада – Олег Сенцов у Європейському Парламенті, 1–3 грудня – Роман Сущенко з інституціями ЄС, 10–21 грудня – всі 11 звільнених політв’язнів в Латвії тощо). Окремо варто відзначити проведення 5 грудня у м. Братислава (Словацька Республіка) інформаційного заходу міністерського рівня “на полях” Ради міністрів закордонних справ ОБСЄ за участю О. Сенцова та Р. Сущенка.

Протягом звітного періоду забезпечено збереження та посилення санкцій та обмежувальних заходів Європейського Союзу проти Російської Федерації.

12 вересня 2019 р. Рада ЄС за письмовою процедурою затвердила Рішення та Регламент, якими термін дії персональних обмежувальних заходів, запроваджених у

зв'язку з підривом територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України, подовжено на наступні 6 місяців – тобто до 15 березня 2020 року. 13 вересня 2019 р. Рішення та Імплементацийний Регламент Ради ЄС були опубліковані в Офіційному журналі ЄС.

19 грудня 2019 р. Рада ЄС схвалила рішення щодо подовження економічних та секторальних санкцій проти Російської Федерації (запроваджених на підставі Рішення Ради ЄС 2014/512/CFSP від 31 липня 2014 р., на наступні 6 місяців) до 31 липня 2020 року. 20 грудня 2019 р. рішення Ради ЄС було опубліковане в Офіційному журналі ЄС, а 21 грудня – набуло чинності.

Окремим напрямом діяльності МЗС була робота із забезпечення підтримки Франції та ФРН в рамках проведення саміту глав держав та урядів країн Нормандського формату 9 грудня 2019 р. у м. Парижі. За результатами засідання лідерами були погоджені Загальні узгоджені висновки. Франція та Федеративна Республіка Німеччина на засіданні солідаризувалися з Україною у вимогах до Російської Федерації щодо пріоритетного виконання безпекових положень Мінських домовленостей як необхідної передумови для прогресу у політичній площині мирного врегулювання, а також активізації процесу звільнення незаконно утримуваних осіб.

Важливим напрямом діяльності стали заходи з перешкоджання реалізації Росією геополітичного проекту “Північний потік – 2”, який суперечить енергетичним інтересам України. 20 грудня 2019 р. Президент США Д. Трамп підписав ухвалений Конгресом США Закон про оборонний бюджет на 2019 рік, до якого були включені положення щодо запровадження санкцій проти компаній, які реалізують проект “Північний потік – 2”. Як наслідок, головний підрядник проекту “Північний потік – 2” компанія “Allseas” призупинила роботи по проекту.

Подальші заплановані дії

- Активізація роботи зі збереження позиції на підтримку незалежності, територіальної цілісності та суверенітету України, у тому числі з доведення правдивої інформації щодо дій Російської Федерації в анексованому Криму та на Донбасі з метою продовження дії обмежувальних заходів ЄС стосовно Російської Федерації до повного розв'язання ситуації.

- Забезпечення активної участі іноземних партнерів України у пленарному засіданні Генеральної Асамблеї ООН 20 лютого 2020 р. у ході розгляду питання “Ситуація на окупованих територіях України”.

- Регулярне інформування іноземних партнерів щодо заходів з протидії російській агресії, а також щодо протиправних дій Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях Криму та Донбасу в рамках Ради ООН з прав людини, Комітету Міністрів Ради Європи та Постійної Ради ОБСЄ.

- Забезпечення ухвалення іноземними партнерами України офіційних заяв та резолюцій у зв'язку із 6-ми роковинами з початку незаконної окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також вторгнення на Донбас.

- Організація адвокаційних заходів за участю звільнених політв'язнів з метою привернення уваги до порушення Росією прав людини на окупованих територіях та триваючих репресій проти українських громадян, зокрема проведення заходу в рамках Сегменту високого рівня 43 сесії Ради ООН з прав людини (24–26 лютого 2020 р.), та “на полях” засідання РБ ООН (березень 2020 року).

- Продовження системної роботи зі стороною ЄС щодо збереження та посилення санкційного тиску на Російську Федерацію, зокрема у контексті ініціатив ЄС щодо запровадження єдиного санкційного режиму за серйозні порушення прав людини.

- Продовження системної роботи з американською стороною щодо збереження та посилення санкційного тиску на Російську Федерацію, зокрема, забезпечення практичної імплементації положень закону США від 2017 р. “Протидія супротивникам Америки через санкції”, а також Виконавчих указів Президента США №№ 13660, 13661, 13662 та 13685 у частині збереження санкційного тиску на Російську Федерацію.

- Надання іноземним партнерам наявної інформації щодо фактів порушень чинної санкційної політики з метою запровадження вторинних санкцій з боку США.

- Взаємодія з Адміністрацією США та Конгресом США щодо практичної імплементації положень NDAA в частині блокування реалізації російського геополітичного проекту “Північний потік – 2”.

- Запобігання міжнародним контактам представників російської окупаційної влади в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь та їх участі у заходах міжнародного характеру, протидія спробам Російської Федерації просувати представників окупаційної адміністрації для участі у міжнародних заходах шляхом включення їх до делегацій Російської Федерації.

- Проведення зустрічей, підготовка та передача документів з аргументацією щодо необхідності підтримки ключових для України резолюцій у рамках міжнародних організацій, передусім ООН.

Щодо притягнення Російської Федерації до міжнародно-правової відповідальності за порушення міжнародного права

7 вересня 2019 р. в рамках двостороннього обміну 24 українські моряки разом з 11 полоненими Російською Федерацією громадянами України були повернуті в Україну.

8 листопада 2019 р. отримано переможне рішення Міжнародного Суду ООН, яким відхилено всі попередні заперечення Російської Федерації щодо юрисдикції Суду та дозволено перехід справи про застосування і тлумачення Міжнародної конвенції про ліквідацію усіх форм расової дискримінації та Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму в МС ООН до розгляду по суті.

18 листопада 2019 р. захоплені Російською Федерацією українські військово-морські кораблі передані представникам українських органів влади.

Заблоковано спроби Російської Федерації затягнути розгляд справи в Арбітражному трибуналі, сформованому відповідно до Додатку VII Конвенції ООН з морського права 1982 року щодо затримання 3 українських військово-морських суден та 24 членів їх екіпажів, шляхом забезпечення ухвалення Арбітражним трибуналом рішення за результатами першого процесуального слухання 21 листопада 2019 р. щодо скорочення часу підготовки Меморандуму України (до 22 травня 2020 р.) з метою оперативного розгляду справи.

Подальші заплановані дії

- Розроблення правових стратегій відповіді на Контрмеморандум Російської Федерації у справі про застосування і тлумачення Міжнародної конвенції про ліквідацію усіх форм расової дискримінації та Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму в Міжнародному суді ООН.

- Підготовка правової позиції та Меморандуму України у справі щодо затримання 3 українських військово-морських суден та 24 членів їх екіпажів в Арбітражному трибуналі, сформованому відповідно до Додатку VII Конвенції ООН з морського права 1982 року.

- Розроблення правових стратегій відповіді на Контрмеморандум Російської Федерації у справі стосовно прав прибережної держави в Чорному і Азовському морях та у Керченській протоці в Арбітражному трибуналі, сформованому відповідно до Додатку VII Конвенції ООН з морського права 1982 (у разі винесення Трибуналом рішення щодо наявності юрисдикції розглядати справу).

Щодо розвитку партнерських добросусідських відносин із сусідніми державами

Зняття українською стороною у вересні 2019 р. мораторію на проведення пошукових робіт сприяло покращенню атмосфери українсько-польського діалогу та дало підстави говорити про відновлення довірливих відносин між двома державами на найвищому рівні. 19 листопада 2019 р. на підставі наданих Міністерством культури, молоді і спорту дозволів польська сторона безперешкодно розпочала відповідні пошукові роботи у двох місцях польських поховань. У відповідь на цей крок уряд Польщі задекларував готовність відновити сплюндрований вандалами український пам'ятник на горі Монастир у с. Верхрати Підкарпатського воєводства.

Відбулась зустріч Президента України В. Зеленського та Президента Республіки Білорусь О. Лукашенка під час Другого форуму регіонів України та Білорусі у Житомирі (4 жовтня 2019 р.), який об'єднав понад 1000 учасників. В рамках форуму підписано 15 двосторонніх документів, а також укладено 40 комерційних контрактів на загальну суму понад 500 млн. доларів США.

За сприяння МЗС погоджено з румунською стороною та підготовлено відкриття поромної переправи та пункту пропуску “Орлівка-Ісакча” на українсько-румунському державному кордоні. У грудні 2019 р. проведено тестовий запуск порому.

Подальші заплановані дії

• Розвиток політичного діалогу та конструктивної співпраці з державами Вишеградської групи, зокрема:

- сприяння відновленню українсько-польських консультацій з виконання Угоди про охорону пам'ятних місць поховань жертв війни і політичних репресій, підписаної у Варшаві 21 березня 1994 р. з метою врегулювання усіх спірних питань, пов'язаних з українськими і польськими місцями пам'яті в Польщі та Україні, у тому числі відбудови сплюндрованих українських пам'ятників у Польщі;

- продовження активної роботи з угорською стороною щодо вирішення питання розблокування Угорщиною діяльності Комісії Україна – НАТО;

- сприяння підписанню Угоди між Урядом України та Урядом Словацької Республіки щодо надання авіаційних експлуатаційних послуг українським постачальником цих послуг у визначеній частині повітряного простору Словацької Республіки відносно аеропорту “Ужгород”.

• Активізація двосторонньої співпраці з Румунією, Болгарією, державами Балканського регіону.

• Реалізація домовленостей, досягнутих в ході 8-го засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною та Туреччиною.

- Проведення чергового засідання Ради Президентів України та Азербайджанської Республіки.

- Підготовка до проведення Третього форуму регіонів України та Білорусі за участі президентів обох країн; завершення договірно-правового оформлення українсько-білоруського кордону з підписанням відповідних демаркаційних документів.

- Розвиток прагматичного співробітництва з Республікою Молдова з метою забезпечення національних інтересів України.

- Сприяння у відновленні діяльності спільних міжурядових комісій з питань економічного співробітництва з сусідніми державами.

17. Європейська та євроатлантична інтеграція

Ціль 17.1. Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі

20 листопада 2019 р. проведено “євроінтеграційне” засідання Уряду, за результатами якого, зокрема:

➤ з метою актуалізації завдань у сфері європейської інтеграції та імплементації останніх тенденцій у розвитку права ЄС в національне законодавство України оновлено план заходів з виконання Угоди про асоціацію (постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 1005);

➤ відкрито публічний доступ до інформаційної системи планування, моніторингу та оцінки результативності виконання Угоди про асоціацію “Пульс Угоди” (до цього доступ до системи мали лише органи державної влади);

Довідково: система “Пульс Угоди” (<http://pulse.eu-ua.org/ua>) є всеохоплюючою та включає чіткі завдання, що згруповані за 24 сферами суспільного життя, і оновлюється кожних два тижні. Показники системи відображають прогрес у виконанні Україною зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію.

➤ започатковано роботу щодо запуску пілотного проекту зі створення Офісу євроінтеграції у м. Херсон як центру, спрямованого на максимальне залучення регіонів до освітніх, наукових, культурних, ділових проектів / програм ЄС. Цей крок покликаний забезпечити децентралізацію європейської інтеграції та покращити доступ населення регіонів до інформації про нові можливості, що відкриваються у рамках співробітництва України з ЄС;

➤ запроваджено на національному рівні систему управління та контролю за виконанням Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми, що відкрило Україні доступ до ресурсів Європейського інструменту сусідства (5 млн. євро для фінансування участі України у зазначеній програмі) на підтримку політики інтеграції у Дунайському регіоні та сприяння реалізації проектів за участю українських партнерів у рамках Дунайської транснаціональної програми (постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 1038);

➤ прийняті рішення про укладення додаткових угод з ЄС для продовження підтримки у сфері управління міграційними процесами та надання притулку, регіонального розвитку та реформи у сфері юстиції. Також Урядом ухвалено відповідні зміни щодо заходів по реформуванню державного управління в Україні, виконанням яких обумовлено отримання фінансування від Сторони ЄС (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 1094 та № 1095);

➤ на підтримку в актуальному стані Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) відповідно до змін в Гармонізованій системі опису та кодування товарів 2017 року (ГС-2017) і Комбінованої номенклатури Європейського Союзу (КН ЄС) схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про Митний тариф України” (реєстраційний номер 2482 від 21 листопада 2019 р.);

➤ для удосконалення законодавчого регулювання організаційних та правових засад мультимодальних перевезень вантажів в Україні, а також державної підтримки мультимодальних перевезень схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про приєднання до Угоди про розвиток мультимодальних перевезень ТРАСЕКА” (реєстраційний номер 0010 від 21 листопада 2019 р.) та проект Закону України “Про мультимодальні перевезення” (реєстраційний номер 2685 від 27 грудня 2019 р.). Їх прийняття та подальша реалізація сприятиме використанню більш екологічно чистих видів транспорту, що створить передумови для зміцнення та збереження здоров’я населення, зниження рівня забруднення атмосферного повітря;

➤ схвалено та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо об’єктів підвищеної небезпеки” (реєстраційний номер 2562 від 10 грудня 2019 р.), спрямований на упорядкування процедури віднесення майнових комплексів суб’єктів господарювання до об’єктів підвищеної небезпеки (ідентифікації), зменшення адміністративного тиску на суб’єкти господарювання шляхом скасування погоджень плану локалізації та ліквідації аварій, передачі функцій із забезпечення безпеки та захисту населення за межами об’єктів підвищеної небезпеки на місцеві органи виконавчої влади.

З метою розроблення спільного робочого плану між Україною та ЄС для інтеграції України у Єдиний цифровий ринок ЄС розпочато роботу експертною місією ЄС з оцінки національного законодавства та інституційної спроможності.

18–19 листопада 2019 р. на четвертому засіданні Комітету асоціації Україна – ЄС (м. Брюссель) українська сторона зробила запит про взаємне визнання електронних довірчих послуг між Україною та ЄС. Крім того, за ініціативи української сторони було запропоновано започаткувати неформальний переговорний процес стосовно перегляду та модернізації Угоди про асоціацію з метою подальшої лібералізації тарифних та нетарифних заходів між Сторонами. Вже розпочато формування запитальної позиції української сторони, яка створюватиме базис для подальшої дискусії зі стороною ЄС.

З метою приєднання України до Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI) у грудні 2019 року вперше проведено соціологічне дослідження цифрових навичок громадян, ініційоване Міністерством цифрової трансформації.

У сфері зміни клімату Україна висловила намір синхронізувати свою політику з політикою ЄС відповідно до цілей, визначених в новій ініціативі ЄС “Європейська зелена угода” (“European Green Deal”).

24 січня 2020 р. рішенням Уряду створено міжвідомчу робочу групу з питань подолання наслідків зміни клімату в рамках ініціативи Європейської Комісії “Європейська зелена угода” під головуванням Віце-прем’єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Д. Кулеби.

28 січня 2020 р. відбулось шосте засідання Ради асоціації між Україною та ЄС, ключовими результатами якого стало:

- домовленість продовжувати поглиблення економічної інтеграції і регуляторної адаптації України з ЄС у таких секторах як цифрова економіка, сприяння торгівлі, митне співробітництво та юстиція і внутрішні справи;
- відзначення оновлення Додатку XXVII до Угоди про асоціацію щодо енергетики, а також необхідність його належної імплементації відповідно до узгоджених керівних принципів;
- домовленість працювати над оновленням інших додатків, де це необхідно;
- визнання прагнень України до продовження адаптації її законодавства до *acquis* ЄС у сфері цифрової економіки та готовності ЄС до подальшої підтримки цифрової трансформації України, зокрема за допомогою програми щодо електронного урядування та цифрової економіки;
- в рамках Європейської зеленої угоди, домовленість сторін продовжувати співпрацювати щодо декарбонізації та захисту навколишнього середовища;
- визнання важливості якнайшвидшого укладення Угоди про спільний авіаційний простір між Україною та ЄС;
- в контексті початку переговорів щодо Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), сторони підтвердили взаємне зобов’язання щодо проведення та сприяння місії з попередньої оцінки стану української системи якості та адаптації національного законодавства до права ЄС;
- відзначення важливості залучення регіонів України та кроків Української Сторони, спрямованих на відкриття регіональних Офісів євроінтеграції, завданням яких є підтримка зв’язків регіонів з ЄС;
- відзначення сфери взаємного інтересу в сфері юстиції, свободи та безпеки: інтегроване управління кордонами, національні системи притулку та управління ідентифікацією на основі біометричних засобів, протидія відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, боротьба з організованою злочинністю та тяжкими міжнародними злочинами. Україна представила ЄС свою пропозицію щодо Нового порядку денного Україна – ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки;

➤ підтвердження наміру обох сторін докладати спільних зусиль для забезпечення підтримки підготовки українських державних службовців у співпраці з Коледжем Європи в Натоліні (Республіка Польща).

Створено спільну Урядово-Парламентську платформу для вжиття системних, спільних, послідовних кроків щодо наближення законодавства України до права ЄС.

У взаємодії з Верховною Радою України проведено значну нормотворчу роботу у сфері європейської інтеграції, за результатами якої ухвалено основоположні євроінтеграційні закони, зокрема, щодо:

у сфері інтелектуальної власності

➤ впровадження європейських стандартів якості товарів (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 123-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень”);

➤ спрощення умов отримання і захисту права власності на компонування мікросхем як для великих компаній, так і для простих громадян (Закон України від 19 вересня 2019 р. № 111-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів”);

➤ боротьби з контрафактом та підробками, потік яких йде через митний кордон до нашої держави. Завдяки новому рівню захисту інтелектуальної власності, яка перетинає кордони України, фальшиві товари, які наносять шкоду виробникам та економіці, будуть зупинятись на кордоні (Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 202-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України”);

у сфері транспорту, інфраструктури, безпеки перевезень

➤ впровадження технічних умов експлуатації доріг, підвищення безпеки дорожнього руху, ефективного використання бюджетних коштів під час ремонту автомобільних доріг (Закон України від 11 вересня 2019 р. № 54-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю”);

➤ впровадження механізму аудиту безпеки автомобільних доріг загального користування, який використовують, у тому числі, країни ЄС (Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 200-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо управління безпекою автомобільних доріг”);

➤ залучення приватного капіталу до управління держмайном без приватизації (Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX “Про концесію”);

➤ встановлення адміністративної відповідальності за порушення правил перевезення дітей з метою підвищення рівня безпеки дітей на дорозі, сприяння

зменшенню дитячого травматизму і смертності під час дорожньо-транспортних пригод (Закон України від 29 жовтня 2019 р. № 224-IX “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення правил перевезення дітей”);

у сфері захисту прав громадян, у соціальній сфері

➤ оперативного реагування на порушення прав громадян, які стали споживачами неякісних фінансових послуг (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 122- IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг”);

у сфері сприяння та захисту бізнесу, митниці, боротьби з корупцією

➤ вдосконалення нормування у будівництві для боротьби з корупцією в будівельній галузі (Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 156-IX “Про внесення змін до Закону України “Про будівельні норми” щодо удосконалення нормування у будівництві”);

➤ добровільності застосування національних стандартів (Закон України від 20 вересня 2019 р. № 124-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про стандартизацію”);

➤ вдосконалення публічних закупівель, яке надає можливість відкриття ринку публічних закупівель ЄС для українських компаній у різних секторах економіки (Закон України від 19 вересня 2019 р. № 114-IX “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель”);

➤ перезапуску НАЗК (Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 140-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції”);

➤ запровадження в українському законодавстві положень Конвенції про процедуру спільного транзиту, яку підписали 35 країн Європи (Закон України від 12 вересня 2019 р. № 78- IX “Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи”);

➤ створення інституту авторизованих економічних операторів (Закон України від 2 жовтня 2019 р. № 141-IX “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів”);

➤ внесення змін до Додатка I-A до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в частині зміни зобов’язань ЄС щодо обсягів тарифних квот на м’ясо птиці, що зробить можливим забезпечити збереження інтересів українських виробників м’яса птиці (Закон України від 5 грудня 2019 р. № 345-IX “Про ратифікацію Угоди у формі обміну листами між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до торговельних преференцій щодо м’яса птиці та переробленого м’яса птиці, передбачених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони”);

➤ удосконалення законодавства в сфері державного ринкового нагляду (Закон України від 12 грудня 2019 р. № 367-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду”);

➤ запровадження захисту прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (Закон України від 6 грудня 2019 р. № 361-IX “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (набрання чинності – 28 квітня 2020 р.);

➤ скорочення кількості регуляторних та контролюючих органів у фінансовому секторі, забезпечення конкурентного середовища та нівелювання діяльності недобросовісних компаній (“спліт”) (Закон України від 12 вересня 2019 р. № 79-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг” (набрання чинності – 1 липня 2020 р.);

у сфері захисту довкілля та енергетики

➤ впровадження європейських стандартів поводження з радіоактивними відходами і довгострокової безпеки остаточного їх захоронення (Закон України від 17 жовтня 2019 р. № 208-IX “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення законодавства у сфері поводження з радіоактивними відходами”);

➤ регулювання правовідносин щодо виробництва, імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами, товарами та обладнанням, які їх містять або використовують, що впливає на озоновий шар та на рівень глобального потепління (Закон України від 12 грудня 2019 р. № 376-IX “Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами” та Закон України від 12 грудня 2019 р. № 377-IX “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”);

➤ реформування ринку природного газу України з метою досягнення його лібералізації, ефективності, прозорості та подальшої інтеграції з ринком ЄС (Закон України від 31 жовтня 2019 р. № 264-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу”);

➤ забезпечення встановлення високого рівня радіаційної безпеки та радіаційного захисту при застосуванні ядерної енергії у різних сферах економіки та

безпеки життєдіяльності людини (Закон України від 18 вересня 2019 р. № 107-IX “Про внесення змін до деяких законів України у сфері використання ядерної енергії”).

Щодо залучення допомоги ЄС:

➤ забезпечено підвищення ефективності використання допомоги ЄС, зокрема розблоковано 472 млн. євро кредитних та грантових коштів від міжнародних фінансових організацій (що були заблоковані близько двох років) – Верховною Радою України ратифіковано міжнародні фінансові угоди. Ці кошти підуть на реалізацію інфраструктурних проектів в Україні;

➤ з метою посилення фінансової підтримки аграрного сектору, розвитку малих і середніх фермерських господарств та підприємств ЄС буде надано 26 млн. євро в рамках нової програми;

➤ забезпечено підтримку ЄС регіону українського Приазов'я, який безпосередньо постраждав від російської агресії та фактичної морської блокади Росією українських портів м. Маріуполя і м. Бердянська. За результатами роботи оціночної місії ЄС з питань підтримки регіону Приазов'я, загальна сума реально акумульованих ЄС коштів для потреб Приазов'я становить 60 млн. євро, очікуваний пакет має сягнути 450 млн. євро. У листопаді 2019 р. за участі ЄС в м. Маріуполі відбулась Інвестиційна конференція з підтримки Приазов'я. У м. Маріуполь було відкрито Офіс ЄС з імплементації проектів з децентралізації та боротьби з корупцією;

➤ у 2019 році залучено гуманітарну допомогу ЄС для України на суму 23 млн. євро, зокрема для подолання соціально-економічних і гуманітарних наслідків російської агресії;

➤ забезпечено відкриття ЄС кредитних ліній для України через свої фінансові установи, зокрема Європейський інвестиційний банк. Станом на 31 грудня 2019 р. загальний обсяг наданих ЄІБ фінансових ресурсів в Україні, як в державному, так і приватному секторі, складає більше 6,4 млрд. євро.

Щодо підтримки України:

➤ в ускладнених умовах перезавантаження інституцій ЄС забезпечено збереження єдності держав-членів ЄС, а також послідовності дій Євросоюзу на підтримку суверенітету і територіальної цілісності України. Крім того, забезпечено посередницьку роль ЄС та його підтримку позиції України у рамках тристоронніх переговорів Україна – ЄС – Російська Федерація щодо укладення українсько-російського контракту про умови транзиту російського газу територією України відповідно до норм законодавства ЄС;

➤ забезпечено продовження на наступні періоди обмежувальних заходів у рамках “кримського”, “секторального”, “індивідуального” санкційних пакетів ЄС, а

також запровадження додаткових санкцій ЄС у зв'язку з актом агресії Російської Федерації у Керченській протоці;

➤ забезпечено впровадження на загальноєвропейському рівні інструкцій щодо ідентифікації російських паспортів, що незаконно видаються Російською Федерацією на тимчасово окупованих територіях сходу України та застосування обмежень щодо видачі державами-членами ЄС віз за такими документами.

Подальші заплановані дії

у митній сфері:

- розроблення підзаконних нормативно-правових актів, необхідних для впровадження програми авторизованого економічного оператора, розроблення IT-рішень, тренування та інформування із запуску авторизованого економічного оператора;

- прийняття двостороннього рішення між Україною та ЄС про взаємне визнання уповноважених економічних операторів;

- адаптація програмного забезпечення, необхідного для реалізації національного компонента нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS) в Україні;

- повномасштабне тестування національної складової системи NCTS;

- проведення попередньої всебічної діагностичної місії ЄС для визначення дій, необхідних Україні для приєднання до Конвенції про спільну транзитну процедуру та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами;

- приєднання України до Конвенції про загальний режим транзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами після успішного завершення встановлених процедур;

- інтеграція національної складової системи NCTS до загальноєвропейської NCTS;

у цифровій сфері:

- оновлення Доповнення XVII-3 до Угоди про асоціацію з метою імплементації нових актів права ЄС та отримання “режиму внутрішнього ринку” у телекомунікаційному секторі;

- укладання угоди про транскордонне визнання довірчих послуг між Україною та ЄС;

- приєднання України до Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI);

- розроблення спільного робочого плану дій з ЄС щодо розвитку додаткових форм співробітництва з метою інтеграції України в Єдиний цифровий ринок ЄС;

щодо Угоди АСАА:

- проведення попередньої оцінки експертною місією ЄС інституцій української інфраструктури;

- досягнення домовленостей зі стороною ЄС щодо початку проведення переговорів з метою підписання Угоди АСАА;
- щодо актуалізації Угоди про асоціацію:*
- започаткування переговорного процесу щодо параметрів лібералізації торгівлі та інших питань, пов'язаних з торгівлею;
 - продовження роботи щодо актуалізації взаємних зобов'язань за Угодою про асоціацію, у тому числі з урахуванням розвитку права ЄС (зокрема оновлення Додатків I-A, XV, XVII-2, XVII-3, XVII-4, XVII-5, XXII-A, XXII-D, XXVIII, XXX, XXXI, XXXV, XXXIX—XLI);
- у транспортній сфері:*
- забезпечення якнайшвидшого укладення Угоди про спільний авіаційний простір;
 - вжиття заходів щодо прискорення адаптації законодавства України у сфері транспорту;
- у сфері енергетики:*
- подальша імплементація актів права ЄС, передбачених у Додатку XXVII до Угоди про асоціацію, зокрема щодо забезпечення незалежності Енергетичного регулятора і Державної інспекції ядерного регулювання та створення конкурентних і прозорих ринків електроенергії та природного газу;
- щодо подальшого тиску на Російську Федерацію:*
- забезпечення збереження єдиної позиції ЄС у підтримці суверенітету і територіальної цілісності та подальшого політико-дипломатичного і економічного тиску на Російську Федерацію, зокрема шляхом розширення та удосконалення санкційних режимів, спрямованих проти Російської Федерації. Опрацювання зі Стороною ЄС питання щодо встановлення санкцій у зв'язку із проведенням Російською Федерацією незаконних місцевих виборів на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, а також протиправного запуску залізничного сполучення між територією Російської Федерації та тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим;
 - вжиття заходів для сприяння застосуванню до Російської Федерації санкційного режиму ЄС за здійснення кіберзлочинів та нового глобального правозахисного санкційного механізму у контексті реагування на порушення прав людини в окупованому Криму;
- щодо залучення допомоги ЄС:*
- залучення допомоги ЄС для відновлення та розвитку постраждалих регіонів від агресії Російської Федерації;
 - забезпечення отримання Україною другого траншу макрофінансової допомоги ЄС обсягом 500 млн. євро;

- залучення допомоги та ресурсів ЄС з метою підтримки реалізації соціально-економічних реформ в Україні;

щодо інших напрямків інтеграції:

- узгодження позицій України та ЄС щодо модальностей перегляду окремих положень Угоди про асоціацію в частині функціонування зони вільної торгівлі;

- подальша робота над Новим порядком денним Україна – ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки;

- забезпечення підтримки Європейським Союзом та його державами-членами подальшої секторальної інтеграції України з ЄС.

Ціль 17.2. Україна відповідає принципам та критеріям, необхідним для набуття членства в Організації Північноатлантичного договору

Проведено візит Північноатлантичної ради на чолі з Генеральним секретарем НАТО в Україну (30–31 жовтня 2019 року, м. Київ, м. Одеса).

З метою посилення спроможностей Збройних Сил України та досягнення взаємосумісності з НАТО і подальшої участі у спільних операціях Україною у ході засідання Комісії Україна – НАТО (м. Брюссель, Королівство Бельгія) оголошено заяву щодо приєднання до Програми посилених можливостей НАТО.

Україна активно бере участь в операціях Альянсу (планується відправка національного персоналу України до 20 осіб на підтримку тренувальної Місії НАТО в Іраку).

У ході впровадження стандартів НАТО розроблено 244 національних нормативних документа у різних сферах щодо:

- покращення взаємосумісності Збройних Сил України з Альянсом;
- процесів, якісних вимог до речового, харчового та іншого забезпечення Збройних Сил України;
- адміністративного регулювання, процедур розроблення нормативних документів, інструкцій, настанов тощо.

На забезпечення потреб безпеки і оборони держави у державному бюджеті на 2020 рік передбачено 245,8 млрд. грн. (5,45 % ВВП, водночас вимога НАТО – 2 %).

Створено міжвідомчу робочу групу з розбудови Національної системи стійкості відповідно до підходів та принципів НАТО, до складу якої входить близько 100 фахівців з 25 державних органів. Міжвідомча робоча група працює над підготовкою правової основи для функціонування національної системи стійкості. З метою посилення інституційної спроможності українських державних органів у сфері розбудови системи стійкості досягнуто домовленості про залучення підтримки Програми професійного розвитку Україна – НАТО.

Ураховуючи суттєві зміни у середовищі безпеки та зростання гібридних загроз навколо України, підписано специфікацію спільних з НАТО командно-штабних навчань із захисту критичної інфраструктури в Чорному морі “Непорушна стійкість – 2020” (“Coherent Resilience – 2020”), що відбудеться у жовтні 2020 року в м. Одесі.

Завершено виконання Річної національної програми Україна – НАТО на 2019 рік, що є дорожньою картою стратегічних реформ та інших заходів, необхідних для забезпечення ефективної, цілеспрямованої та системної підготовки України до членства в Альянсі. З метою результативного виконання програми вперше у 2019 році було створено систему моніторингу на основі введення показників ефективності – індикаторів виконання. У процесі виконання Річної національної програми Україна-НАТО на 2019 рік брали участь більше 80 державних органів, у тому числі державні підприємства та місцеві органи влади.

У жовтні 2019 р. за результатами оціночного візиту в Україну експертів Міжнародного секретаріату НАТО та під час засідання Комісії Україна – НАТО на рівні послів (15 січня 2020 р.) стороною НАТО була надана позитивна оцінка виконання Україною Річної національної програми Україна – НАТО.

5 лютого 2020 р. Урядом схвалено проект Річної національної програми Україна – НАТО на 2020 рік, при розробці якого використовується міжнародна методика управління, орієнтованого на результат – Results-Based Management (RBM).

У проекті Річної національної програми на 2020 рік вперше:

- побудоване “дерево цілей”, що забезпечує чітку ієрархію поставлених цілей, пріоритетних завдань та заходів, які необхідно впровадити з метою досягнення критеріїв членства НАТО;

- застосовується “людиноцентричний” підхід – у документі головний акцент поставлений на зусиллях держави, спрямованих на забезпеченні безпеки і добробуту людини, як ключового суб’єкту національної безпеки;

- до 2025 року розписані покрокові заходи з очікуваними результатами;

- здійснено синхронізацію з бюджетним процесом, що забезпечило фінансове підкріплення заходів проекту Річної національної програми.

В цілому зростає підтримка населенням України євроатлантичного курсу (55 % – станом на грудень 2019 року).

Подальші заплановані дії

- Проведення заходів, спрямованих на прийняття НАТО позитивного рішення щодо приєднання України до Програми посилення можливостей НАТО.

- Впровадження 219 нормативних документів НАТО.

- Приведення процесу розроблення річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО, моніторингу та оцінки їх виконання до міжнародних стандартів стратегічного планування.

- Взаємодія з Парламентом у процесі підготовки та проведення в Україні Весняної сесії Парламентської Асамблеї НАТО (22–25 травня 2020 року).

- Проведення за підтримки Посольства США та офісу оборонного співробітництва протягом 2020 року низки семінарів з розбудови системи стійкості, спрямованих на розроблення концепції створення Національної системи стійкості та посилення інституційної спроможності державних органів у відповідній сфері.

- Проведення у м. Одесі 6–9 жовтня 2020 року спільних з НАТО командно-штабних навчань “Непорушна стійкість – 2020” з протидії гібридним загрозам критичній інфраструктурі.